

Rottweiler

Jalostuksen tavoiteohjelma

Suomen Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan kokouksen 8/2006 hyväksymän
JTO ohjelman päivitys
Hyväksytty Suomen Rottweileryhdistys - Finlands Rottweilerförening r.y.:n kokouksessa
21.11.2010
Hyväksytty Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry.:ssä 28.2.2011
Tulee voimaan 1.1.2012

1	YHTEENVETO	3
2	RODUN TAUSTA.....	5
	2.1 Rodun alkuperä, käyttötarkoitus ja sen muuttuminen nykyiseen muotoonsa.....	5
	2.2 Rodun historia Suomessa.....	5
3	JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	6
	3.1 Suomen Rottweileryhdistys r.y.:n tarkoitus.....	6
	3.2 Historia	6
	3.3 Yhdistyksen jäsenyydet muissa järjestöissä	6
	3.4 Alaosastot.....	7
	3.5 Jäsenmäärä ja sen kehittyminen	7
	3.6 Toimikunnat	8
4	NYKYTILANNE 4.1 Populaation kokonaistila ja rakenne	10
	4.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet.....	14
	4.2.1 Palveluskoirakokeet.....	15
	4.2.2 Luonnetesti.....	16
	4.2.3 MH-luonnekuvaus	17
	4.2.4 VIK-koe	17
	4.2.5 AD-koe.....	17
	4.3 Terveys	18
	4.3.1 Pevisa-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet	18
	4.3.2 Muut Suomessa rodulla todetut merkittävät sairaudet.....	22
	4.3.3 Yhteenveto rodulla muissa maissa/kirjallisuudessa esiintyvistä sairauksista	24
	4.4 Ulkomuoto	24
5	YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA.....	28
	5.1 Populaation kokonaistila ja rakenne.....	28
	5.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet.....	28
	5.3 Terveys	29
	5.4 Ulkomuoto	30
6	JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT	30
	6.1 Visio	30
	6.2 Rotujärjestön tavoitteet.....	30
	6.2.1 Populaation kokonaistila ja rakenne	30
	6.2.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet.....	31
	6.2.3 Terveys.....	31
	6.2.4 Ulkomuoto	31
	6.3 Rotujärjestön strategia	32
	6.3.1 Populaation kokonaistila ja rakenne	32
	6.3.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet.....	32
	6.3.3 Terveys.....	33
	6.3.4 Ulkomuoto	34
	6.4 Uhat ja mahdollisuudet.....	35
	6.4.1 Populaation kokonaistila ja rakenne	35
	6.4.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet	36
	6.4.3 Terveys.....	37
	6.4.4 Ulkomuoto	37
	6.5 Varautuminen ongelmiin	38
	6.6 Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi	38
7	TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA	39
	LÄHTEET	41
	LIITTEET	42

1 YHTEENVETO

Rottweileria pidetään yhtenä vanhimpana saksalaisena koirarotuna, jonka historia alkaa jo Rooman valtakunnan ajoilta.

Suomen Rottweileryhdistys - Finlands Rottweilerförening r.y. (SRY) on Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n (SKL) hyväksymä valtakunnallinen rotujärjestö, joka johtaa ja valvoo rottweiler-rodun jalostusta ja kaikinpuolista kehittämistä sekä edistää rottweilereiden yhteiskuntakelpoisuutta ja jäsenistönsä rotuharrastusta. Viime vuosina SRY:n jäsenmäärä on ollut n. 3000.

Rottweilereita rekisteröidään Suomessa vuosittain noin 500–600 yksilöä.

Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma (PEVISA-ohjelma)

Rottweilereilla on ollut PEVISA-ohjelma voimassa vuodesta 1994. Nykyinen PEVISA-ohjelma on ollut voimassa 1.1.2011 alkaen. Pentueen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkka- ja kyynärnivellausunto sekä astutushetkellä voimassa oleva silmätarkastuslausunto.

Silmätarkastuslausunto ei astutushetkellä saa olla 24 kk vanhempi.

Rekisteröinnin raja-arvona on lonkkaniveldysplasian aste C ja kyynärniveldysplasian aste 1. Jos koiralla on todettu perinnöllinen katarakta, GRD, TRD, PRA, PHTVL/PHPV-sairausten asteet 2-6, entropium tai ektropium, ei koiran jälkeläisiä rekisteröidä. Jos koiralla on todettu MRD, on se paritettava RD:n suhteen terveeseen koiran kanssa.

Pentueen vanhemmilla pitää lisäksi astutushetkellä olla luonnetestitulokset tai MH-kuvaus.

Keskeytettyjä suorituksia ei hyväksytä.

Yksittäisen nartun tai uroksen rekisteröityjen jälkeläisten määrä sen elinaikana saa olla korkeintaan kuusikymmentä (60). Viimeinen sallittu pentue voidaan rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Ohjelma on voimassa 1.1.2011–31.12.2012 ja jatkuu 31.12.2015 saakka sillä ehdolla, että rodulla on vuoden 2012 lopussa päivitetty ja hyväksytty JTO.

Lonkkakuvauksen alaikä on Lonkkanivelen kasvuhäiriöohjeen mukaisesti 12 kk. Silmätarkastuksen suorittamiselle ei aseteta alaikäraja, koska Suomen Kennelliiton voimassaoleva Perinnöllisten silmäsairauksien ohjeen lisäehto on riittävä.

Rottweilerille on hyväksytty rotukohtaiseksi erityisehdoksi, että koiran tulee astutushetkellä olla täyttänyt 24 kuukautta.

SRY on päättänyt poikkeusluvan puoltokriteerit, joiden täytyessä yksilön jälkeläiskiintiö voidaan nostaa 100 jälkeläiseen.

Luonne- ja käyttöominaisuudet

Rottweiler on alkuperältään karjakoira, jonka tehtävien hoitamisessa vaadittiin koiran luonteelta ja käyttöominaisuuksiltaan lujuuksia, periksiantamattomuutta, kestävyyttä ja voimaa. Nämä ominaisuudet halutaan säilyttää rodussa. Rottweilerin käyttäytymisestä tulee selvästi ilmetä koiran hyvähermoisuus, vakaus, voima ja lujuus. Rodun käyttäytymiseen kuuluu olennaisesti kohtuullinen dominanssi. Rotu on maassamme nykyisin pääsääntöisesti seurakoirana. Rottweilereita on muutamia työkäytössä vartiokoirina sekä virkakoirina. Harrastuskoirana rottweiler on suosittu palveluskoirarotu ja rottweilereita käytetään myös pelastuskoiratehtävissä. Rodulla harrastetaan jonkin verran tottelevaisuuskokeita, vesipelastusta ja agilityä.

Rotujärjestö toivoo, että nykyistä suurempi osa rottweilereista päätyy palvelus- ja/tai pelastuskoiratoimintaa harrastaville omistajille. Tällöin rotu saa tarvitsemaansa työtä ja sen suuri toiminnan tarve tyydyttyä oikealla tavalla.

Seurakoiraksi rotu soveltuu, mikäli koira saa heti pennusta lähtien hyvän ja asiantuntevan kotikasvatuksen ja perustotelevaisuuskoulutuksen. Ilman hyvää ja roduntuntevaa kotikasvatusta ja tottelevaisuuskoulutusta suuri osa rodun yksilöistä aiheuttaa, etenkin nuoruusiässä, vaikeuksia omistajaperheelleen. Ongelmia koiran hallittavuuteen aiheuttaa erityisesti uroksilla ilmenevä dominanssi ja melko voimakas puolustushalu.

Luonteen osalta tulee ensisijaisesti kiinnittää huomiota rodun hermorakenteen parantamiseen ja luoksepäästävyYTEEN. Myös vilkkauden ja terävyyden lisääntyminen tulee estää, samoin kuin myös arkuuden ja aggressiivisuuden. Rodun luonteen tulee säilyä rotumääritelmän mukaisena: pohjimmiltaan ystävällinen, rauhallinen, työhaluinen, itsevarma, alkukantainen. Tästä huolimatta rottweilerin pito vaatii aina hyvän perustotelevaisuuskoulutuksen. Rottweilerin luonteessa tulee säilyttää kohtuullinen dominanssi, se on oleellinen osa tämän rodun luonteenomaista käyttäytymistä.

Noin 10% rottweilereista suorittaa käyttäytymiskokeen ja näistä noin puolet etenee palveluskoirakokeisiin asti. Suosituimmat palveluskoiralajit ovat haku ja jälki. Rottweilerit saavuttavat koulutustunnuksia nykyisin noin 100–150 kappaletta vuodessa. Luonnetestissä käy 10% rottweilereista.

Tavoitteena on saada luonnetestattua/MH-luonnekuvattua mahdollisimman paljon myös jalostuskoirien jälkeläisiä ja sukulaisia. Myös ääripäiden karsiminen jalostuksesta on tavoite.

Terveys

Syntyneiden rottweilereiden lonkka- ja kyynärnivelet tutkitaan noin 50%:lla. Tutkituista koirista on noin 70% terve lonkkaisia (asteet A ja B). Rottweilereiden kyynärnivellausunnoista asteita 0 (ei muutoksia) tai 1 (lieviä muutoksia) on noin 90% tutkituista. Silmänsairauksien osalta tutkitaan noin kolmasosa koirista. Yleisin silmänsairaus rottweilereilla on katarakta. Silmiltään terveitä on noin 90–95% tutkituista koirista. Erityyppiset kasvaimet ovat yleisiä, etenkin vanhemmilla rottweilereilla. Välittömästi kuolemaan johtavia perinnöllisiä sairauksia rottweilereilla esiintyy harvoin.

Tavoitteena on saada lonkkanivel-, kyynärnivel- ja silmätutkimusprosentit kasvamaan erityisesti aktiivisessa jalostuskäytössä olevien yksilöiden lähisukulaisten ja jälkeläisten osalta.

Ulkomuoto

Rottweilerin tulee ilmentää rotumääritelmän mukaista kestävyyttä ja tervettä rakennetta. Koiran ulkomuodossa yleisvaikutelma on tärkeä ja tähän vaikuttaa myös koiran luonne. Ulkomuodontarkastus on jalostuskoiralle suositeltavampi kuin näyttelytulos. Analysoimalla ulkomuodontarkastusten tuloksia pyritään kartoittamaan rodun rakenteen heikkoudet ja vahvuudet.

Ulkomuodontarkastuksiin osallistuvien koirien määrää pyritään lisäämään. Tavoitteena on rakenteen yhdenmukaistaminen sekä ääripäiden karsiminen jalostuksesta.

2 RODUN TAUSTA

2.1 Rodun alkuperä, käyttötarkoitus ja sen muuttuminen nykyiseen muotoonsa

Rottweileria pidetään yhtenä vanhimpana saksalaisena koirarotuna, jonka historia alkaa jo Rooman valtakunnan ajoilta. Roomalaisena rotukoirona se lukeutuu niihin rotuihin, joiden yhtenä esivanhempana on ollut tiibetiläiset jakkihärkien ajajat, tiibetinmastiffit. Näitä koiria oli kulkeutunut Roomaan, Tiibetiin ulottuneiden sotaretkien ansiosta. Roomalaiset hyödynsivät tiibetiläiskoiron ominaisuuksia omissa karjalaumanajokoirissaan. Tällaiset koirat ajoivat ja vartioivat roomalaislegioonien mukana kulkevaa karjalaumaa, joka oli tarpeellinen legioonalaisten muonituksessa. Roomalaislegioonien karjanajokoirat tulivat ensi kertaa nykyisen Rottweilin kaupungin alueelle, joka on Etelä-Saksassa Neckarjoen varrella, kun 11. roomalaislegioona vuonna 74 jKr. ylitti Sveitsin Alpit ja perusti alueelle marssileirin. Marssileiristä kehittyi myöhemmin roomalainen varuskunta ja vielä myöhemmin Rottweil niminen kaupunki. Karjanajokoiria tuli myöhemmin lisää varuskuntaan ja ne risteytyivät paikallisten koirien kanssa.

Keskiajalle tultaessa oli Rottweilista kehittynyt suuri karjamarkkinakeskus. Nyt roomalaisperäisistä koirista kehittyneestä koirakannasta, valikoitiin tarpeellisia, taipumuksiltaan karjanajokoiriksi soveltuvia yksilöitä karjanajoon. Näin kehittyi koirarotu, joka tuli tunnetuksi nimellä teurastajankoira. Koirat ajoivat ja suojelivat karjalaumaa sen matkalla karjamarkkinoille. Myöhemmin karjalaumojen ajo halki viljelys- ja metsämaitten kiellettiin ja koirista tuli karjanajokoirina tarpeettomia. Hyvien vartiointiominaisuuksien vuoksi niitä, myöhempien aikojen onneksi, säilyi vahtikoirina ja ne säilyttivät rotukoirastatuksensa eli asemansa, eikä rotu kuollut sukupuuttoon.

Deutsche Rottweiler Klub (Saksan Rottweilerklubi) perustettiin 13. tammikuuta 1907. DRK alkoi tuolloin merkitä rodun yksilöitä pitämäänsä rottweiler-rekisteriin. Rodun historia koirarotuna, joka on merkitty nykyajan koirarekisteriin, alkoi tuolloin. Tämä ajankohta on rodun historiassa ns. puhdasrotuisuuden alku. Rotu oli kuitenkin tunnettu kotimaassaan ja laajemmallakin jo paljon aikaisemmin. Rekisteröimättömiä rottweilereita esitettiin ainakin Saksassa, Heidelbergin koiranäyttelyssä jo vuonna 1882.

Kun vanha teurastajankoirarotu, uudelta nimeltään rottweiler, hyvien käyttöominaisuuksiensa vuoksi huomattiin uudelleen, se hyväksyttiin Saksassa vuonna 1910 poliisikoiraroduksi. Näin rotu oli hankkinut itselleen uuden aseman työkoiraerotuna. Rodun nykyinen saksalainen rotujärjestö Allgemeiner Deutscher Rottweiler Klub (ADRK), on perustettu 14.8.1921. ADRK pitää saksalaista rottweilerrekisteriä, Saksan kynologisen keskusjärjestön, Verband für das Deutsche Hundewesen e.V. hyväksymänä roturekisterin pitäjänä. (Lähteet 11 ja 12)

2.2 Rodun historia Suomessa

Rottweilereiden alkutaival Suomessa perustuu lähes yksinomaan Ruotsista tuotuihin koiriin. Kasvatustoiminta oli käytännössä olematonta. Toisen maailmansodan jälkeen Suomessa arvioitiin olevan vain noin 20 rottweileria.

Varsinaisen kasvatustyön voidaan katsoa alkaneen SRY:n perustamisen yhteydessä. Rodulle oli eduksi, että rottweilereiden kanssa työskennelleet henkilöt olivat myös kiinnostuneita palveluskoiratyöstä. Kasvatustyön suurimpana ongelmana pidettiin tietämättömyyttä kantamme taustasta sekä rodussa piilleistä heikkouksista, vioista ja sairauksista. Runsaasti työtä jouduttiin tekemään taustojen selvittämiseksi ja ahtailla sisäsiitospentueilla pyrittiin selvittämään viat.

Suomen Kennelklubin rotukirjassa ensimmäinen rottweiler on uros HAMMARBYS PUCK 6206 (SKKS 30Y), syntynyt 1.3.1923, omistaja merikapteeni Gustaf Apelgren, koiran isä oli King av Åsö

(SKKS 254T) ja emä Dolly av Meldestein (SKKS 680U). Seuraavaksi on rekisteröity narttu Lutzi av Meldestein 6207, syntynyt 8.7.1920, omistaja rva L. Winge, kasvattaja luutnantti A. Winge. Koiran isä Nero av Åsö (SKKS 197T) ja emä Gyllis-Lutzi (SKKS 494P). Ensimmäinen rottweiler-kasvattaja, jonka uskotaan Suomessa olleen, on rva Moen Ullberg, kennelnimellä Kiikkuniemen. Ensimmäinen Kiikkuniemen-kennelnimellä ollut pentue syntyi 9.3.1935. Merkittävä ja arvostettu suomalainen rottweiler-kennel on ollut vom Heidenmoor. Tämän kennelnimen saivat vuonna 1949 Maria ja Olavi Pasanen. (Lähteet 11 ja 12)

3 JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

3.1 Suomen Rottweileryhdistys r.y.:n tarkoitus

SRY on SKLn hyväksymä valtakunnallinen rotujärjestö, joka johtaa ja valvoo rottweiler-rodun jalostusta ja kaikinpuolista kehittämistä sekä edistää rottweilereiden yhteiskuntakelpoisuutta ja jäsenistönsä rotuharrastusta. Tarkoitustaan SRY toteuttaa tarjoamalla jäsenistölle omistajakursseja, jalostusneuvontaa, pentuvälitystä ja ulkomuodontarkastuksia sekä järjestää koiranäyttelyitä, luonnetestejä, MH-luonnekuvauksia, AD- ja VIK-kokeita, palveluskoirakokeita ja kilpailuja. Jäsenillä on mahdollisuus myös varata yhdistyksen omistamaa kiinteistöä harrastustoiminnan toteuttamiseksi. SRY harjoittaa rottweiler-rotuun liittyvää tiedonkeruuta ja tilastointia, koulutus-, tiedotus- ja julkaisutoimintaa sekä huolehtii rotuun liittyvästä kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä. (Lähde 15)

3.2 Historia

SRY perustettiin vuonna 1946. Perustava kokous oli Helsingissä ravintola Espilässä 15.4.1946, läsnä oli 20 henkilöä. Kokous päätti perustaa Rottweilerkerhon, joka liittyy alaosastoksi Helsingin Palveluskoiraharrastajat ry -nimiseen yhdistykseen. Kerhon ensimmäisestä vuosikertomuksesta käy ilmi, että kerhoon kuului 33 jäsentä, ja he omistivat 26 rottweileria. Vuonna 1950 Rottweilerkerho erosi Helsingin Palveluskoiraharrastajat ry:n jäsenyydestä ja itsenäistyi kehittyen ajan myötä nykyaikaiseksi rotujärjestöksi.

Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Eric Söderström, joka hoiti puheenjohtajuutta kaksi vuotta. Vuonna 1948 kerhon puheenjohtajaksi valittiin Olavi Pasanen, joka toimi yhdistyksen puheenjohtajana 34 vuotta. Puheenjohtajina ovat toimineet myös N.E. Toivonen, Tuukka Soitso, Reino Havasalo, Jouko Yrjölä, Pekka Ranne, Usko Helminen, Jaana Laitila- Niskanen sekä Jouni Nummela. Kirjoitushetkellä puheenjohtajana toimii Hanna Kotikangas. (Lähde 14)

Olavi Pasanen oli myös IFR:n hallituksen jäsenenä. Jaana Laitila-Niskanen on toiminut IFR:n hallituksessa vuodesta 2006 alkaen.

3.3 Yhdistyksen jäsenyydet muissa järjestöissä

SRY on jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry. (SKL)

Suomalaisten koiraharrastajien ja koiraharrastusyhdistysten katto-organisaatio

Suomen Palveluskoiraliitto ry. (SPKL)

Suomalaisten palveluskoirajärjestöjen katto-organisaatio

Internationale Föderation für Rottweilerfreunde (IFR)

IFR on Kansallisten rottweileryhdistysten katto-organisaatio. SRY on ollut perustamassa IFR:ää 16.5.1969 Essenissä Saksan liittotasavallassa yhdeksän muun maan rottweileryhdistyksen kanssa. Nykyisin IFR:ään kuuluu 31 jäsenmaata. IFR:n kongresseja on järjestetty Suomessa vuosina 1974 ja 1988.

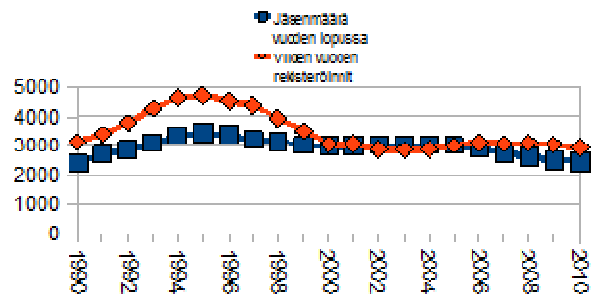
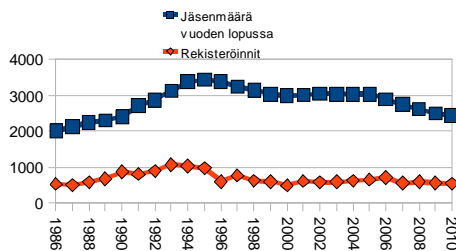
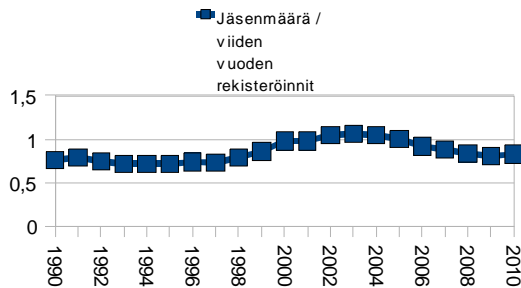
3.4 Alaosastot

SRY:n jäsenet voivat alueellista toimintaa tehostaakseen perustaa paikallisosastoja, joita kutsutaan alaosastoiksi. Hallitus hyväksyy alaosastot ja niiden säännöt. SRY:llä on tällä hetkellä 12 alaosastoa. SRY:n jäseniksi on hyväksytty myös 3 rottweiler-kerhoa, jotka ovat itsenäisiä rekisteröityjä yhdistyksiä. Rottweiler-kerhoihin sovelletaan joiltain osin samoja käytäntöjä kuin varsinaisiin alaosastoihin.

Alaosastot järjestävät mm. palveluskoirakoulutusta, kokeita, luonnetestejä, MH-luonnekuvauksia, AD-kokeita, näyttelyitä, ulkomuodontarkastuksia, leirejä, rottweilerin omistajakursseja, tapakoulutusta ja muita tapahtumia.

3.5 Jäsenmäärä ja sen kehittyminen

Jäsenmäärä on vuodesta 1993 lähtien ollut noin 3000. Vuodesta 2006 lähtien jäsenmäärä on pienentynyt, sen ollessa 2437 vuoden 2010 lopussa. Jäsenmäärän kehityksen on havaittu seuraavan rekisteröintimäärän kehitystä pienellä viiveellä. Jäsenmäärän muutos ei kuitenkaan ole läheskään niin suuri kuin rekisteröintimäärän muutoksesta voisi päätellä, koska kaikki uudet rottweilerin omistajat eivät liity SRY:n jäseniksi ja osa koirista menee jo jäsenenä oleville henkilöille.

vuosi	Jäsenmäärä vuoden lopussa	Rekisteröinnit	Viiden vuoden rekisteröinnit	Jäsenmäärä / viiden vuoden rekisteröinnit
1946	33			
1962	280			
1972	Yli 1000			
1986	2002	532		
1987	2120	499		
1988	2239	578		
1989	2299	677		
1990	2405	864	3150	0,76
1991	2703	805	3423	0,79
1992	2872	892	3816	0,75
1993	3113	1070	4308	0,72
1994	3369	1021	4652	0,72
1995	3441	965	4753	0,72
1996	3375	600	4548	0,74
1997	3242	762	4418	0,73
1998	3142	618	3966	0,79
1999	3029	597	3542	0,86
2000	2991	489	3066	0,98
2001	3004	603	3069	0,98
2002	3033	574	2881	1,05
2003	3032	584	2847	1,06
2004	3025	620	2870	1,05
2005	3028	644	3025	1,00
2006	2896	706	3128	0,92
2007	2745	545	3099	0,88
2008	2614	594	3109	0,84
2009	2490	548	3037	0,81
2010	2437	534	2927	0,83

3.6 Toimikunnat

Yhdistyksen hallitus voi perustaa avukseen toimikuntia. Toimikunnat edustavat rotujärjestön eri toiminta-alueita kuten jalostus, ulkomuoto, tiedotus, näyttely-, koulutus- ja kilpailutoiminta. Toimikuntien tehtävänä on siten huolehtia rotujärjestössä oman toiminta-alueensa tehtävien hoitamisesta sekä valmistella asioita hallitukselle päätettäväksi. Toimikunnissa on puheenjohtaja sekä tarvittava määrä jäseniä. Hallitus valitsee toimikuntien puheenjohtajat, jotka ehdottavat toimikunnan muut jäsenet. Hallitus hyväksyy toimikunnan lopullisen kokoonpanon. Toimikuntien valmistelemaat asiat tuodaan hallituksen päätettäväksi, mutta joissain asioissa toimikunnille voidaan antaa päätösvalta, jolloin toimikunnan päättämä asia tuodaan ainoastaan hallitukselle tiedoksi. Jalostuksellisessa mielessä tärkeimmät toimikunnat ovat jalostustoimikunta, koulutus- ja koetoimikunta sekä ulkomuototoimikunta. Muita toimikuntia ovat talous-, jäsen-, näyttelyasiain-, Rottishovi- ja julkaisu- ja toimikunta.

Jalostustoimikunta

- seuraa rottweiler-jalostusta maassamme ja sen ulkopuolella
- seuraa terveyden kehitystä sekä eri sairauksien esiintymistä kannassamme
- käsittelee poikkeuslupa- ja kennelnimianomukset
- järjestää kasvattajapäiviä
- ohjaa jalostusneuvontaa

- seuraa ja tiedottaa jäsenistölle PEVISA-ohjelman mukaisia asioita
- julkaisee Pennunomistajan opasta ja Harkitsetko rottweilerin hankintaa -vihkosta
- ylläpitää pentuvälitystä

Koulutus- ja koetoimikunta

- seuraa rottweilerin palveluskoiraominaisuuksien kehittymistä
- koordinoi omistajakursseja ja vastaa kurssimateriaalista
- järjestää valtakunnallisia koulutusleirejä
- kouluttaa alaosastojen koulutusohjaajia
- anoo alaosastojen palveluskoirakokeet
- toimikunnan alaisuudessa toimii maalimiestyöryhmä, joka kouluttaa rottweilerin ominaisuuksiin perehtyneitä suojelumaalimiehiä järjestämällä mm. koulutusleirejä
- vastaa rottweilereiden käyttöominaisuuksia mittaavien kokeiden olemassaolosta ja säännöistä
- ylläpitää palveluskoiratoimintaan liittyviä kiertopalkintosääntöjä.

Ulkomuotoimikunta

- seuraa, arvioi ja tiedottaa jäsenistölle rodun tilannetta ulkomuodon osalta
- järjestää ulkomuototuomareille erikois- ja täydennyskoulutusta
- järjestää ulkomuototuomareiden koearvostelutilaisuudet
- vastaa ulkomuodontarkastajien koulutuksesta
- järjestää ulkomuotoon ja anatomiaan liittyviä koulutustilaisuuksia.
- ulkomuodon tarkastusten järjestäminen ja niistä vastaaminen

4 NYKYTILANNE

4.1 Populaation kokonaistila ja rakenne

Rottweiler oli vuonna 2009 Suomen 27. rekisteröidyn rotu (2005: 15), rekisteröintimäärän ollessa 548.

Vuositalasto - rekisteröinnit	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990
Pennut (kotimaiset)	514	556	524	680	607	587	559	550	580	444	554	583	731	578	929	985	1027	853	787	851
Tuonnit	34	38	21	26	32	34	25	25	25	44	38	38	36	16	40	40	37	40	16	13
Rekisteröinnit yht.	548	594	545	706	639	621	584	575	605	488	592	621	767	594	969	1025	1064	893	803	864
Pentueet	74	84	83	99	88	83	83	82	83	81	100	96	109	95	137	148	166	131	121	124
Pentuekoko	6,9	6,6	6,3	6,9	6,9	7,1	6,7	6,7	7	5,5	5,5	6,1	6,7	6,1	6,8	6,7	6,2	6,5	6,5	6,9
Kasvattajat	65	66	59	72	63	54	64	51	52	62	69	68	79	74	106	112	123	95	98	90

Jalostukseen käytetyt eri urokset

- kaikki	62	62	60	66	59	49	52	55	48	44	59	53	65	53	71	74	79	69	67	65
- kotimaiset	37	46	47	40	38	28	34	40	38	34	51	43	52	47	57	62	66	55	60	55
- tuonnit	13	12	11	17	16	13	8	8	7	6	7	6	11	5	10	11	10	10	7	5
- ulkomaiset	12	4	2	9	5	8	10	7	3	4	1	4	2	1	4	1	3	4	0	5
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 8 kk	4 v 3 kk	4 v	3 v 10 kk	3 v 7 kk	3 v 8 kk	3 v 11 kk	4 v 6 kk	4 v 7 kk	4 v 4 kk	4 v 2 kk	5 v 2 kk	4 v 7 kk	4 v 1 kk	4 v 2 kk	4v2kk	4v1kk	3v7kk	4v2kk	4v2kk

Jalostukseen käytetyt eri nartut

- kaikki	74	84	83	99	87	80	83	81	83	81	97	96	108	94	137	147	162	131	119	121
- kotimaiset	63	73	71	77	72	67	69	72	72	78	94	92	103	93	133	142	158	126	117	117
- tuonnit	11	11	12	22	15	13	14	9	11	3	3	4	5	1	4	5	4	5	2	4
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 9 kk	3 v 8 kk	3 v 5 kk	3 v 7 kk	3 v 9 kk	3 v 10 kk	3 v 6 kk	3 v 8 kk	3 v 10 kk	3 v 11 kk	3 v 8 kk	3 v 9 kk	3 v 7 kk	3 v 4 kk	3 v 5 kk	3v6kk	3v8kk	3v4kk	3v9kk	3v4kk
Isoisät	102	98	102	115	105	91	88	79	76	77	81	82	99	78	98	96	102	92	80	71
Isoäidit	114	115	106	126	115	99	108	102	98	101	113	115	137	110	148	158	152	144	123	123
Sukusiitosprosentti	1,46%	1,63%	1,97%	1,24%	2,09%	1,87%	2,08%	2,56%	3,75%	2,30%	2,37%	3,18%	3,29%	3,24%	2,91%	2,91%	2,93%	3,69%	3,92%	5,48%

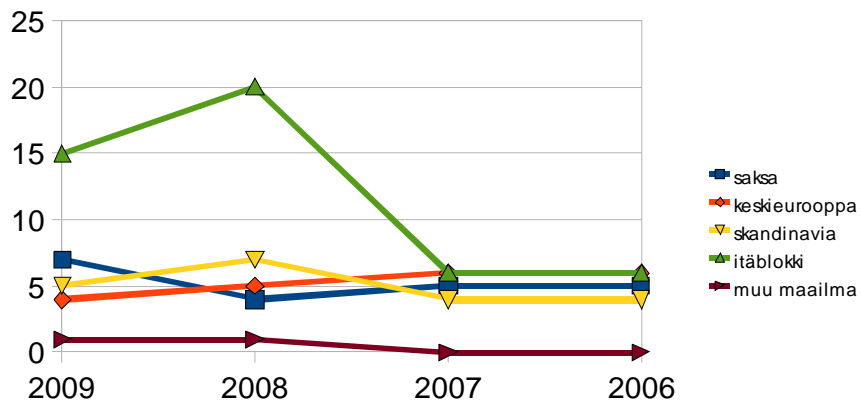
Vuositalasto – jalostuspohja

Per vuosi	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990
- pentueet	74	84	83	99	88	83	83	82	83	81	100	96	109	95	137	148	166	131	121	124
- jalostukseen käytetyt eri urokset	62	62	60	66	59	49	52	55	48	44	59	53	65	53	71	74	79	69	67	65
- jalostukseen käytetyt eri nartut	74	84	83	99	87	80	83	81	83	81	97	96	108	94	137	147	162	131	119	121
- isät/emät	0,84	0,74	0,72	0,67	0,68	0,61	0,63	0,68	0,58	0,54	0,61	0,55	0,6	0,56	0,52	0,5	0,49	0,53	0,56	0,54
- tehollinen populaatio	135 (91%)	143 (85%)	139 (84%)	158 (80%)	141 (80%)	122 (73%)	128 (77%)	131 (80%)	122 (73%)	114 (70%)	147 (74%)	137 (71%)	162 (74%)	136 (72%)	187 (68%)	197 (67%)	212 (64%)	181 (69%)	171 (71%)	169 (68%)
- uroksista käytetty jalostukseen	0%	1%	0%	3%	9%	8%	8%	8%	7%	9%	9%	6%	6%	6%	4%	6%	7%	6%	6%	10%
- nartuista käytetty jalostukseen	1%	1%	3%	9%	17%	20%	18%	18%	14%	16%	14%	13%	13%	11%	13%	10%	14%	13%	19%	21%

Per sukupolvi (4 vuotta)

- pentueet	340	354	353	353	336	331	329	346	360	386	400	437	489	546	582	566	542	481	441	402
- jalostukseen käytetyt eri urokset	168	163	161	161	151	145	137	135	134	148	153	158	168	172	186	182	176	156	139	128
- jalostukseen käytetyt eri nartut	255	267	256	247	229	216	223	239	254	276	276	309	336	376	394	395	378	331	302	295
- isät/emät	0,66	0,61	0,63	0,65	0,66	0,67	0,61	0,56	0,53	0,54	0,55	0,51	0,5	0,46	0,47	0,46	0,47	0,47	0,46	0,43
- tehollinen populaatio	405 (60%)	405 (57%)	395 (56%)	390 (55%)	364 (54%)	347 (52%)	339 (52%)	345 (50%)	351 (49%)	385 (50%)	394 (49%)	418 (48%)	448 (46%)	472 (43%)	505 (43%)	498 (44%)	480 (44%)	424 (44%)	381 (43%)	357 (44%)
- uroksista käytetty jalostukseen	1%	3%	5%	7%	8%	8%	8%	8%	8%	7%	7%	5%	6%	6%	6%	6%	7%	8%	9%	11%
- nartuista käytetty jalostukseen	3%	8%	12%	16%	18%	18%	16%	15%	14%	14%	13%	13%	12%	12%	12%	14%	16%	18%	21%	22%

Vuosiyhteenvedosta voidaan todeta, että tuontikoirien ja ulkomaalaisten urosten suhteellinen osuus jalostukseen käytetyistä koirista on noussut. 1990–1999 aikana ulkomaalaisten urosten jalostuskäyttöosuus vaihteli 10–20% välillä, kun taas vuosina 2000–2009 se oli välillä 20–40%. Perinteisesti koiria on tuotu eniten Saksasta ja Ruotsista, mutta rinnalle ovat nousseet tuontikoirat Itä-Euroopasta ja Venäjältä. Saksasta on tuotu keskimäärin 5 koiraa vuodessa.

Vuosina 1990-1999 viisi eniten käytettyä urosta ja niiden pentumäärät olivat

- Jim vom Schweiger Wappen / 264
- Minzenhof Urro / 210
- Muzz-Armys Gay Lord / 184
- Hackl vom paartal / 162
- Rotkovuoren August / 151

- Vuosina 2000-2009 viisi eniten käytettyä urosta ja niiden pentumäärät olivat

- Weiferin Ami / 87
- Big Heeler's Mad Mac / 86
- Big Heeler's Otto / 83
- Feik von den Hassberghöhen / 73
- Wunderweiler Nachtwandler / 67

Vuosina 2006-2010 kymmenen eniten käytettyä urosta ja niiden pentumäärät olivat

- Razzmatazz Zargazzo /67
- Toro von Hasan Hause /59
- Arenzo /58
- Sue´s Secrets Sasu /57 (62)
- Finnjántans Sisu /55
- Ikar ”Crni Lotos” /49 (50)
- Willi vom Türnleberg /44
- Heizelwood Ace /43 (46)
- Lemmenmäen Jumbo /41
- Nisupihan Oma Kamu /38

Yllä olevasta voidaan todeta jälkeläiskiintiön vaikuttavan uroksen käyttöön selkeän rajoittavasti. 2006 voimaan tullut 60 pennun jälkeläiskiintiö vahvistanee trendiä.

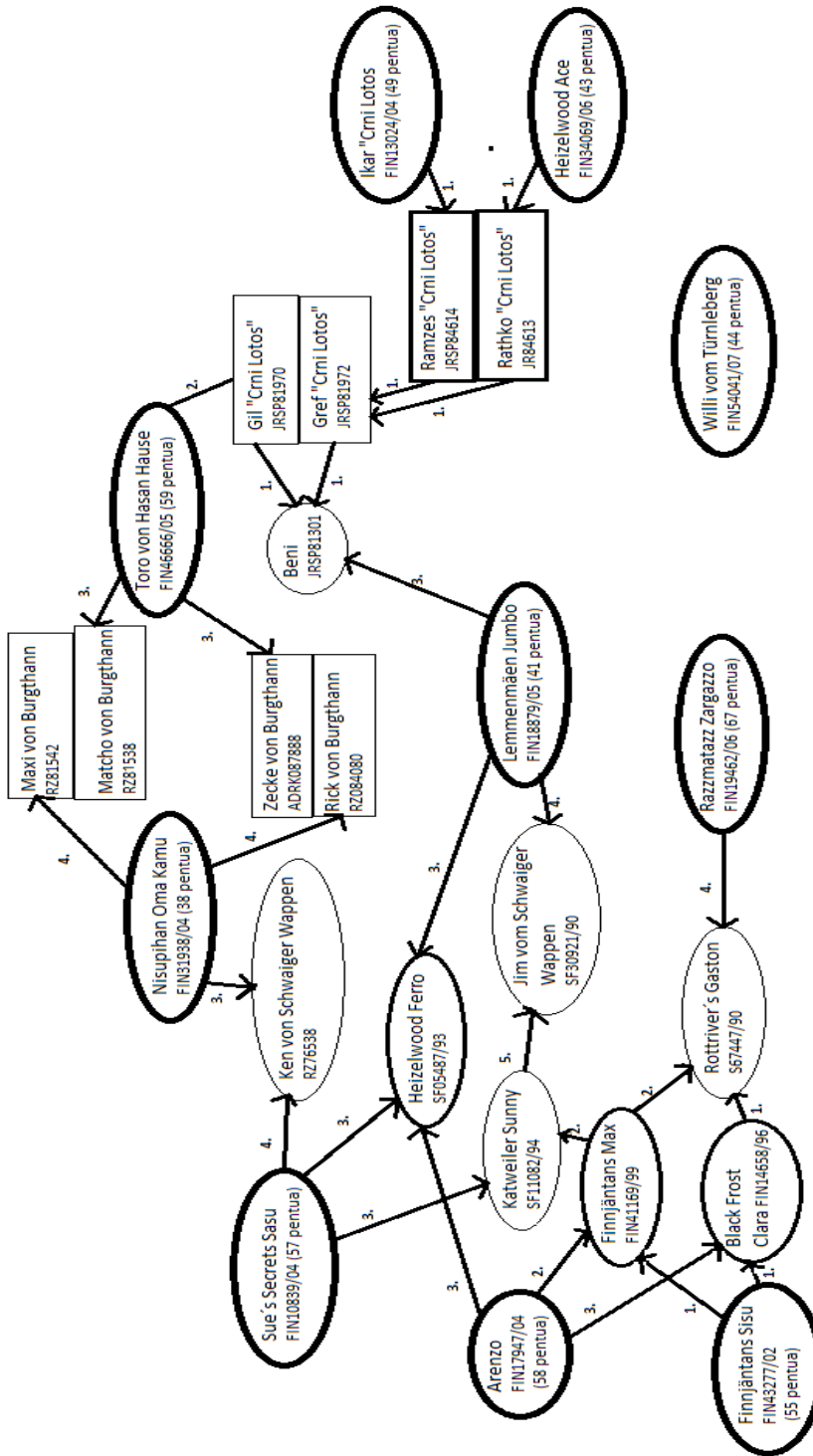
Tehollinen populaatio (niiden yksilöiden lukumäärä, jotka siirtävät alleeleja seuraavalle sukupolvelle) verrattuna rekisteröintimääriin on kasvanut 1990-luvun alusta. Tehollinen populaatio on aina pienempi kuin kannan todellinen koko. Syntyneiden pentujen keskimääräinen sukusiitosprosentti on laskenut. Kyseiset laskennalliset arvot ovat sen luonteisia, että ne antavat helposti todellista paremman kuvan tilanteesta. Viimeaikainen sukusiitosprosentin lasku saattaa johtua myös siitä, että Suomessa on viime vuosien aikana käytetty jalostukseen enenevässä määrin ulkomaalaisia koiria, joiden sukutaulusta ei välttämättä laskennassa ole ollut käytettävissä kuin kolme sukupolvea. Lisäksi monet ulkomaalaiset koirat esiintyvät SKL:n tietokannassa useilla eri rekisterinumeroilla, jolloin ne on tulkittu eri koiriksi. Tehollinen populaatio on laskettu kaavalla $4 \cdot N_m \cdot N_f / (N_m + N_f)$, missä N_m on jalostusurosten ja N_f jalostusnarttujen lukumäärä ja aikavälinä on yksi sukupolvi. Kaavassa oletetaan, että jalostukseen käytettyjä koiria käytetään kutakin yhtä paljon, eikä se ota huomioon sukusiitosta. Tästä johtuen tehollinen populaatio on laskennallista pienempi.

Pentujen isovanhempien määrä verrattuna rekisteröintimääriin on kasvanut 1990-luvulta. Tämä osoittaa, että jalostusmateriaalin käyttö on ollut 2000-luvulla laajempaa kuin aiemmin.

Käytetyimpien jalostuskoirien sukulaisuussuhteet.

Koirien välissä olevan viivan numerointi kertoo, montako sukupolvea koirien välillä on.

Esim. nro1, kyseessä on uros/ narttu ja sen jälkeläinen.

4.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet

Vuonna 2011 voimaan tullessa PEVISA:ssa rekisteröinnin ehtona on että, pentueen vanhemmilla pitää astutushetkellä olla luonnetestitulokset tai MH-luonnekuvaus. Keskeytettyjä suorituksia ei hyväksytä.

Rottweilerin luonne- ja käyttöominaisuuksien mittaamisessa käytetään Suomessa palveluskoirakokeita, kestävyyskoetta (AD) ja VIK-koetta. Luonneominaisuuksia arvioidaan Luonnetestillä ja MH-kuvauksella. Rodun kotimaassa Saksassa on käytössä ZTP-testi, jonka yhtenä osana on luonne- ja käyttöominaisuuksien arvioiminen.

Viime vuosina rottweiler-jalostuksen pääpaino on ollut suurelta osin ulkomuotokeskeistä. SRY on järjestänyt ja kehittänyt ulkomuodon arviointia edistäviä tilaisuuksia. Tämän lisäksi, ja jotta jalostus säilyisi kokonaisvaltaisena, on huomiota SRY:n osalta enenevässä määrin kiinnitetty rottweilerin luonteeseen ja käyttöominaisuuksiin.

Rottweiler on alkuperältään karjakoira, jonka tehtävien hoitamisessa vaadittiin koiran luonteelta ja käyttöominaisuuksiltaan lujuuksia, periksiantamattomuutta, kestävyttä ja voimaa. Nämä ominaisuudet halutaan säilyttää rodussa. Rottweilerin käyttäytymisestä tulee selvästi ilmetä koiran hyvähermoisuus, vakaus, voima ja lujuus. Rodun käyttäytymiseen kuuluu olennaisesti kohtuullinen dominanssi.

Rotu on maassamme nykyisin pääsääntöisesti seurakoirana. Rottweilereita on muutamia työkäytössä vartiokoirina. Harrastuskoirana rottweiler on suosittu palveluskoirarotu ja niitä käytetään myös pelastuskoiratehtävissä. Rodulla harrastetaan jonkin verran tottelevaisuuskokeita, vesipelastusta ja agilityä.

Harrastuskoiraksi rottweiler soveltuu erinomaisesti. Näissä tehtävissä se saa purkaa energiaansa ohjatusti ja sen luontainen työskentelyhalu tulee tyydyttyä. Rotu soveltuu hyvin erilaisiin etsintätehtäviin, kuten jäljestämiseen ja henkilöetsintään. Ystävällisen luonteensa vuoksi rotu on helppo kouluttaa pelastusetsintään. Rottweiler soveltuu myös karjanajoon, johon tehtävään niitä edelleen käytetään, joskin valitettavan vähäisessä määrin.

Rotu soveltuu myös seurakoiraksi, mikäli koira saa heti pennusta lähtien riittävän ja asiantuntevan perustottelevaisuuskoulutuksen. Ilman riittävää koulutusta rottweiler voi aiheuttaa, etenkin nuoruusiässä, vaikeuksia omistajaperheelleen. Ongelmia koiran hallittavuuteen aiheuttaa erityisesti uroksilla ilmenevä dominanssi ja melko voimakas puolustushalu.

Täysi-ikäinen rottweiler hyväksyy harvoin toisen, vieraan, samaa sukupuolta olevan aikuisen koiran, mutta oikeanlaisen kotikasvatuksen saanut rottweiler ei aiheuta ongelmia ympäristölleen tässäkään suhteessa.

Rottweilereilla ilmenee jonkin verran käytöshäiriöitä. Näiden syinä voivat olla kouluttamattoman koiran turhautuminen ja stressaantuminen, mutta myös puutteet koiran luonneominaisuuksissa. Arkaa tai aggressiivista koira ei tule käyttää jalostuksessa. Erityisesti seurakoirana ollessaan rottweiler tarvitsee jonkinlaista tehtävää ja runsaasti liikuntaa.

Rotumääritelmän mukaan rottweiler on pohjimmiltaan ystävällinen, rauhallinen ja lapsirakas, kiintyvä, kuuliainen, ohjattava ja työhaluinen. Sen olemuksesta näkyy alkukantaisuus, käytös on itsevarmaa, lujahermoista ja pelotonta. Rottweiler tarkkailee ympäristöä hyvin valppaasti. Hylkääviä virheitä ovat arkuus, säikkyys, pelkurimaisuus, paukkuarkuus, hyökkävyys, liioiteltu epäluuloisuus, hermostuneisuus ja aggressiivisuus.

Rottweilerin luonne- ja käyttöominaisuuksia on pyritty mittaamaan luonnetestillä, MH-kuvauksella ja palveluskoirakokeilla. Ennen palveluskoirakokeisiin osallistumista koiran tulee suorittaa käyttäytymiskoe (BH) hyväksytysti.

Helsingin yliopiston kanssa tehtiin v. 2009 Rottweilerin käytöskartoitus, johon pyydettiin vastauksia rottweilereiden omistajilta. Kyselyyn saatiin 544 vastausta, joista noin 14 % kokivat koiransa käytöksen ongelmalliseksi ihmistä kohtaan, yleisimpinä syinä olivat ihmisten kanssa epäluotettavuus, aggressiivisuus käsittelytilanteissa, puolustaminen, pidättyväisyys ja arkuus.

4.2.1 Palveluskoirakokeet

Rottweilereiden käyttöominaisuuksia mitataan eri palveluskoirakoelajeilla. Oheisesta taulukosta voidaan todeta rekisteröintimäärien hienoista kasvua 2000-luvun puolivälistä. Sama koskee koekäynti määriä ja kokeissa käyneiden koirien lukumäärää. Sen sijaan keskimääräiset koekäyntimäärät per koira ovat hieman laskeneet. Rottweilerit osallistuvat eniten jälki-, haku-, etsintä- ja suojelukokeisiin. FH- jäljen tultua viralliseksi koemuodoksi ovat rottweilerit osallistuneet myös tähän lajiin.

Koekäyntien vertailu vuosittaisiin rekisteröinteihin (ei BH-kokeita)

	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Viiden edellisen vuoden rekisteröinnit	3105	3095	3125	3024	2873	2844	2881	3073	3062	3543
Kokeissa käyneet koirat/ 5 edellisen vuoden rekisteröinnit	8,82%	9,24%	7,84%	7,21%	8,39%	6,40%	7,22%	6,67%	7,97%	7,28%
Kokeissa käyneet koirat/ vuosi	274	286	245	218	241	182	208	205	244	277
Koekäynnit/ 5 edellisen vuoden rekisteröinnit	11,60%	12,50%	11,50%	8,80%	11,00%	9,10%	10,80%	9,76%	11,70%	11,90%
Koekäynnit/ vuosi	360	386	359	275	316	260	311	300	357	422
Keskimääräiset koekäynnit/ kokeissa käynyt koira	1,3	1,3	1,5	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5

Koska koesuoritusten määrä on vuosittain ollut alhainen verrattuna rodun koko populaatioon, ei koetuloksista ole mahdollista tehdä johtopäätöksiä rodun käyttöominaisuuksien säilymisestä. Sen sijaan palveluskoirakokeet mittaavat erittäin hyvin kyseisen yksilön koulutettavuutta, viettiominaisuuksia ja osin myös rodunomaista käyttäytymistä. Yksittäistä koetta enemmän koiran ominaisuuksista kertoo sen koehistoria. Myös ohjaajan koulutustaidot vaikuttavat lopputulokseen, vaikkakin ominaisuuksiltaan hyvä koira kestää myös ohjaajan puutteita.

Vuosittain saavutettujen koulutustunnusten määrä on ollut selkeässä kasvussa. Rottweilereista löytyy edelleen useita palveluskoirakokeissa hyvin menestyneitä koirakoita aina SM-, PM- ja piirinmestaruustasolle saakka. Viimeksi järjestetyn palveluskoirien rotuottelun (2008) voitti SRY:n joukkue. Rotu soveltuu siis erinomaisesti koulutettavaksi palveluskoirakokeisiin.

BH-kokeeseen on osallistunut rottweilereita viime vuosina lisääntyvässä määrin. Tätä ei voida pitää vähäpätöisenä seikkana nyky-yhteiskunnan vaatimukset huomioonottaen. On erittäin tärkeää, että rottweiler säilyy vastaisuudessakin yhteiskuntakelpoisena ja omistajansa hallittavana koirana kaikissa olosuhteissa.

BH-kokeen suorittaneet, käyttö- ja tottelevaisuusvaliot, koulutustunnukset 2000-luvulla:

	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
BH +	82	76	94	85	57	64	79	79	71	64
BH -	19	24	24	23	19	29	16	26	16	19
KVA	1	9	3	1	4	3	4	4	6	7
TVA	1	-	-	1	1	1	1			
KT	156	195	160	115	144	111	117	123	175	183

Tarkempia jalostusta tukevia jälkeläistilastoja koetulosten osalta on saatavissa Kennelliiton KoiraNet tietokannasta. Myös SRY on julkaissut nettisivuillaan joitain tilastoja.

4.2.2 Luonnetesti

Rodun luonnetta on pyritty arvioimaan luonnetestituloksia seuraamalla. Osa kasvattajista on käyttänyt luonnetestitulosten arviointia yhtenä kriteerinä jalostusvalinnoissaan.

Luonnetesti pyrkii mittaamaan koiran käyttäytymistä sellaisissa tilanteissa, joihin sitä ei ole totutettu tai koulutettu. Luonnetestitulosten arviointia vaikeuttavat testitilanteen monet vaihtelevat tekijät, kuten tehtyjen ärsykkeiden voima ja eri testaajien vaihtelevat arvostelukriteerit ja näkemykset. Myös koiran kouluttaminen luonnetestiä varten saattaa vääristää testitulosta, jopa negatiiviseen suuntaan jos koiran reagoiti ärsykkeisiin laimeaa. Riitta Liimatainen (os.Laminsalo) on tehnyt Helsingin Yliopiston kotieläintieteen laitoksella opinnäytetyön rottweilereiden luonneominaisuuksien periytyvyydestä, eri osa-alueiden välisistä geneettisistä korrelaatioista, sekä koirien luonteen muuttumisesta viimeisten 15–20 vuoden aikana. Työssä on tarkoituksena kehittää BLUP-indeksit koirien luonteen osalta. Indeksien avulla osa testitilanteeseen ja tulokseen vaikuttavista ympäristötekijöistä voidaan ottaa huomioon. (Lähde 21)

Viimeisen seitsemän vuoden aikana ovat luonnetesti käynnit pysyneet kutakuinkin ennallaan (89-100 koiraa). Vuosina 2006 ja 2007 on testimäärissä piikki (142–143 koiraa). Koska tarkastelujakso on lyhyt, on määrällisen piikin syistä vaikea vetää johtopäätöksiä.

Viimeisen seitsemän vuoden luonnetestikäynnit:

	<i>yhteensä</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2005</i>	<i>2004</i>	<i>2003</i>
<i>RWN</i>	424	78	46	73	73	54	41	59
<i>RWU</i>	385	43	54	70	70	44	63	41
<i>yhteensä</i>	809	121	100	143	143	98	104	100

Rottweilereista on viime vuosina osallistunut luonnetestiin vuosittain n. 14–22%, mikä prosenttiosuus kulloisenkin vuoden kaksivuotiaista koirista. Määrä ei ole riittävä, jotta voitaisiin tehdä tarkkoja johtopäätöksiä rodun luonteesta. Se on kuitenkin riittävä suuntaa-antavien päätelmien tekoon. Pienehköstä prosentuaalisesta määrästä huolimatta rottweiler on yksi eniten testattuja koirarotuja Suomessa. Oletuksena on testimäärien lisääntyminen luonnearvioinnin tultua pakolliseksi jalostuskoirille 2011.

Luonnetestitulostajakauman (liite 4) perusteella voidaan todeta, että testattujen koirien luonneominaisuudet ovat suurelta osin toivottujen ominaisuuksien kaltaisia. Voidaan todeta myös, että oleellisimmalta ja tärkeimmältä osalta rodun luonne on heikompi kuin mitä toivottavaa on. Testattujen rottweilereiden hermorakenne on noin 78%:n osalta hieman rauhaton. Hermorakenteen heikkous yhdistettynä dominanssiin saattaa aiheuttaa osan rodussa ilmenevistä käytöshäiriöistä.

Testatuista koirista huomattavan suuri osa, noin 97 %, on vieraalle ihmiselle avoimia ja ystävällisiä.

Rotu on testattujen koirien osalta hyvin laukauskestävä, vain alle 0,5 % testatuista koirista on laukausalttiita tai laukausarkoja.

Temperamentti ja terävyys eivät juurikaan ole lisääntyneet enää viimeisten vuosien aikana (liite 4). Tästä huolimatta ei temperamentin suhteen kuitenkaan vielä olla rotuprofiilin ihannetilanteessa. Alkuaan rottweiler ei ole ollut luonteeltaan vilkas, vaan pikemminkin rauhallinen, mutta kuitenkin hyvin valpas ja tarkkaavainen. Viime vuosina on rodun luonnetyypissä noussut esiin vilkkaus, jopa ylivilkkaus, mikä ei ole tyypillinen luonnekuva. Ärsykekynnys on madaltunut ja reagointi asioihin nopeutunut.

Rottweilerin käyttäytymistä leimaa usein voimakkaasti sen taipumus dominoida ympäristöään. Dominanssi on rottweilerille, samoin kuin useille muillekin karjakoirille, rodunomainen piirre, joka on luonut niille mahdollisuuden selviytyä nautakarjanajosta. Dominanssi eli halu hallita, merkitsee myös sitä, että koira pyrkii määräämään laumajärjestyksen. Toimettomat seurakoirina olevat nuoret yksilöt ovat potentiaalinen ryhmä dominanssiongelmissa. Voimakas dominanssitaiipumus aiheuttaa usein taitamattomille koiranomistajille ongelmia koiran pidossa. Luonnetesti ei mittaa koiran dominanssitaiipumuksia. Kuitenkin testin aikana voidaan hyvin havaita koiran taipumus dominoivaan käyttäytymiseen.

Rottweilerille on määritelty luonnetestissä tavoiteltavan luonteen rotumääritelmä sekä tulkinta. Rottweilerin luonnetestipisteitä tilastoidaan osa-alueittain. (Liitteet 2 ja 4)

4.2.3 MH-luonnekuvaus

MH-luonnekuvattuja koiria on tällä hetkellä vasta 44 kappaletta, minkä johdosta päätelmiä on vielä ennenaikaista tehdä. Tavoitteena on tulevaisuudessa tehdä MH-luonnekuvauksen suhteen samanlaista taulukointiseurantaa, kuin luonnetestistäkin. Rottweilerille on tehty tavoiteltavan luonteen MH-profiili sekä tilasto osa-alueittain (Liitteet 2-5)

MH-luonnekuvaukset	2009	2008
urokset	9	10
nartut	13	12
yhteensä	22	22

4.2.4 VIK-koe

SRY otti käyttöön 1.5.2008 alkaen ZTP-tyyppisen rottweilerin VIK-kokeen.

VIK-kokeessa on ensin tottelevaisuusosa, sen jälkeen suojeluosa, joka pitää sisällään piilosta hyökkäyksen sekä liikkuvan maalimiehen hyökkäyksen torjumisen. Ennen VIK-koetta tehdään kaikille VIK-kokeeseen osallistuville koirille ulkomuodon tarkastus.

VIK-koe on järjestetty kerran vuonna 2009, ja tuolloin siihen osallistui kolme koiraa. Vuonna 2007 järjestettiin vastaavan tyyppinen ZTP-koe, johon tuolloin osallistui 10 koiraa. Vähäisen koiramäärän vuoksi sen kummempaa tilastointia ei vielä ole.

4.2.5 AD-koe

AD- kokeessa, eli kestävyyskokeessa on tähän asti käynyt yhteensä 38 koiraa. Koska testi on tullut SRYn viralliseksi testiksi vasta 2009, ei tilastointia testin osalta tätä aiemmin ole tehty. Tätä aiemmat kokeet on järjestetty muiden rotuyhdistysten toimesta.

AD-koe	2009	2008	2007	2006	2005
uroksia	2	5	4	2	5
narttuja	2	9	1	5	3
yhteensä	4	14	5	7	8

4.3 Terveys

4.3.1 Pevisa-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet

Rottweilerilla ei ole tähän mennessä ollut PEVISA-ohjelmassa rajoitteita jalostusyksilöiden terveystutkimustulosten suhteen, vain tutkimuspakko lonkka- ja kyynärnivelten sekä silmien osalta. Rajoitukset tulevat voimaan vuoden 2011 PEVISA-ohjelmassa lonkka- ja kyynärnivelten sekä silmien osalta.

Lonkka- ja kyynärniveldysplasia

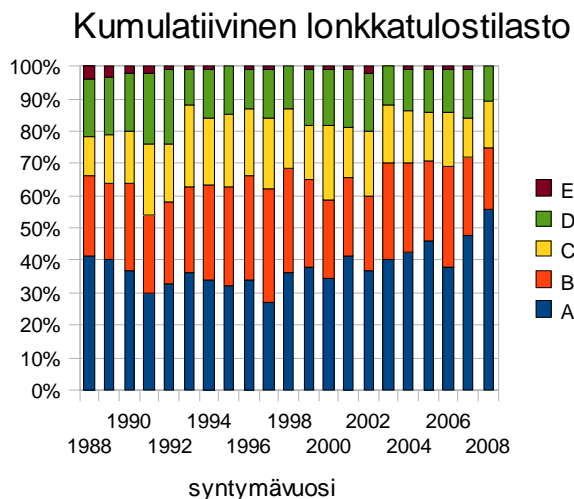
Koirilla eniten tutkitut perinnölliset viat ovat lonkkanivelen ja kyynärnivelen kasvuhäiriöt. Ne ovat kiistatta perinnöllisiä vikoja, mutta periytymismekanismi on monimutkainen. Ne periytyvät polygeenisesti ja perimän lisäksi vian ilmenemiseen vaikuttavat ainakin koiran ruokinta ja liikunta sen kasvuaikana. Periytymisasteet vaihtelevat roduittain paljonkin, rottweilerilla lonkkanivelen kasvuhäiriön periytymisaste on vuonna 2002 julkistetun tutkimuksen (lähde 9) mukaan n. 38 % ja kyynärnivelen n. 35 %. Lonkka- ja kyynärdysplasian keskinäinen geneettinen korrelaatio on matala. Kyseiset ominaisuudet ovat siis vain osittain samojen geenien säätelemiä. Koska periytymisasteet ovat vähintään kohtalaisia, ovat lonkka- ja kyynärnivelen kasvuhäiriöt hyvin vähennettävissä jalostusvalinnan avulla. Rottweilerilla voitaisiin tehdä suhteellisen tarkkaa jalostusvalintaa jo koiran omankin tuloksen perusteella, mutta sukulaistietojen käyttö tuo valintaan lisävarmuutta. Rottweilereilla otettiin BLUP-indeksit (lähde 17) käyttöön vuoden 2003 loppupuolella. Nämä indeksit huomioivat myös sukulaistietoja, ja ovat siten varmempia ennusteita jalostuskäyttöä ajatellen. Laskennassa ei oteta huomioon ulkomaalaisia kuvaustuloksia, joten esimerkiksi tuontikoirien osalta kannattaa huomioida myös alkuperämaan indeksit, mikäli sellaisia on saatavilla. Eri maiden indeksejä vertailtaessa tulee huomioida, että esimerkiksi Saksassa alle 100 indeksi tarkoittaa keskivertoa parempaa tulosta, kun taas muualla käytäntönä on yleensä, että yli 100 indeksi tarkoittaa keskivertoa parempaa tulosta.

Kyynär- ja lonkkanivelten vikojen vaikutus koiran elämään vaihtelee paljon. Joillain yksilöillä esim. D:n lonkat eivät vaivaa koko elämän aikana, kun taas joillain jo C:n lonkat aiheuttavat kiputiloja ja liikuntarajoituksia. Kyynärnivelveikat aiheuttavat rottweilereille huomattavasti enemmän ongelmia kuin lonkkanivelveikat, koska noin 60 % painosta on eturaajojen varassa. Esimerkiksi palveluskoirakokeiden hyppy- ja A-esteen alastuloissa kohdistuu erittäin voimakas rasitus nimenomaan koiran eturaajojen niveliin.

Lonkkakuvaustulosten voidaan katsoa pysyneen melko samalla tasolla vuosina 1990–2004 syntyneiden koirien osalta, ottamatta huomioon vuotta 1997. Aavistuksenomaista positiivista kehitystä voidaan havaita vuodesta 2003 alkaen, jonka jälkeen 70% tutkituista koirista on saavuttanut terveeseen (A ja B) tuloksen.

Lonkkaniveltilasto syntymävuoden mukaan

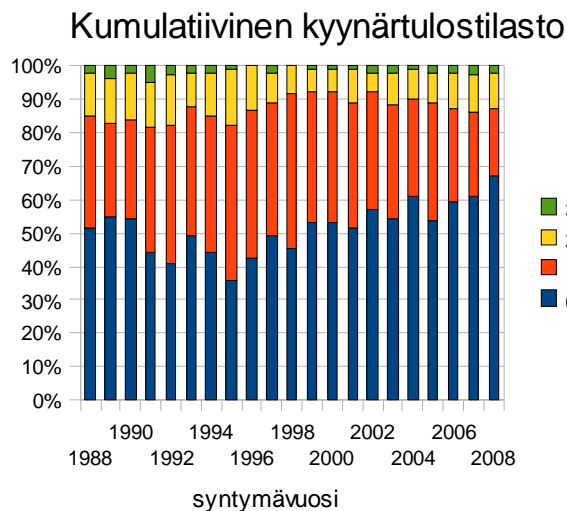
Vuosi	Tutkittu	A	B	C	D	E
1988	50%	42%	25%	12%	18%	4%
1989	48%	40%	24%	15%	18%	3%
1990	50%	37%	27%	16%	18%	2%
1991	46%	30%	24%	22%	22%	2%
1992	49%	33%	25%	18%	23%	1%
1993	42%	36%	26%	25%	11%	1%
1994	41%	34%	30%	21%	15%	1%
1995	39%	32%	31%	22%	15%	0%
1996	40%	34%	32%	21%	12%	1%
1997	37%	27%	35%	22%	15%	1%
1998	40%	36%	32%	18%	13%	0%
1999	44%	38%	27%	17%	17%	1%
2000	47%	34%	24%	23%	17%	1%
2001	44%	42%	24%	16%	18%	1%
2002	52%	37%	23%	20%	18%	2%
2003	47%	40%	30%	18%	12%	0%
2004	50%	43%	28%	16%	13%	1%
2005	50%	46%	25%	15%	13%	1%
2006	49%	38%	31%	17%	13%	1%
2007	40%	48%	24%	12%	15%	1%
2008	24%	56%	19%	14%	11%	0%
2009	0%					

Kyynärnivelteltilasto osalta tilanne parani vuosina 1995–1999 syntyneillä koirilla. Vuodesta 1999 eteenpäin 0-kyynärien osuus on lisääntynyt 53 % -> 67 % , mutta 2-tulosten osuus on kasvussa.

Kyynärniveltilasto syntymävuoden mukaan

Vuosi	Tutkittu	0	1	2	3
1988	25%	51%	33%	13%	2%
1989	30%	55%	28%	13%	4%
1990	36%	54%	30%	14%	2%
1991	38%	44%	37%	13%	5%
1992	45%	41%	41%	15%	3%
1993	40%	49%	39%	10%	2%
1994	40%	44%	41%	13%	2%
1995	38%	36%	46%	17%	1%
1996	38%	42%	44%	13%	0%
1997	36%	49%	40%	9%	2%
1998	39%	45%	46%	8%	0%
1999	43%	53%	39%	7%	1%
2000	47%	53%	39%	7%	1%
2001	45%	51%	37%	10%	1%
2002	51%	57%	35%	6%	2%
2003	48%	55%	34%	10%	2%
2004	50%	61%	29%	9%	1%
2005	50%	53%	35%	9%	2%
2006	48%	60%	28%	11%	2%
2007	40%	61%	25%	11%	3%
2008	24%	67%	20%	11%	2%
2009	0%				

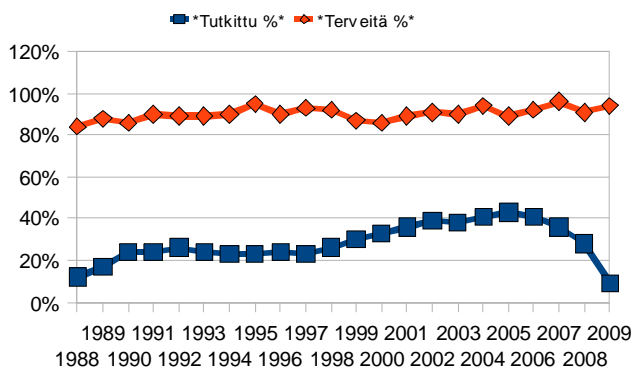
PEVISA-ohjelmaan kuuluvat silmäsairaudet

Rottweilerin PEVISA-ohjelmaan sisältyvät myös silmätarkastukset. Silmät tutkitaan mm. perinnöllisen kataraktan, etenevän verkkokalvon surkastuman (PRA) ja synnyntäisen verkkokalvon kasvuhäiriön tai vajaakehityksen (RD) osalta. Jos koiralla on todettu perinnöllinen katarakta, GRD, TRD, PRA, PHTVL/PHPV-sairaudenasteet 2-6, entropium tai ektropium, ei koiran jälkeläisiä rekisteröidä. Jos koiralla on todettu MRD, on se paritettava RD:n suhteen terveeseen koiran kanssa. Selkeästi eniten rottweilereilla esiintyvä silmäsairaus on katarakta.

Vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	*Tutkittu %*	*Terveitä*	*Terveitä %*	Katarakta	PRA	xRD	PHTVL/PHPV	Muut
1988	560	69	12%	58	84%	10	1	3	0	0
1989	720	121	17%	107	88%	8	1	2	0	2
1990	893	215	24%	185	86%	0	1	1	5	5
1991	799	189	24%	170	90%	13	0	3	6	2
1992	922	239	26%	212	89%	26	1	2	2	0
1993	1082	264	24%	234	89%	27	0	3	2	1
1994	997	233	23%	210	90%	21	0	0	1	3
1995	946	222	23%	210	95%	10	0	3	0	3
1996	616	146	24%	132	90%	15	0	1	1	2
1997	738	168	23%	157	93%	12	0	2	0	1
1998	615	159	26%	146	92%	10	0	1	2	1
1999	587	176	30%	153	87%	17	1	4	3	6
2000	464	155	33%	133	86%	20	0	0	4	4
2001	621	223	36%	198	89%	21	1	2	3	9
2002	584	229	39%	208	91%	17	0	3	7	5
2003	606	230	38%	208	90%	17	2	1	7	9
2004	617	256	41%	240	94%	14	0	0	3	16
2005	623	271	43%	241	89%	23	0	3	0	12
2006	680	280	41%	257	92%	32	2	4	2	5
2007	568	202	36%	193	96%	11	0	0	1	4
2008	610	170	28%	154	91%	28	0	1	1	2
2009	542	47	9%	44	94%	2	0	0	0	4

Silmätutkimustilastoa syntymävuoden mukaan

Alla olevaa kuvaa tarkastelemalla voidaan todeta silmäpeilausaktiivisuuden kasvaneen lähes puolella viimeisen kymmenen vuoden aikana. Samalla voidaan havaita, että terveys/sairaus havainnot ovat pysyneet suurin piirtein samalla tasolla. Eli tutkimusaktiivisuus ei ole lisännyt sairaiden koirien löytymistä.

Katarakta eli Hereditary Cataracta (perinnöllinen kaihi) on periytymismekanismiltaan vielä epäselvä (joissain tutkimuksissa puhutaan jopa dominantista periytyvyydestä). Se on silmäsairauksista yleisin rottweilerilla, joten sen torjuntaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Sitä esiintyy selvästi tietyissä linjoissa.

Kataraktaa on useita muotoja. Rottweilerilla esiintyvä katarakta-muoto ei useinkaan aiheuta koiralle mitään oireita sen elämän aikana. Sokeuteen johtavaa kaihia on ollut onneksi vähemmän. Jotta

muoto ei muuttuisi, tulisi sairaut koirat ehdottomasti sulkea jalostuksesta. On selvää, että koiralle on haittaa niin normaalielämässä kuin käytössäkin, jos se sokeutuu.

PRA eli Progressive Retinal Atrophy (etenevä verkkokalvon surkastuma) saattaa rottweilereilla periytyä väistyvästi (resessiivisesti), jolloin molempien vanhempien pitää olla joko sairaita tai kantajia. Sairaus on erittäin harvinainen rottweilereilla.

RD eli Retinal Dysplasia (synnynnäinen verkkokalvon kasvuhäiriö tai vajaakehitys) on silmäsairaus, joka periytyy resessiivisesti. Sairautta esiintyy rottweilereilla harvoin. MRD eli multifokaali RD (poimuja verkkokalvolla) ei haittaa näkökykyä, ei leviä eikä aiheuta sokeutumista. Multifokaalista RD:sta on joidenkin rotujen kohdalla esitetty, että periytyy resessiivisesti, mutta muiden RD:n muotojen oletetaan todennäköisesti oleva ainakin osittain eri geenitaustaa. GRD eli geograafinen RD (suurempi verkkokalvon alue epänormaali), alueen verkkokalvo surkastuu ajan myötä.

Silmäsairaudet, jotka eivät kuulu PEVISA-ohjelmaan

Seuraava taulukko listaa viiden vuoden jaksoissa rottweilerilla todetut PEVISAn ulkopuoliset silmäsairaudet.

Muu silmäsairaus tyypeittäin	1988-1992	1993-1997	1998-2002	2003-2007
PPM, diagnoosi avoin	1	2	4	8
PPM, todettu	8	3	0	0
PPM, iris-iris, todettu	0	0	0	1
Keratiitti, epäilyttävä	0	1	1	1
Määrittelemättömiä ylimääräisiä ripsiä/karvoja, todettu	0	2	5	7
Näköhermon vajaakehitys / mikropapilla, todettu	0	0	0	1
Lasiaisen rappeuma, epäilyttävä	0	0	0	1
Distichiasis, todettu	0	0	1	7
Ektooppinen cilia, todettu	0	0	0	2
Iris coloboma, diagnoosi avoin	0	0	1	1
Iris coloboma, todettu	0	0	0	2
Glaukooma, kohonnut silmänpaine	0	0	0	1
Silmäluomen sisäänpäin kiertyminen, epäilyttävä	0	0	1	2
Silmäluomen sisäänpäin kiertyminen, todettu	0	2	11	6
Silmäluomen ulospäin kiertyminen, todettu	0	0	1	2
Kuivasilmäisyys, epäilyttävä	0	0	0	1
Makroblepharon, todettu	0	0	0	1
Trichiasis, todettu	0	0	0	1
Trichiasis, epäilyttävä	0	0	0	1
yhteensä	9	10	25	46

Yllä olevasta voidaan todeta erilaisten silmäsairauksien lisääntyneen selkeästi näiden neljän 5-vuotis jakson aikana. Tutkimuksen tarkkuudesta ja laajentumisesta johtuen on rottweilerilla diagnosoitu uusia silmävaivoja, lisäksi vanhojen tuttujen silmävaivojen yleisyys on lisääntynyt. Merkittävästi lisääntyneet ongelmat ovat 1) luomien asentovirheet, 2) PPM, ja 3) ylimääräiset ripset. Luomien asentovirheitä esiintyy jonkin verran. Luomien asentovirheet ektropium (liian pitkä luomi muodostaa poimun, josta näkyy sidekalvo) ja entropium (luomi kiertyy sisäänpäin hangaten sarveiskalvoa) periytyvät polygeenisesti eli useamman kuin yhden geeniparin välityksellä. Luomiongelmat ovat yleensä varsin kivuliaita, mutta ne voidaan onneksi hoitaa yksinkertaisella leikkauksella. Ektropium on rottweilereilla erittäin harvinaista, mutta entropiumia esiintyy jonkin verran.

Ylimääräisten ripsien (määrittelemättömiä ylimääräisiä ripsiä, distichiasis, trichiasis) diagnosointi on selkeästi kasvanut. Sijainnistaan riippuen nämä ylimääräiset karvat silmässä saattavat olla hyvinkin haitallisia ja kivuliaita koiralle.

4.3.2 Muut Suomessa rodulla todetut merkittävät sairaudet

Sairauskartoituksen yhteenveto

SRY on tehnyt sairauskartoitusta noin 30 vuotta. Sairauskartoitus perustuu jäsenistön aktiivisuuteen ilmoittaa omien koiriensä sairauksista. Kartoituksesta ei saa todellista kuvaa kannassa esiintyvistä sairauksista, koska koiran kuoltua lienee kynnyks vastata kartoitukseen matalampi kuin koiran ollessa elossa. Tietoja on kerätty lomakkeella, joka on saatavilla SRY:n internet-sivustolta sekä Rottweiler-lehdessä. Vastauksia kyselyyn on tullut n. 600 kappaletta.

Yhteenvetona kyselyn tuloksista voidaan todeta, että ilmoitetuista eniten on tuki- ja liikuntaelinsairauksia noin 10%, joista merkittävimmät ovat lonkka- ja kyynärnivelviat. Rottweilerilla suurikokoisena ja etupainoisena rotuna kyynärnivelet ja osteokondroosi aiheuttavat huomattavasti enemmän ongelmia kuin lonkkanivelet, koska noin 60% painosta on eturaajojen varassa. Osteokondroosi on kasvuaikana tapahtuva rustonsisäisen luutumisen häiriö luun päässä nivelrustossa tai kasvulinjojen alueella. Rusto ei luudu, vaan kasvaa paksuutta. Ruston verenkierto ja ravinteiden saanti syviin kerroksiin huononee, rustoa kuolioituu ja nivelpinta vaurioituu. Rustoon muodostuu ns. rustofläppejä tai rustosta irtoaa pala. Terveyskyselystä ilmenee, että ristisideongelmat ovat lisääntyneet ja niiden osuus vastauksista lähenee 10 %. Ristisideongelman yhtenä syynä voidaan pitää rakenteellista heikkoutta takaosassa sekä suoraa polvikulmauksia. Ristisideongelma altistaa usein myös toisen, terveen jalan ristisiteen alttiiksi vauriolle runsaan kuormituksensa takia.

Ilmoitetuista koirista 60 %:lla on diagnostisoitu pahanlaatuisia kasvaimia. Suurin osa näistä on luusyöpää noin 18 % , joka on ilmennyt pään alueella tai raajoissa. Seuraavaksi eniten on ilmennyt imusolmukesyöpää noin 9 % sekä vatsaontelon alueen syöpää (lähinnä perna ja maksa).

Ilmoitetuista koirista n. 5 %:lla on diagnosoitu sydänvika tai -sairaus. Noin puolella näistä tapauksista on todettu synnynnäinen sivuääni sydämessä. Diagnosoiduista koirista 50 % on kuollut sydänpysähdykseen. Rodussamme on lähdetty vuoden 2006 alusta selvittämään mahdollisesti sydänpysähdyksiin kuolleiden yksilöiden kuolinsyy. SRY maksaa patologin lausunnon. Mikäli todetaan, että rodussamme esiintyy dilatoivaa kardiomyopatiaa, tulee harkita sen tutkimista jalostukseen käytettävien yksilöiden osalta. Kyseessä on sairaus, jossa sydänlihaksen pumppausvoima on alentunut. Sen seurauksena sydän laajenee ja menettää pumppausvoimansa sekä altistaa vaarallisille rytmihäiriöille. Hoitamattomana se johtaa lopulta sydänpysähdykseen.

Ihosairauksia ja allergiaa on ilmoitetuilla ilmennyt 10 %:lla. Yleisimmäksi ihosairauksista osoittautui rottweilereilla ns. hot spot. Hot spot on pinnallinen märkivä ihotulehdus, joka puhkeaa äkillisesti. Tavallisimmin hot spot on kesän lämpimien ilmojen vaiva, jolloin ihottuma pääsee hautumaan turkin alla lämpimässä ja bakteerit lisääntyvät helpommin. Hot spot leviää nopeasti, jos sitä ei hoideta.

Toinen yleisimmiksi ilmoitetuista ihosairauksista on furunkuloosi. Toisin kuin pinnallinen hot spot, se on syvälinen tulehdus, joka koirilla useimmiten esiintyy tassujen ja polkuanturoiden välissä rakkuloina ja haavaumina. Sairauden voi aiheuttaa ulkoinen ärsyke tai yliherkkyys, sieni- ja hiivainfektiot sekä psyykkiset häiriöt, jotka aiheuttavat tassujen nuolemista. Bakteerien katsotaan olevan toissijaisia taudin aiheuttajia. Hoito vaatii aikaa ja kärsivällisyyttä ja vaikka tauti paranisikin, se saattaa helposti uusia.

Muista sairauksista esiin nousevat munuaisten vajaatoiminta ja epilepsia sekä sokeritauti (diabetes mellitus). Munuaisten vajaatoimintaa ilmeni etupäässä iäkkäimmillä yksilöillä, epilepsiaa ja sokeritautia kaikenikäisillä. Munuaisten tärkein tehtävä on puhdistaa verta. Munuaisten vajaatoiminnassa tämä puhdistaminen ei tapahdu niin kuin pitäisi ja elimistöön alkaa kerääntyä haitallisia aineenvaihduntatuotteita. Tämän johdosta koiralle voi ajan myötä kehittyä krooninen

myrkytystila (uremia). Munuaisten vajaatoiminnan syyt voivat olla monitahoiset; elimistön omat rakenteelliset syyt, virtsateiden tukkeutuminen, ikä, tulehdukset sekä erilaiset myrkylliset aineet.

Epilepsia on aivoissa esiintyvä sähkötoiminnan häiriö, joka ilmenee kohtauksina. Tavallisimpia kohtausoireita ovat tajunnan häiriöt, kouristelut, aistihäiriöt tai käyttäytymisen häiriöt. Epilepsian perimmäinen syy on tuntematon. Yleensä taudin diagnoosi tehdään, kun tutkimuksissa ei löydetä kohtauksiin mitään muuta syytä. Epilepsiaa ei voida todeta myöskään ruumiinavauksessa. Perinnölliseen epilepsiaan liittyvät kohtaukset alkavat yleensä 0,5-5 vuoden iässä. Vanhoilla koirilla alkaviin kohtauksiin on yleensä jokin muu syy, mutta sen löytäminen voi olla hyvin hankalaa.

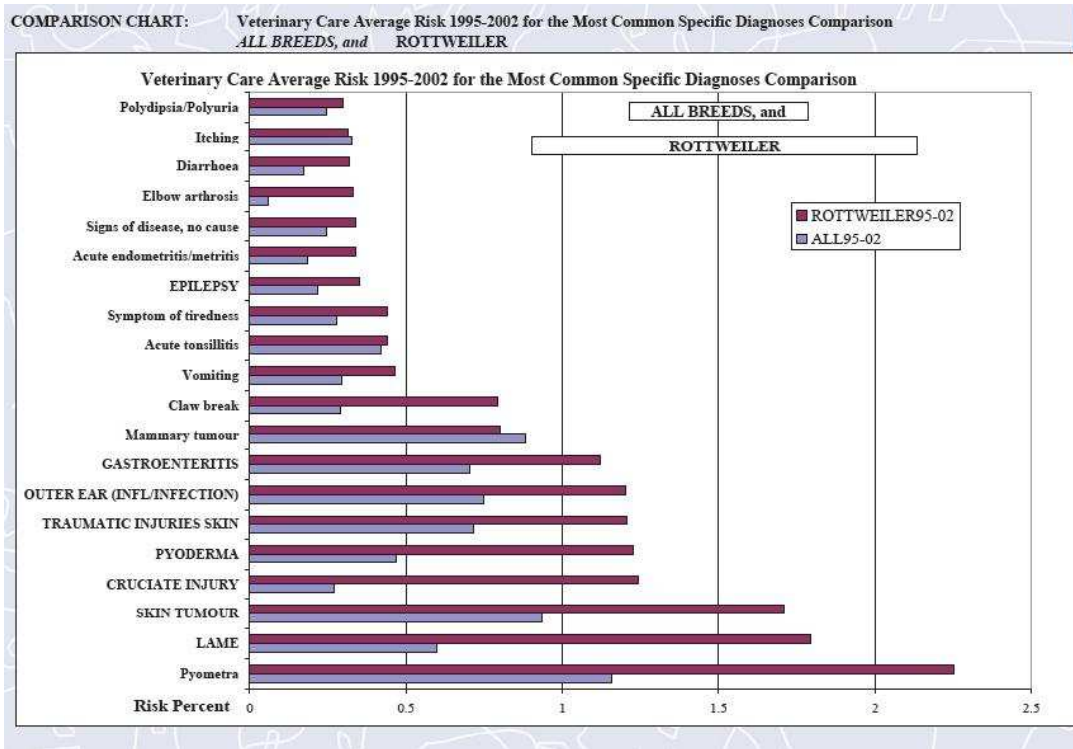
Sokeritauti on aineenvaihduntasairaus, jossa haiman insuliinihormonin tuotanto voi heikentyä tai loppua kokonaan. Haima saattaa tuottaa edelleen insuliinia, mutta se ei tehoa elimistössä. Insuliinin tuotantohäiriöt sekoittavat sokeriaineenvaihdunnan ja vaikuttavat myös valkuaisaineiden ja rasvojen aineenvaihduntaan.

Suomen Kennelliiton Koiranet-jalostustietojärjestelmästä kerätty tilasto rottweilerin sairauksista ja kuolinsyistä (Lähde 2).

Kuolinsyy	1986-1990		1991-1995		1996 – 2000		2001-2005		2006-2011	
	Keskim. elinikä	Yhteensä	Keskim. elinikä	Yhteensä	Keskim. elinikä	Yhteensä	Keskim. elinikä	Yhteensä	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus							10v 1kk	1		
Hermostollinen sairaus	4v 5kk	2	0v 10kk	1	6v 8kk	3	2v 0kk	1	3v 5kk	1
Iho- ja korvasairaudet							5v 7kk	1		
Immunologinen sairaus	8v 7kk	3	8v 7kk	3	1v 5kk	1	7v 4kk	4	4v 1kk	1
Kadonnut	2v 9kk	1	2v 9kk	1	1v 10kk	1	7v 9kk	2		
Kasvainsairaudet, syöpä	8v 11kk	55	8v 11kk	49	8v 7kk	45	7v 0kk	34	1v 8kk	4
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	9v 11kk	3	9v 11kk	3	9v 1kk	5	5v 7kk	4		
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	8v 0kk	13	8v 0kk	10	9v 0kk	11	5v 7kk	13	3v 2kk	2
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5v 5kk	4	5v 5kk	4	4v 0kk	4	4v 1kk	9	2v 9kk	8
Luusto- ja nivelsairaus	6v 10kk	12	7v 3kk	11	7v 4kk	18	4v 3kk	14	2v 0kk	9
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	9v 11kk	3	9v 11kk	3	6v 10kk	2	4v 1kk	1	2v 6kk	1
Muu sairaus, jota ei ole listalla	7v 3kk	6	7v 3kk	6	6v 10kk	12	4v 1kk	15	2v 8kk	6
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma									0v 3kk	1
Selkäsairaus	7v 2kk	6	7v 6kk	5	8v 2kk	5	4v 11kk	4	4v 10kk	1
Silmäsairaus	5v 1kk	2	5v 1kk	2	8v 7kk	1	6v 7kk	1	2v 4kk	1
Sisäelinten sairaus	7v 6kk	1	7v 6kk	1	3v 10kk	1				
Sydänsairaus	5v 11kk	6	7v 0kk	5	7v 8kk	7	5v 4kk	5	1v 1kk	1
Tapaturma tai liikennevahinko	5v 7kk	4	6v 0kk	3	4v 4kk	8	3v 7kk	6	1v 3kk	4
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	11v 10kk	26	11v 9kk	22	10v 7kk	37	9v 6kk	5		
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	11v 0kk	2	9v 11kk	1						
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	7v 11kk	49	7v 11kk	41	7v 10kk	30	4v 10kk	32	1v 9kk	12
Kaikki yhteensä	8v 5kk	198	8v 6kk	171	8v 2kk	191	5v 6kk	152	2v 2kk	52

4.3.3 Yhteenveto rodulla muissa maissa/kirjallisuudessa esiintyvistä sairauksista

Ruotsin Vakuutusyhtiö Agrian tekemä tilasto ruotsalaisilla rottweilereilla esiintyvistä sairauksista. Eläinlääkärillä käynnin syyt.1995–2002 (Lähde 19).

4.4 Ulkomuoto

Tällä hetkellä voimassa oleva rottweilerin rotumääritelmä on hyväksytty FCI:ssa 19.6.2000 FCI nro:147, SKL:ssa 20.10.2001. (Liite 1).

Pyrkimyksenä on kuvata tämän hetken rotumme ulkomuodolliset poikkeamat rotumääritelmästä ja todeta ne ominaisuudet, jotka ovat täyttäneet rotumääritelmän vaatimukset.

Yleisvaikutelma ja tärkeät mittasuhteet

Rottweiler on vankkarakenteinen, lihaksikas koira. Sopusuhtainen, tanakka, roteva ja vahva olemus ilmentää suurta voimaa ja kestävyyttä. Rottweilerin jalous muodostuu terverakenteisuudesta, jänteveydestä, valppaudesta ja ryhdistä.

Enemmistö tämän päivän rottweilereistamme on mittasuhteiltaan oikeita. Rottweiler on ravaaja ja sen vuoksi sen rungon tulee olla mittasuhteiltaan suorakaide – ei neliö. Rottweilerin runko saa olla korkeintaan 15 % säkäkorkeutta pidempi. Yleisin rungon mittasuhtevirhe koirillamme on liian pitkä lanneosa.

Kannassamme on edelleen rottweilereita, joiden koko on pieni, rakenne kevyt ja raajojen

luustonvahvuus riittämätön. Rottweilerin yleisvaikutelman tulisi antaa selvempi kuva kokonaisvaltaisesta tanakkuudesta ja rotevuudesta, joka muodostuu oikeasta koosta ja rungon tilavuudesta, riittävästi kaareutuneista kylkiluista, voimaravaajalle tyyppillisestä lihasmuodosta sekä raajojen luuston voimakkuudesta. Nämä ominaisuudet tulee löytyä myös nartuista.

Nykyaikainen rottweiler kuuluu, paino ja säkäkorkeus yhdessä huomioituna, keskikokoa suurempien rotukoirien joukkoon. Rotumääritelmässä rottweilerin kokoa luokitellaan neljään hyväksytyyn ryhmään; pienet, keskisuuret, suuret ja hyvin suuret. Ihanteellisena kokoryhmänä pidetään kokoa suuri. Kun useiden koirarotujen kehitystä kuvaillaan, nousee päällimmäiseksi sellainen väittämä, että rodun kasvatuksessa suositaan pelkästään ulkomuotoon perustuen suurempaa kokoa ja vahvempaa eli raskaampaa olemusta.

Rottweilerin kohdalla ei koko maailmassa eikä myöskään meillä Suomessa ole koon suurentumista ja sen näyttelyissä suosimista havaittavissa. Suuntaus näyttäisi pikemminkin olevan juuri päinvastainen; koon pieneneminen ja rakenteen keveneminen. Vuosina 1966–1980 eli 15 vuoden aikana mitattujen rottweilereitten säkäkorkeuden keskiarvo oli seuraava: urokset 65,3 cm ja nartut 59,9 cm. Nämä tulokset saatiin 394 tarkastetusta rottweilerista. Vuosina 1991–2005 eli jälleen 15 vuoden mittausjaksolta saatiin 1813 rottweilerin tarkastuksesta seuraavat mitat: urokset 64,4 cm ja nartut 59,0 cm. Vuosien 2005–2009 välillä mitattujen koirien perusteella voidaan todeta koon keskiarvojen hieman nousseen. Keskikokoisia ja suuria koiria tulisi suosia, rodun ihannekoko on suuri, mikä uroksilla tarkoittaa 65–66 cm ja nartuilla 60–61 cm.

Pää

Rottweilerin pään tulee olla voimakas, myös kuono-osan tulee olla riittävän voimakas suhteessa kalloon. Kallo-osa on leveä. Pää ei saa olla kiilamainen, kapea, kömpelö eikä pieni. Rottweilerin päässä tulee olla voimakas sukupuolileima. Päiden mallissa on suuria eroavaisuuksia. Kapeutta esiintyy koiriemme kallo- ja kuono-osissa ja otsapenkereet ovat usein puutteellisia. Tämän hetken rottweilerilla otsaryppyjä näkee useasti eikä nahka ole pään alueella riittävän kiinteä. Koiriemme kuonojen tulisi olla syvempiä ja suupieliä tiiviimpiä. Avonaisia huulia esiintyy jonkin verran. Narttujen päät ovat yleisesti ottaen parempia laadultaan kuin urosten.

Kirsun tulee olla aina musta. Vuoden aikojen vaihteluihin liittyvää kirsupigmentin poikkeamaa esiintyy. Selkeitä, silmiinpistäviä juovia löytyy joukosta.

Usein koirien suupigmentissä on huomautettavaa. Suun ja huulten pigmentin toivotaan rottweilerilla olevan mahdollisimman tummat.

Purenta ja hampaat

Purennan tulee olla voimakas ja täydellinen (42 hammasta), leukojen voimakkaat ja leveät. Purentavioista yläpurenta on yleisin, myös tasa- ja alapurentaa sekä epätasaisia hammasrivistöjä esiintyy. Hammaspuutoksista yleisimmät P1- ja/tai M3-hampaiden puutokset, vakavampia hammaspuutoksia esiintyy harvemmin.

Silmät

Rottweilerin silmien tulee olla keskikokoiset, mantelinmuotoiset ja väriltään syvän ruskeat, silmäluomet tiiviit.

Yksityiskohtana silmät vaikuttavat oleellisesti pään kokonaisvaikutelmaan, väärän muotoiset ja/tai liian vaaleat silmät häiritsevät pään yleisilmettä. Enemmistö rottweilereidemme silmistä on keskiruskeita. Liian vaaleita silmiä on monilla koirilla. Erivärisiä silmiä esiintyy meillä vain

muutamilla yksilöillä.

Terveydelle haitallisempia virheitä, kuten karvattomia silmänympäryksiä, turpeita silmäluomia ja roikkuvia luomia esiintyy jonkin verran. Tietyissä suvuissa esiintyy liian syvällä sijaitsevia silmiä. Avoimia silmäluomia on paljon. Rotumääritelmän mukaiset mantelinmuotoiset, syvänruskeat silmät tiiviine silmäluomineen ovat lähes harvinaisuuksia.

Korvat

Korvien tulisi olla keskisuuret, riippuvat, kolmiomaiset, etäällä toisistaan ja ylös kiinnittyneet. Eteen suuntautuneiden korvien ansiosta kallo vaikuttaa todellista leveämmältä. Korvien asennossa ja koossa on suuria eroavaisuuksia.

Kaula

Kaulan tulee olla voimakas, keskipitkä, lihaksikas ja kuiva, ei löysää kurkunalus- eikä kaulanahkaa. Koska rottweiler on rakenteellistoiminnallisesti ravaaja, ei sen kaula saa olla liian lyhyt eikä pitkä. Kannassamme on hyvin harvoilla yksilöillä pitkä kaula, lyhyitä sen sijaan esiintyy. Suoraan pystyyn nouseva kaula liittyy usein myös muihin rakenteellisiin virheisiin ja vaikuttaa heikentävästi koiran liikunnan kestävytyteen. Niskalinjan tuleekin olla hieman kaareva ja rottweilerin liikkeessä pään asento on vain hieman selkälinjaa korkeammalla.

Runko

Rodulle tunnusomainen rintakehä on tilava ja riittävän pitkä, kylkiluiden tulee olla selvästi kaareutuneet ja eturinnan tulee olla hyvin kehittynyt. Kunnollinen eturinta ja oikean mallinen rintakehä ovat osa sitä tanakkuutta ja rotevuutta, jota toivotaan. Hyvin kaareutuneet kyljet tekevät osaltaan mahdolliseksi myös eturaajojen vaivattoman liikkeen. Poikkileikkauksena rintakehä on muodoltaan leveä soikio. Rodussamme on nykyisin enenevässä määrin nähtävissä liian lyhyitä rintakehiä, mikä tekee alalinjasta ylösvetäytyvän.

Rottweilerin selän tulee olla suora, voimakas ja kiinteä. Lanneosan rotumääritelmä kuvaa lyhyeksi, voimakkaaksi ja syväksi. Yleisin lanneosan virhe on liika pituus, johon liittyy yleensä lanneosan köyristäminen koiran liikkeessä. Rottweilerin lantion tulee olla leveä, keskipitkä ja hieman pyöristyvä. Yleisimmin sanomista tulee lyhyestä, kapeasta tai liian laskevasta lantiosta.

Häntä

Rottweilerin hännän rotumääritelmä kuvaa luonnolliseksi, vaakasuorasti selkälinjan jatkeena olevaksi. Hännän arvostelussa on viimeiset vuodet eletty ylimenokautta (typistyskiellon tultua voimaan kesällä 1996). Pienet poikkeamat ihanteesta eivät ole aiheuttaneet laatuarvostelussa muutoksia. Rotujärjestö toivoo, että arvosteluissa mainitaan hännästä sen asento ja kantotapa sekä kiinnityskohta. Myös epämuodostumat toivotaan mainittavan.

Suuret poikkeamat, kuten hännän kiertyminen tai kääntyminen voimakkaasti selkälinjasta sivulle tulisi pudottaa laatuarvostelun palkintosijaa. Selvä häntämutka on luonnollisesti hylkäävä virhe.

Raajat/eturaajat

Eturaajat ovat edestä katsottuina suorat, eivät ahdasasentoiset. Lavat ovat taakse sijoittuneet, kulmaus vaakatasoon nähden noin 45 %. Olkavarret ovat tiiviit ja rungonmyötäiset, kyynärvarret

voimakkaat, lihaksikkaat ja sivulta katsottuna suorat.

Rodussamme on toivomisen varaa etuosien/eturaajojen suhteen. Suurimmalle osalle koiristamme annetaan maininta, että raajojen luuston vahvuus on riittävä, kun sen sijaan toivotaan olevan voimakas.

Käyttökoiralle kypälien rakenne on tärkeä, rotumääritelmä kuvaa rottweilerin kypälän pyöreäksi ja varpaiden tulee olla kaareutuneet ja tiiviisti yhdessä. Meillä on nykyisin paljon rottweilereita, joiden kypälät ovat pitkät ja litteät. Lisäksi varpaat ovat toisinaan haja-asentoiset.

Rottweilerin välikämmmenten tulee olla voimakkaat ja hieman joustavat. Kannassamme on edelleen liikaa pehmeyttä välikämmmenissä. Välikämmmen ei myöskään saa olla liian pysty, koska se toimii iskunvaimentajana liikkeessä.

Raajat/takaraajat

Takaraajojen tulisi olla vahvoja, lihaksikkaita ja rodunomaisesti kulmautuneita. Kinnernivelessä on yksi voiman tukipiste eikä se tämän vuoksi saa olla löysä tai ylipäästävä. Kannassamme esiintyy jonkin verran heikosti kulmautuneita rottweilereita.

Liikunta

Rottweiler on ravaaja ja yleisesti käytetty ”voimaravaaja”-nimitys kuvaa hyvin rottweilerin liikuntaa. Koiran liikkeessä selkä pysyy kiinteänä ja suhteellisen vakaana. Liikunta on tasapainoista, vakaata, voimakasta ja vaivatonta. Pitkäaskelisen, maatavoittavan ravin tekee mahdolliseksi pitkät, vapaat etuaskleet ja hyvä takaraajojen työntö.

Etu- ja takaosan virheistä ja epätasapainosta johtuen koiriemme liikunnassa on hyvin paljon lyhyitä etuliikkeitä, kepeyttä sekä voiman ja työnnon puuttumisesta johtuvaa sipsuttelua. Virheellisesti liikkeessään työkoira joutuu tuhlaamaan paljon ylimääräistä energiaa korjatakseen liikerataansa. Kestävän ja terverakenteisen rottweilerin on kyettävä liikkumaan energiaa säästävästi, suhteellisen nopeasti sekä voimakkaasti. Hyvä ja oikea liikunta on rottweilerille ensiarvoisen tärkeää.

Karvapeite

Rottweilerin karvapeitteen tulee muodostua keskipitkästä, karheasta peitinkarvasta ja aluskarvasta, joka ei saa näkyä peitinkarvan alta. Karvapeitteen yleisimpiä virheitä on lyhyys ja/tai liiallinen pehmeys sekä puutteellinen aluskarva. Hylkäävää pitkäkarvaisuutta esiintyy vain muutamilla yksilöillä.

Väri

Rotumääritelmässä rottweilerin väri on musta, jossa selvärajaiset syvän punaruskeat merkit poskissa, kuonossa, kurkussa, rinnassa, raajoissa, silmien yläpuolella ja hännän tyven alla. Suomen rottweilerkannassa esiintyy mm. laajoja värimerkkejä ja nokisuutta. Nokisuutta esiintyy yleisimmin kuonossa ja välikämmmenissä.

Yhteenveto ulkomuodosta

Rottweilerit Suomessa ovat rakenteeltaan epätasaisia. Osa koiristamme on pieniä, liian keveitä ja hentoluustoisia.

Ulkomuodollisesti todellisia rodun huippuedustajia on vähän.

Euroopassa ilmenneet liioitellut ominaisuudet esim. päässä (lyhyt kuono) eivät vielä ole saavuttaneet Suomen rottweilerkantaa suuremmissa määrin.

5 YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Edellinen rottweilerin jalostuksen tavoiteohjelma on laadittu vuonna 2006, ja tämä versio on päivitys tuohon.

Tätä edeltävä jalostuksen tavoiteohjelma on vuodelta 1993 ja sitä päivitettiin vuonna 1999. Varsinaisia tavoitteita ja ohjelman toteutumisen seurantaa ei tuolloin vielä määritely.

5.1 Populaation kokonaistila ja rakenne

1990- luvulla viiden eniten käytetyn uroksen jälkeläisten osuus kaikista rekisteröinneistä oli n. 12 % (986 jälkeläistä). Vuonna 2001 otettiin käyttöön jälkeläiskiintiö, jonka perusteella uroksella ei saanut olla yli 80 pentua. Tämän johdosta tällä aikakaudella viiden käytetyimmän uroksen pentumäärän maksimiksi tuli 400 pentua. Vuonna 2006 otettiin käyttöön jälkeläiskiintiö, jonka perusteella uroksella ei saanut olla yli 60 pentua. Tästä johtuen viiden käytetyimmän uroksen jälkeläistö voi olla maksimissaan 300 pentua.

Vuosina 2000- 2009 viiden eniten käytetyn uroksen jälkeläisten osuus kaikista rekisteröinneistä oli n. 7 % (390 jälkeläistä).

5.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet

Käyttöominaisuudet

Edellisessä JTO:ssa asetettiin yleisiä tavoitteita harrastus- ja koetoiminnan suhteen. Tavoitteena oli rottweilereiden päätyminen harrastaviin koteihin, harrastajien pysyminen rodun parissa ja koekäyntimäärien pysyminen vähintään entisellä tasolla. Tavoitteeksi asetettiin myös terveyden, rakenteen ja muiden ominaisuuksien säilyminen sellaisina, etteivät ne estä käyttöä.

Erilaisilla informatiivisilla kampanjoilla on korostettu sitä, että rottweiler tarvitsee aina vähintään perustotelevaisuuden opettamisen ja mielellään myös harrastustoimintaa. Uusia pennunomistajia on aktiivisesti pyritty ohjaamaan harrastustoimintaan alaostoihin. Kasvattajiin on oltu yhteydessä myös kirjeitse asian tiimoilta ja kannustettu ohjaamaan pennunomistajat koulutuksiin. Nettisivuilla on julkaistu "harkitsetko Rottweilerin hankkimista" tietoisuus, missä realisoitu sitä mitä rottweilerin omistaminen käytännössä omistajalta vaatii. Koska suurin osa rottweilereista on edelleen päätyneet alunperin pelkästään seurakoiriksi, on suuressa roolissa ollut tämän kohderyhmän aktivoiminen mukaan harrastustoimintaan.

Harrastajien pysymistä rodun parissa ei ole erikseen tilastoitu. Kuitenkin käsitys on, ettei tässä kokonaisuutena olisi tapahtunut suuria heilahduksia. Rotua on vaihdettu, mutta toisaalta uusiakin harrastajia on tullut.

Koekäyntimäärät ovat palveluskoirakokeiden kohdalla hieman kasvaneet 2000-luvun puolivälistä. Myös kokeissa käyneiden koirien lukumäärä on kasvanut, mikä tukee edellä esitettyä oletusta.

Luonne

Luonteen osalta tavoitteena oli hermorakenteen parantuminen, ja vilkkauksen ja terävyyden lisääntymisen estäminen. Tavoitteeksi asetettiin rodun luonteen säilyminen rotumääritelmän

mukaisena: ystävällinen, rauhallinen, työhaluinen, itsevarma, alkukantainen. Dominanssikäyttäytymisen aiheuttamista haasteista huolimatta tavoitteeksi asetettiin kohtuullisen dominanssin säilyminen, koska se on oleellinen osa rodun luonteenomaista käyttäytymistä.

Haasteeksi nostettiin dominanssikäyttäytymisen mittaaminen. Toivottiin myös tutkimusta siihen vaikuttavaksi perinnöllisyys, hormonitoiminta ja turhautuminen haitallisen dominanssin ilmenemiseen. Tarpeena nostettiin myös nuorten yksilöiden luonne- ja käyttöominaisuuksien testaaminen.

Luonnetestin taulukoinneista vuosilta 2005–2009 käy esille, että hermorakenteen suhteen rotuprofiilin tavoitearvoihin yltyä 13–18% koirista. Määrä on kuitenkin ollut nousujohteinen, eli suunta on oikea. Terävyyden suhteen suunta on ollut samankaltainen, jopa siirtynyt enemmän kohtuullisesta pienen puolelle. Terävyyden osalta rotuprofiilin ihannearvoihin yltyä 88-95% testatuista koirista. Vilkkaus näyttää taulukoinnin perusteella lisääntyneen jonkin verran. Kuitenkin temperamentinkin osalta rotuprofiilin ihannearvoihin yltyä vuodesta riippuen 30–43%.

Rodun luonteen säilyminen rotumääritelmän mukaisena on rotujärjestön tärkein tavoite. Tästä huolimatta on realismia ymmärtää, että tilanteeseen jossa suurin osa populaatiosta edustaisi tällaista ideaalia koiratyyppejä, ei helposti päästä. Tämä ei kuitenkaan ole ristiriidassa tavoitteen kanssa.

Dominanssikäyttäytymisen mittaamiseksi ei ole kehitetty erillisiä testejä, ei myöskään tutkimusta siitä kuinka perinnöllisyys, hormonitoiminta tai turhautuminen mahdollisesti vaikuttavat dominanssin ilmenemiseen. Nuorten yksilöiden luonne- ja käyttöominaisuuksien testaus on tapahtunut luonnetesteissä ja palveluskoirakokeissa, kuten aiemminkin. Erillisen testijärjestelmän kehittämistä tuomarikoulutuksineen ei koettu järkeväksi.

Sen sijaan jo olemassa olevaan luonnetestiin ja uuteen MH-kuvaukseen on kannustettu nuoria koiria. Yhdistys on järjestänyt testitilaisuuksia kummankin testimuodon osalta. Ajatuksena on että testattavien koirien ikä laskee tulevaisuudessa uusien PEVISA säännösten myötä.

5.3 Terveys

Vuosien 2006-2011 PEVISA sisälsi kolme tavoitetta terveydelle.

- 1) Tavoitteena oli saada lonkkanivel-, kyynärnivel- ja silmätutkimusprosentit kasvamaan erityisesti aktiivisessa jalostuskäytössä olevien yksilöiden lähisukulaisten ja jälkeläisten osalta.

Rottweilerin PEVISA- ohjelmassa on ollut jalostukseen käytettävien yksilöiden tutkimuspakko vuodesta 1994. Tutkimuslausunnot on vaadittu lonkka- ja kyynärnivelistä sekä silmistä kaikille jalostukseen käytetyille koirille. SKL on antanut lausunnon rottweilerin lonkkanivelestä 2010: 259, 2009: 305, 2008: 299, 2007: 327. Kyynärnivellausuntoja SKL on antanut rottweilerille 2010: 258, 2009: 301, 2008; 297. Silmätarkastuksia suoritettiin rottweilerille 2010: 292, 2009: 348, 2008: 285.

- 2) Tavoitteena oli saada lisää tietoa myös niistä koirakannassamme esiintyvistä sairauksista, joita ei ole sisällytetty PEVISA-ohjelmaan.

Muista rodussa esiintyvistä sairauksista on jäsenistölle tarjottu sairauskartoitusta, jonka avulla pyrittiin keräämään tietoa rodun terveydestä. PEVISA:n ulkopuolisiksi avainsairauksiksi voidaan tämän tietolähteen perusteella listata pahanlaatuiset kasvainsairaudet sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksista ristsidevauriot.

- 3) SRY pyrki havaitsemaan koirakannassamme lisääntyvät vakavat perinnölliset sairaudet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa

Yllä mainitun sairaskartoituksen pohjalta on tehty tilastoja, joita on julkaistu jäsenistölle. Rodussa havaittuja perinnölliseksi epäiltyjä sairauksia on kartoituksessa esiintullut epilepsia.

5.4 Ulkomuoto

Rottweilerin tulee ilmentää rotumääritelmän mukaista kestäväää ja tervettä rakennetta. Yleisvaikutelma on tärkeä ja luonne on osa yleisvaikutelmaa.

Aikaisempi jalostuksen tavoiteohjelma ei asettanut erikseen tavoitteita ulkomuodon osalle.

6 JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT

6.1 Visio

Voimakastahtoisien ja dominointiin taipuvaisen käyttäytymisensä vuoksi rotu on hyvin suuressa vaarassa joutua erilaisten yhteiskunnan määräämien rajoitusten ja kieltojen piiriin. Rotu on kehitetty karjanajoon, jossa sen tehtävänä oli kuljettaa suuria puolivillejä nautaeläimiä. Tähän tehtävään tarvittiin hyvin voimakastahtoinen ja dominoiva koira, joka pystyi kääntämään myös suuret sonnit haluamaansa suuntaan. Tällaisiin työtehtäviin rottweileroita käytetään enää erittäin harvoin. Näköpiirissä on, että rotua tullaan käyttämään pääsääntöisesti harrastuskoirana, jonkin verran työ- ja virkakoirana, sekä seurakoirana.

Rotujärjestö toivoo, että nykyistä suurempi osa rottweileroista päätyy palvelus- ja/tai pelastuskoiratoimintaa harrastaville omistajille. Tällöin koira saa tarvitsemaansa työtä ja sen suuri toiminnan tarve tyydyttyä oikealla tavalla.

Käyttötarkoituksesta riippumatta rottweilerin terveyden ja rakenteen tulee pysyä sellaisena, että se soveltuu edelleen palvelus- ja harrastuskoiraksi.

6.2 Rotujärjestön tavoitteet

Rotujärjestön tavoitteena on yhteiskuntakelpoinen rotumääritelmän mukainen rottweiler niin terveyden kuin luonne- ja käyttöominaisuuksien osalta. Rotujärjestön kolme päätavoitetta ovat:

- 1) Rottweilerin tulee säilyä yhteiskuntakelpoisena
- 2) Palveluskoirana toimiva luonteeltaan tasapainoinen rottweiler
- 3) Tavoitteena terve rottweilero

Alla olevissa alakohdissa käydään läpi näihin päätavoitteisiin liittyvät tarkemmat tavoitteet.

6.2.1 Populaation kokonaistila ja rakenne

Populaation tehollisen koon kasvattaminen ja kannan sukusiitosasteen pitäminen kurissa näyttelevät merkittävää osuutta rodun elinvoiman kannalta. Tavoitteena on pitää kannan tehollinen koko nykyisellään tai hieman jopa saada se kasvamaan. Myös kannan sukusiitosaste pyritään pitämään nykyisellä tasolla tai alempana.

6.2.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet

Käyttöominaisuudet

Rottweilerin fyysisten ja henkisten ominaisuuksien tulee olla sellaisia, että rottweiler kestää käyttöä. Tavoitteena tulee olla, että yhä useampi rottweiler päätyy harrastavan omistajan koiraksi. Rottweiler-harrastajat tulee saada pysymään rodun parissa. Koekäyntimäärien tulee pysyä vähintään nykyisellä tasolla.

Luonne

Luonteen osalta tulee ensisijaisesti kiinnittää huomiota rodun hermorakenteen parantamiseen. Myös vilkkauden ja terävyyden lisääntyminen tulee estää. Rodun luonteen tulee säilyä rotumääritelmän mukaisena: ystävällinen, rauhallinen, työhaluinen, itsevarma, alkukantainen. Tämän lisäksi rottweilerin pito vaatii aina hyvän kotikasvatuksen ja perustottelevaisuuskoulutuksen. Rottweilerin luonteessa tulee säilyttää kohtuullinen dominanssi, se on oleellinen osa rodun luonteenomaista käyttäytymistä. Dominoivaa käyttäytymistä tulisikin voida mitata, jotta voitaisiin kartoittaa sen perinnöllisyys. Mahdollisuuksien mukaan tulisi pyrkiä selvittämään mm. hormonitoiminnan vaikutukset häiritsevän voimakkaaseen dominanssikäyttäytymiseen.

Rotujärjestön tavoitteena on saada luonne- ja käyttöominaisuuksia mitattua jo nuorilla koirilla. Pelkästään palveluskoirakoe käyntien perusteella ei voida tehdä näistä ominaisuuksista koko populaatiota koskevia johtopäätöksiä. Keskimääräinen luonnetestausikä rottweilereilla on ollut noin 3 vuotta.

Rottweilereiden PEVISA vuodesta 2011 alkaen edellyttää jalostuskoirilta hyväksytyä luonnetestiä tai MH-kuvausta, keskeytettyä luonnetestiä tai MH-kuvausta ei hyväksytä. Tavoitteena on, että testeihin ja kuvauksiin voitaisiin viedä jo nuorempia koiria. Tavoitteena myös, että VIK-kokeeseen osallistuisi koiria lisääntyvässä määrin.

6.2.3 Terveys

Suurikokoisena rotuna rottweilerin keskimääräinen elinikä on alhaisempi pienikokoisiin rotuihin verrattuna. Tästä syystä tulee kiinnittää erityistä huomiota rottweilerin terveyteen ja perinnöllisiksi luokiteltuihin sairauksiin.

Tavoitteena on saada lonkkanivel-, kyynärnivel- ja silmätutkimusprosentit kasvamaan erityisesti aktiivisessa jalostuskäytössä olevien yksilöiden lähisukulaisten ja jälkeläisten osalta.

Tavoitteena on saada lisää tietoa myös niistä koirakannassamme esiintyvistä sairauksista, joita ei ole sisällytetty PEVISA-ohjelmaan.

SRY pyrkii havaitsemaan koirakannassamme lisääntyvät vakavat perinnölliset sairaudet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta niihin voidaan puuttua ennen kuin ne leviävät niin laajalti kantaamme, että niiden poisjalostaminen käy liian työlääksi tai jopa mahdottomaksi.

6.2.4 Ulkomuoto

Rottweilerin tulee ilmentää rotumääritelmän mukaista kestävä ja tervettä rakennetta. Yleisvaikutelma on tärkeä, luonne on merkittävä osa yleisvaikutelmaa.

Tavoitteena on rakenteen yhdenmukaistaminen sekä sen ääripäiden karsiminen jalostuksesta eli päästä rodussa tasapainoisempaan kokonaisuuteen.

6.3 Rotujärjestön strategia

Rotujärjestön tavoitteena on yhteiskuntakelpoinen rotumääritelmän mukainen rottweiler niin ulkomuodon, terveyden kuin luonne- ja käyttöominaisuuksien osalta.

Pääpiirteet rotujärjestön kolmen päätavoitteen toteuttamisstrategiasta ovat:

- 1) Rottweilerin tulee säilyä yhteiskuntakelpoisena
SRY kouluttaa, valistaa, tiedottaa ja informoi kasvattajia ja rottweilerin omistajia rodun tilanteesta, haasteista ja tulvaisuuden näkymistä. Lisäksi rotujärjestö pyrkii löytämään oikeita tapoja ja painotuksia edetä kasvatuksessa ja koiran pidossa.
- 2) Palveluskoirana toimiva luonteeltaan tasapainoinen rottweiler
SRY tavoittelee yhteisen ymmärryksen luomista rottweilerin luonteesta ja ohjaamaan jalostusta kohti yhteisesti hyväksytyä tavoiteltavaa luonnetta.
- 3) Tavoitteena terve rottweilerkanta
Toimitaan kohti tervettä ja kestäväää rottweileria, joka pystyy fyysisten ominaisuuksiensa puolesta toimimaan palveluskoirana myös tulevaisuudessa.

Rotujärjestön tärkein tehtävä on rottweilerjalostuksen ohjaus. Rotujärjestön sisällä tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä hallituksen, toimikuntien, kasvattajien ja koko jäsenistön kesken. Rotujärjestö järjestää kasvattajapäiviä ja julkaisee tietoa rodusta lehdessä ja netissä.

Yhteistyötä tarvitaan myös rotujärjestön ulkopuolisiin tahoihin. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää yhteistyötä myös esimerkiksi eläinlääkäreiden ja eri alojen asiantuntijoiden kanssa. Kansainvälinen yhteistyö on tärkeää tuontikoirien lukumäärän ja ulkomaalaisten astutusten lisääntymisen vuoksi.

6.3.1 Populaation kokonaistila ja rakenne

Populaation tehollisen koon pienenemisen ja kannan sukusiitosasteen kasvamisen ehkäisyyn on tarvittu jälkeläisrajoituksia PEVISA-ohjelmaan. Jatkossa tullaan ponnistelemaan seuraavilla alueilla tilanteen kehittämiseksi:

- sukusiitosaste (max 6.25) SRYn jalostusuosituksiin,
- KoiraNetin sukutaulujen oikeellisuuden edistäminen,
- helpotettu/mahdollistettu ulkomaalaisen uroksen käyttäminen jalostuksessa,
- tiedottaminen (lehti&netti), ja
- Kansainvälistyminen – yhteistyö muihin maihin.

6.3.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet

SRY kannustaa jäseniään testaamaan koiriensa luonne ja käyttöominaisuuksia mahdollisimman monipuolisesti.

Käyttöominaisuudet

Rodun käyttöominaisuuksia tullaan jatkossakin mittaamaan koetulosten ja VIK-kokeen perusteella. Rotujärjestö tulee edistämään rodun käyttöä harrastuskoirana järjestämällä erilaisia tiedotus-,

koulutus- ja koetilaisuuksia kasvattajille ja harrastajille. Kokeiden lisäksi pyritään käyttöominaisuuksia, sekä soveltuvuutta työ- ja harrastuskäyttöön selvittämään luonnetestien ja MH-kuvauksien avulla.

SRY:n tulee jatkossa tekemään jälkeläistilastoa jalostukseen käytettyjen yksilöiden luonnetesteistä ja MH-kuvauksista. Rotujärjestö pyrkii jatkossa olemaan entistä enemmän ja näkyvämmiin esillä erilaisissa palveluskoiratapahtumissa.

Luonne

Luonnetesti tai MH-kuvaus tulee pakolliseksi vuoden 2011 alusta jalostukseen käytetyille koirille. Näin ollen jokaisella kotimaisella koiralla tulee jatkossa olemaan arvio luonteesta.

Eräissä tutkimuksissa (lähde 16) selvitettiin erilaisia jalostusstrategioita luonne-, terveys- ja ulkomuotoseikkojen osalta suomalaisessa rottweiler-populaatiossa. Tutkimuksen tärkeimpänä tuloksena saatiin, että perinnöllistä edistymistä rottweilerin luonneominaisuuksissa saadaan ainoastaan nostamalla luonneominaisuuksien jalostuksellinen painoarvo moninkertaiseksi verrattuna ulkomuotoon.

Keinoja luonneominaisuuksien painottamiselle jalostuksessa ovat:

- 1) Luonteen mittaaminen jalostuskoirille PEVISAssa vuodesta 2011
- 2) SRY:n jalostussuosituksiset, jotka määrittävät vähimmäistavoitteet luonteelle
- 3) SRY:n pentulistan A-kategoria, joka motivoi kasvattajia täyttämään jalostuskoirien luonteen vähimmäistavoitteet

Myös nyky-yhteiskunta asettaa paljon haasteita koiranpidolle, jonka vuoksi rottweilerin luonteeseen ja mahdollisiin käytösongelmiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Käytösongelmat voivat johtua myös vääränlaisesta koiranpidosta. Tämän vuoksi rotujärjestö järjestää uusille rottweilerin omistajille kurseja, joilla käydään läpi asioita rodun luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun vaatimasta kotikasvatuksesta ja koulutuksesta. Lisäksi rotujärjestö tukee alaosastoja jäsenistönsä koulutuksessa ja tapahtumien järjestämisessä.

Jatkossa tulee kiinnittää huomiota myös niihin luonteenpiirteisiin, jotka eivät tule esiin luonnetestissä tai peittyvät muiden ominaisuuksien alle. Keinoja negatiivisen käytöksen seurantaan ovat:

- 1) SKLn tarjoamien näyttelyiden purematapausten kehityksen seuranta ja tilastointi,
- 2) Ulkomuodontarkastuksen käsiteltävyyshetken aktiivinen arviointi ja käyttö, ja
- 3) Käytöskartoituksen tulosten seuranta.

6.3.3 Terveys

Jotta periytyvät sairaudet eivät pääsisi lisääntymään muutamien yksilöiden runsaan jalostuskäytön seurauksena, on rottweilerin PEVISA-ohjelmassa määrätty jälkeläiskiintiö alennettu 60 jälkeläiseen vuoden 2006 alusta. Mikäli yksilön jälkeläisiä on tutkittu riittävästi, koiranomistaja tai jalostusoikeuden haltija voi hakea SRY:ltä jälkeläiskiintiön nostamista 100 jälkeläiseen. Jälkeläiskiintiö pysyy muuttumattomana myös vuoden 2011 PEVISA-ohjelmassa, lisäksi jalostukseen käytettävien yksilöiden tulee olla täyttänyt 2 vuotta astutushetkellä.

Vuoden 2011 PEVISA-ohjelmaan SRY on sisällyttänyt seuraavanlaiset rajoitukset lonkkien ja kyynärniveltelun osalta: lonkkaniveltuloksen tulee olla A-C ja kyynärniveltuloksen 0-1, kuvauksien

tulee olla suoritettu astutusohjelmalla.

Jalostustoimikunta on antanut suosituksen rottweilerin silmätutkimuskäytännöstä. Silmät tulisi tutkia mahdollisimman lähellä ajateltua jalostuskäyttöä. Lisäksi vuoden 2011 PEVISA-ohjelmaan on sisällytetty seuraavat rajoitukset silmien osalta: silmät eivät saa osoittaa Katarakta, RD, PRA, PHTVL/PHPV asteet 2-6, Entropium, Ektropium. Lisäksi silmätarkastus tulee olla voimassa astutusohjelmalla, eikä saa olla 24 kk:ta vanhempi.

Kartoitetaan kannassa esiintyviä sairauksia, joita ei ole sisällytetty PEVISA-ohjelmaan. Näin pyritään saamaan tietoa myös eri sairauksien yleisyydestä ja niitä mahdollisesti kantavista linjoista.

- 1) Pyritään saamaan sairauskartoitusvastausten määrä nousemaan nykyisestä.
- 2) Jatkossa pyritään lähestymään asiaa myös terveyden ja elinvoimaisuuden kautta, eikä enää ainoastaan sairauksia kartoittamalla.
- 3) Pyritään saamaan tietoa pitkään (yli 10 vuotta) eläneistä terveistä rottweiler-yksilöistä. Tällöin kartoitukseen vastaamiskynnyksen oletetaan madaltuvan ja tietojen julkaisuluvan saamisen helpottuvan.
- 4) Lisäksi SRY on mukana Hannes Lohen tutkimuksessa, jossa pyritään kartoittamaan kannassa esiintyviä kataraktaa, luusyöpää ja epilepsiaa aiheuttavia sairaus-geenejä.
- 5) Hyödynnetään KoiraNetin sisältöä kuolinajoista ja kuolinsyistä sekä sairaustilastoissa että pitkäikäisyyskartoituksessa.

Vuoden 2006 alusta on käynnistetty projekti mahdollisesti sydänpysähdyksiin kuolleiden yksilöiden kuolinsyyn selvittämiseksi. SRY maksaa patologin lausunnon kyseisissä tapauksissa. Mikäli todetaan, että rodulla esiintyy maassamme perinnöllistä dilatoivaa kardiomyopatiaa, tulee harkita sen tutkimista jalostukseen käytettävien yksilöiden osalta.

Jatketaan informaation jakamista BLUP-indekseistä ja niiden käytöstä jalostuksellisenä työkaluna. Tiedotetaan jäsenistöä KoiraNet-jalostustietojärjestelmän mahdollisuuksista.

6.3.4 Ulkomuoto

Tavoitteisiin pyritään tehostamalla erikoiskoulutuksia, panostamalla ulkomuototuomareiden täydennyskoulutuksiin sekä pyrkimällä vaikuttamaan suurimpien näyttelyiden erikoistuomarivalintoihin.

Laaditaan materiaalia ulkomuototuomarikoulutuksen tueksi ja kartoitetaan kansainvälisellä yhteistyöllä rodun ulkomuototuomareiden kanssa rotua uhkaavia/vahvistavia rakenneseikkoja maailmalla.

Järjestetään luentoja. Pyritään kartoittamaan näyttelyiden ja ulkomuodontarkastusten tulosten analysoinnilla rodun rakenteen heikkoudet ja vahvuudet ja informoidaan havainnoista jäsenistöä säännöllisesti.

Pyritään lisäämään ulkomuodontarkastuksiin osallistuvien koirien määrää. Kasvattajia ja jäsenistöä informoidaan rodun kestävyyttä ja terverakenteisuutta vähentävistä heikkouksista, jotka haittaavat rodun tulevaisuutta. Ulkomuodon osalta hylkääviä virheitä jalostuksessa tulee pyrkiä minimoimaan/välttämään.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet

Tässä osiossa määritellään eri osa-alueiden kriittiset menestystekijät, uhat ja mahdollisuudet. Ne on esitetty ns. SWOT-kaaviona osa-alueittain. Lopuksi esitetään tärkeimmät kohdat yhteenvetokaaviona.

Kaavioissa esitetyt asiat on selitetty seuraavassa kaaviossa.

<u>Vahvuudet</u> -rodun ja rotujärjestön sisältä löytyvät positiiviset aspektit - esim resurssi tai kapasiteetti jota voidaan käyttää tehokkaasti jalostustavoitteiden saavuttamiseksi	<u>Heikkoudet</u> -rodun ja rotujärjestön sisäiset heikkoudet -rajoitukset, ongelmat tai puutteet, jotka heikentävät mahdollisuuksia saavuttaa jalostuksen tavoitteita
<u>Mahdollisuudet</u> -mikä tahansa rodun tai rotujärjestön ulkopuolinen positiivinen tekijä -voi olla trendi, muutos tai huomioimaton tarve, jonka rotu tai rotujärjestö voi tyydyttää	<u>Uhat</u> -rodun ja rotujärjestön ulkopuoliset negatiiviset tekijät -mikä tahansa rodun tai rotujärjestön ulkopuolinen epäsuotuisa tekijä, joka voi heikentää mahdollisuuksia saavuttaa jalostustavoitteet

6.4.1 Populaation kokonaistila ja rakenne

<u>Vahvuudet</u> -toistaiseksi kannan sukusiitosprosentti on pysynyt melko matalana -laaja kannan tehollinen populaatio -jäsenistön positiivinen suhtautuminen jälkeläiskiintiön -rottweiler soveltuu monipuolisesti erilaisiin käyttötarkoituksiin ja perhekoiraksi -rotu ohjautuu pääsääntöisesti vastuuntuntoisille omistajille	<u>Heikkoudet</u> -pitkän aikavälin kasvatustyön suunnitelmallisuuden puute -kasvatustyön onnistumisien/epäonnistumisien arvioinnin puute -”pentutehtailu” -ei ole tarkkaa kuvaa rodun todellisesta sukusiitosprosentista ja geenipoolista -tuontikoirien uskotaan edustavan meillä käyttämättömiä linjoja, vaikka näin ei aina olisikaan -jalostusmateriaalin liian suppea käyttö -lupaavien urosten pentukiintiö käytetään heti ensimmäisten vuosien aikana, ilman tietoa jälkeläisten ominaisuuksista
--	--

<p><u>Mahdollisuudet</u> -KoiraNet-jalostustietojärjestelmä -jalostuskäyttöään nouseminen uuden PEVISA:n myötä, jolloin jalostukseen käytetyistä yksilöistä saadaan enemmän tietoa</p>	<p><u>Uhat</u> -monissa maissa on asetettu/harkitaan rajoituksia rottweilereiden pitoon ja kasvatukseen -suomessa rottweiler päätyy vääryntyyppiselle omistajalle aiheuttaen rodulle negatiivista julkisuutta -rekisteröimättömien rottweilereiden kasvatusta maassamme</p>
---	---

6.4.2 Luonne- ja käyttöominaisuudet

<p><u>Vahvuudet</u> -rottweiler mielletään harrastus- ja käyttökoiraksi, koska koirakoita osallistuu vuosittain PK-arvokilpailuihin -lähes koko maan kattava alaosastoverkosto takaa koulutusmahdollisuudet ja rotukohtaista apua ongelmatilanteissa -Rottweiler on yksi luonnetestatuimmista roduista pitkältä ajalta -jalostuskoirien testauspakko (vuoden 2011 PEVISA) -rodun piirissä toimii kokeneita ja rodun ominaispiirteistä tietoisia harrastajia -PK-lajeja harrastavien kasvattajien määrä on noussut</p>	<p><u>Heikkoudet</u> -jalostusmateriaalin tuonti maista joissa luonne- ja käyttöominaisuuksia ei testata, tai niihin ei voida luottaa -harrastuskunnan pirstoutuminen, paljon pieniä kerhoja, tietotaidon häviäminen SRY:n käytöstä -käyttöominaisuuksiltaan ja luonteeltaan heikkojen yksilöiden markkinointi käyttökoirina ja niiden käyttö jalostukseen -jalostukseen käytetään tilastollisesti hyviä narttuja, joilla luonne- ja emäominaisuudet eivät ole riittävät -käytösongelmat -vaikeaksi koettu dominanssi saattaa johtaa jalostusta enemmän seurakoiramaiseen suuntaan -rodunomainen harrastus- ja työkäyttö on vähäistä suhteessa rekisteröintimääriin</p>
<p><u>Mahdollisuudet</u> -rotu säilyy virka- ja työkoirakäytössä -etsitään ja otetaan käyttöön myös uusia luonne- ja käyttöominaisuuksien mittareita -käyttöominaisuuksiltaan todistetusti korkealaatuisten koirien tuonti -tutkijat ovat entistä kiinnostuneempia koirien luonteenominaisuuksista, suomalaisten Rottweilereiden luonnetestituloksia on käytetty ja tullaan jatkossakin käyttämään näissä materiaalina</p>	<p><u>Uhat</u> -harrastusmahdollisuuksien rajoittaminen lainsäädännöllä -yhteiskunta asettaa rajoituksia rodun omistamiseen tai kasvattamiseen -rottweilerin inhimillistäminen ja koiranlukutaidon heikkeneminen -kaikki rotua arvostelevat näyttelytuomarit eivät osaa kiinnittää tarpeeksi huomiota Rottweilerin käyttöominaisuuksien kannalta terveeseen ja kestäväan rakenteeseen -rodun tuntevat kokeneet harrastajat vaihtavat rotua -rodun rakenne muuttuu liian "mastiffimaiseksi"</p>

6.4.3 Terveys

<p><u>Vahvuudet</u></p> <ul style="list-style-type: none">-välittömästi kuolemaan johtavia perinnöllisiä sairauksia ei juurikaan esiinny-PEVISA-ohjelmaan liitettyjen terveystutkimuksien tutkimusprosentti on korkea ja edelleen nousussa-terveyskyselyyn vastaaminen edelleen nousussa-kynnys eläinten hoitamiseen on madaltunut-PEVISA-ohjelmaan liitetyt tutkimustulosten raja-arvot	<p><u>Heikkoudet</u></p> <ul style="list-style-type: none">-PEVISA-ohjelman ulkopuolisista sairauksista ei edelleenkään saada riittävästi tietoa, joten niitä ei ole mahdollista huomioida jalostusvalintoja tehtäessä-kasvattajien ja koiranomistajien avoimuuden puute-ei saada riittävästi tietoa tuontikoirien suvuissa esiintyvistä sairauksista ja niiden diagnoosien luotettavuudesta-kasvainsairauksien ja autoimmuunisairauksien lisääntyminen-osa koirista ei kestä terveytensä puolesta työ- tai harrastuskäyttöä
<p><u>Mahdollisuudet</u></p> <ul style="list-style-type: none">-tiedon saamisen helppous eri sairauksien tunnistamisesta, oireista ja hoidosta (esim. internet)-tutkimusmenetelmien kehittyminen ja geenitutkimus-Koiranet-jalostustietojärjestelmä	<p><u>Uhat</u></p> <ul style="list-style-type: none">-tutkimustulosten kirjaamiskäytäntöjen vaihtelevuus eri tutkimus- ja kirjausvaiheissa-saadun tiedon luotettavuus toisinaan kyseenalaista (internet, keskustelupalstat)-eläimen inhimillistäminen ja ylihoitaminen-SKLn anti-doping sääntöjen takia koirien hoitoa siirretään

6.4.4 Ulkomuoto

<p><u>Vahvuudet</u></p> <ul style="list-style-type: none">-tunnettu, yksityiskohtainen ja selkeä rotumäärittelmä-oma ulkomuodontarkastus-koiria käy riittävästi näyttelyissä-tietoa helposti saatavilla Rottweiler-lehdestä, SRY:n julkaisuista ja internet-sivustolta	<p><u>Heikkoudet</u></p> <ul style="list-style-type: none">-rakenteellisesti heterogeeninen-ei tiedetä tuontikoirien taustoista riittävästi-kasvattajien jakaantuminen nk. käyttö- ja näyttö linjoihin ja tätä kautta rodun muuttuminen-ulkomuodontarkastettujen rottweilereiden vähenevä määrä sekä näyttelyssä käyvien koirien määrä (usein samat yksilöt esillä näyttelyissä)
<p><u>Mahdollisuudet</u></p> <ul style="list-style-type: none">-sopusuhtaisen ulkomuodon arvostus-liikkeiden ja kestävyden korostaminen ulkomuototuomarikoulutuksessa- maailmanlaajuinen yhteydenpito helpottunut	<p><u>Uhat</u></p> <ul style="list-style-type: none">-näyttelyissä aletaan suosimaan liioiteltuja tai jopa sairaalloisia piirteitä ja vääriä ominaisuuksia.-vastaavasti liian kevyiden ihannointi kuluttaa vahvuuksia

6.5 Varautuminen ongelmiin

Riski	Syy	Varautuminen	Miten vältetään
Kannan tehollisen koon voimakas lasku	Vuoden 2011 PEVISA rajoitukset poistavat liian monta koiraa jalostuksesta	Tilanteen seuranta	Luodaan mahdollisuuksia kasvattajille testauttaa koiria luonnetestissä/MHssa
Perinnöllisten sairauksien lisääntyminen koirakannassamme	Terveyden tutkimattajättäminen, sairauksien salaaminen ja tutkimustulosten huomiottajättäminen jalostusvalintoja tehtäessä	Pyritään pääsemään kohti avoimempaa rottweileryhteisöä	Saadaan koko jäsenistö ymmärtämään ongelman vakavuus ja omalta osaltaan ilmoittamaan koiriensa sairauksista
Rodulle asetetaan rajoituksia yhteiskunnan taholta	Rodun yksilöiden käytöshäiriöt, hermorakenteen heikkeneminen ja vääränlainen rodun pito. Arveluttavista oloista pennun ostaneelle ei löydy tukea kasvattajalta	Jalostusyksilöiden valinta, informaatio pennunostajille ja kasvattajille mahdollisimman aikaisessa vaiheessa	Jaetaan informaatiota: omistajakurssit, puhelinneuvonta, pentuvälitys, SRY:n julkaisut, rotukirjallisuus ja media

6.6 Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi

Jalostustoimikunta

Toimikunta kehittää, ylläpitää ja päivittää rottweiler-jalostusneuvontaa.

Toimikunta kerää ja tilastoi tietoa rottweilereiden terveydentilasta, esim. vuonna 2012 jatkuu edelleen sydäntutkimusprojekti.

Rottweiler-omistajia kannustetaan osallistumaan geenitutkimuksiin ja toimikunta pyrkii järjestämään yhdistyksen tapahtumissa näytteenottoja.

Jalostustoimikunta ylläpitää sitoumuskasvattaja-ohjelmaa. Toimikunta pyrkii järjestämään vuosittain kasvattajapäivän.

Toimikunta kerää tietoa rottweilerin terveydestä ja luonteesta, ja julkaisee sitä lehdessä ja yhdistyksen kotisivuilla.

Koulutus- ja koetoimikunta

Toimikunta ylläpitää ja päivittää rottweiler-omistajakurssimateriaalia ja on kurssien valtakunnallinen ilmoittaja. Kurssien järjestäjinä toimivat paikalliset alaosastot.

Vuosittain pyritään järjestämään rottweilerien maalimies- ja koulutusohjaajakoulutusta. Myös VIK-koe (rottweilerien ZTP) pyritään järjestämään vuosittain.

Koe- ja kilpailutoimikunta kerää tiedot tehdyistä luonnetesteistä ja MH-luonnekuvauksista SRY:n omaan tietokantaan, jossa testattujen koirien tietoja pystytään käsittelemään erilaisilla hakukriteereillä. Tietokantaa päivitetään jatkuvasti tulosten ilmestyessä ja se on jäsenten käytettävissä yhdistyksen kotisivuilla.

Ulkomuototoimikunta

Ulkomuodontarkastuksista toimikunta koostaa tilaston mitoista, sekä tärkeimmistä osa-alueista 10 vuoden perioodeissa, tarkastusten alusta vuoden 2010 loppuun.

Tarkoitus on analysoida saadut tilastot sekä seurata niiden kehitystä verraten rotumääritelmään sekä terveen rakenteen edistämiseen.

Vuoden 2011 alusta tehdään tilastot ja analyysit vuosittain.

Näitä tilastoja sekä laatumaininta-tilastoja ulkomuototuomareittain ja uusitun erikoiskoulutusmateriaalin avulla tulemme informoimaan ja kouluttamaan ulkomuototuomareita vähintään kerran vuodessa.

Rottweileryhdistyksen ulkomuototoimikunta tukee erikoistuomareiden kouluttamista kansainvälisellä tasolla IFR:n järjestämissä rottweilereiden erikoistuomari konferensseissa. Täältä saatu tieto rodun tämänhetkisistä ongelmista välittyy kaikille rottweilerien arvosteluoikeuden omaaville tuomareille koulutusmateriaalin mukana.

7 TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tavoite: Kannan tehollisen koon pitäminen suunnilleen nykyisellään tai jopa hienoinen kasvu. Kannan sukusiitosasteen pitäminen suunnilleen nykyisellään.

Seuranta: Tavoitteen saavuttamista seurataan SKL:n KoiraNet-jalostustietojärjestelmään sisältyvän jalostustilaston avulla. Jalostustoimikunta julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Luonteessa tulee eniten kiinnittää huomiota rodun hermorakenteen parantamiseen, ja epävarmojen ja aggressiivisten koirien vähenemiseen. Myös terävyyden lisääntyminen tulee estää.

Seuranta: SRY taltioi luonnetestitulokset osa-alueittain excel taulukkoon, joka julkaistaan SRYn nettisivuilla. Excelistä pystytään muodostamaan graafinen esitys arvosanoista osa-alueittain. Tavoitteen saavuttamista seurataan kyseisestä esityksestä. Jalostustoimikunta julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Yhä useamman rottweilerin tulee päätyä harrastavan omistajan koiraksi. Rottweilerharrastajat tulee saada pysymään rodun parissa. Koekäyntimäärien tulee pysyä vähintään nykyisellä tasolla.

Seuranta: Tavoitteen saavuttamista seurataan koetulosten määrän, laadun ja tulosjakauman perusteella. Koulutus ja koetoimikunta julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Lonkkanivel-, kyynärnivel- ja silmätutkimusprosenttien tulee kasvaa.

Seuranta: SKLn KoiraNet jalostustietojärjestelmästä tullaan jatkossakin muodostamaan raportit siitä, mikä on ollut kyseisten tutkimusten keskimääräinen tutkimusaste. Jalostustoimikunta julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Myös niistä koirakannassamme esiintyvistä sairauksista tulee saada lisää tietoa, jotka eivät kuulu PEVISA-ohjelmaan.

Seuranta: Tavoitteen toteutumista seurataan sairauskartoitusvastausten määrän perusteella. Jalostustoimikunta julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Palveluskoirakoe määrien tulee lisääntyä jalostukseen käytettävillä koirilla.

Seuranta: Tavoitteen saavuttamista seurataan SKL:n KoiraNet jalostustietojärjestelmän avulla. Jalostustoimikunta julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Rottweilerin käyttäytyminen ja luonne tulee säilyttää sellaisina, että se on elinkelpoinen nykyisissäkin olosuhteissa.

Seuranta: Tavoitteen saavuttamista arvioidaan luonnetestien sekä rottweilerin maineen kautta. SRY tulee seuraamaan rottweilerin esiintymistä mediassa, sekä positiivisessa että negatiivisessa mielessä. Hallitus julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Mikäli todetaan, että rodulla esiintyy maassamme perinnöllistä dilatoivaa kardiomyopatiaa, tulee harkita sen tutkimista jalostukseen käytettävien yksilöiden osalta.

Seuranta: Seurataan sydäntutkimusprojektin ja sairauskartoitusvastausten avulla. Jalostustoimikunta julkaisee vuosittain lehdessä.

Tavoite: Rakenteen yhdenmukaistaminen ja ääripäiden karsiminen jalostuksesta.

Seuranta: Ulkomuodon tarkastusten tulosten julkaisu ja yhteenveto. Ulkomuototoimikunta julkaisee yhteenvedon vuosittain lehdessä, ja koirakohtaiset tulokset netissä.

LÄHTEET

1. Suomen Rottweileryhdistys r.y. Jalostustietokanta
2. Suomen Kennelliitto ry. KoiraNet-jalostustietojärjestelmä (<http://jalostus.kennelliitto.fi>)
3. ADRK - Zuchtbestimmungen, Stand 23.04.2005
(<http://www.adrk.de/Downloads/Zuchtbestimmungen%202005.PDF>)
4. Kolisoja Tarja. Perinnöllisten silmäsairauksien vastustamisesta. Suomen Kennelliitto ry. Jalostustoimikuntien ja jalostusneuvojien jatkokurssi 4.-5.3.2006
5. Palveluskoiraharrastus. Suomen Palveluskoiraliitto ry.
(<http://palveluskoiraliitto.fi/lajiesittely.htm>) 6. Suomalainen luonnetesti
(<http://www.dogsports-online.com/lte/luonnetesti.htm>)
7. Käyttäytymiskoe. Suomen Palveluskoiraliitto ry.
(<http://palveluskoiraliitto.fi/kayttaytymiskoe.htm>) 8. Lamminsalo Riitta. 2003. Luonneominaisuuksien periytyvyys ja luonnetestin käyttökelpoisuus jalostuksessa.
(http://www.koiranjalostus.fi/luonne_tutksu.doc)
9. Mäki Katariina. 2000. Lonkka- ja kyynärdysplasiatutkimuksen tuloksia: periytymisasteet ja BLUP-indeksit. (<http://www.koiranjalostus.fi/katariina7.pdf>)
10. Sundgren Per-Erik, MH som hjälpmedel I hundaveln
(http://www.genetica.se/manuskript/mh_rapport.pdf)
11. Suomen Rottweileryhdistys r.y. (www.rotweiler.fi)
12. Yrjölä J.A.U., Tikka Elvi. 1982. Elämää Rottweilerin kanssa
13. Jalostustoimikunta tiedottaa. Rottweiler: 1/2002: 12
14. SRY:n historia (Yrjölä J.A.U., Vuorinen Katriina). Rottweiler Kalenteri 2006.
15. Suomen Rottweileryhdistys r.y.:n säännöt
16. Mäki Katariina. Käyttö vai näyttö? Jalostuksessa vain toiseen keskittyminen voi muuttaa myös toista. (<http://www.koiranjalostus.fi/1205jalostus2.htm>)
17. Mäki Katariina. 2002. Lonkka- ja kyynärniveldysplasian jalostukseen pian avuksi BLUP-indeksejä. (<http://www.koiranjalostus.fi/katariina8.pdf>)
18. Sairauskartoituksen yhteenveto, Rottweiler -lehti 4/2010
19. Agria Pet Insurance: Agria Dog Breed Profiles / Rottweiler - Ruotsin Vakuutusyhtiö Agrian tekemä tilasto ruotsalaisilla rottweilereilla esiintyvistä sairauksista.
20. SRY:n Sitoumuskasvattaja (<http://www.rotweiler.fi/>)
21. Riitta Liimatainen os. Lamminsalo <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/15962>

LIITTEET

1. Rottweilerin rotumääritelmä ja sen tulkintaohje
2. Rottweilerin luonteen rotumääritelmä ja sen tulkinta
3. MH luonnekuvaus ja rottweilerin rotuprofiili
4. Rottweilerin Luonnetestipisteet osa-alueittain
5. Rottweilerin MH-kuvaus tulokset osa-alueittain
6. SRYn aiemmat toimenpiteet
7. Kennelliiton hyväksymä PEVISA 2011-2015

Mustalla kursiivitekstillä merkityt ovat SRY:n tulkintaohjeita

ROTTWEILER

Alkuperämaa: Saksa

KÄYTTÖTARKOITUS:

Seura-, palvelus- ja käyttökoira.

LYHYT HISTORIAOSUUS:

Vanhimpiin koirarotuihin kuuluva rottweiler on peräisin roomalaisvallan ajoilta, jolloin rodun yksilöitä pidettiin paimenina ja karjanajajina. Roomalaiset legioonat toivat Alppien yli mukanaan koiria, jotka suojelivat ihmisiä ja ajoivat nautakarjaa. Rottweilin seudulla ne risteytyivät paikallisten koirien kanssa. Rottweilerin päätehtäväksi tuli nyt karjan ajaminen ja vartiointi sekä isännän ja hänen omaisuutensa suojelu. Rotu nimettiin vanhan saksalaisen Rottweilin kaupungin mukaan rottweilinteurastajankoiraksi. Teurastajat kasvattivat koiria vain suorituskyvyn ja käyttötarkoituksen perusteella. Ajan myötä syntyi erinomaisia karjakoiria, joita käytettiin myös vetokoirina. Kun 1900-luvun alussa etsittiin poliisin palvelukseen sopivia rotuja, kokeiltiin myös rottweileria ja huomattiin nopeasti, että se soveltui työhön erinomaisesti. Se hyväksyttiin virallisesti poliisikoiraksi vuonna 1910.

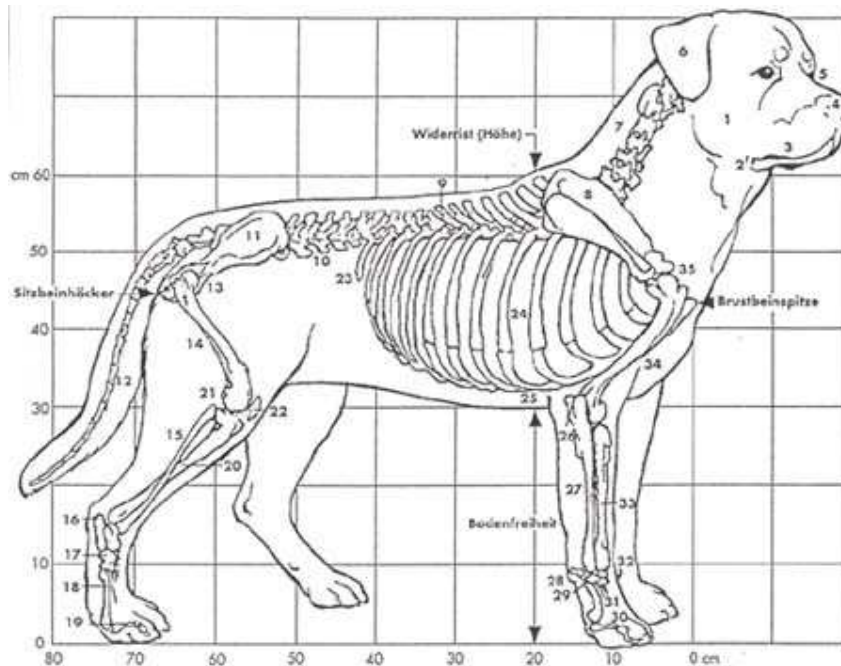
Rottweilerin jalostuksessa tavoitteena on erittäin voimakas koira, joka on väriltään musta selvästi erottuvin punaruskein merkein. Se on voimakkaasta kokonaisvaikutuksesta huolimatta jalo ja soveltuu erityisesti seura-, palvelus- ja käyttökoiraksi.

YLEISVAIKUTELMA:

Rottweilerin koko vaihtelee keskisuuresta suureen. Se on vankkarakenteinen koira, ei raskas eikä kevyt, ei myöskään korkearaajainen eikä ilmava. Sopusuhtainen, tasapainoinen, tanakka ja vahva olemus ilmentää suurta voimaa, liikkuvuutta ja kestävyyttä.

TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA:

Rintalastasta istuinluun kärkeen mitattuna runko saa olla korkeintaan 15 % säkäkorkeutta pitempi.

Rottweilerin tulee olla vankrakenteinen, sopusuhtainen, tasapainoinen ja olemuksellaan ilmentää suurta voimaa, liikkuvuutta ja kestävyyttä. Siitä huolimatta siltä ei saa puuttua jaloutta, mikä muodostuu jänteveydestä, terverakenteisuudesta, ryhdistä ja valppaudesta.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE:

Pohjimmiltaan ystävällinen ja rauhallinen, lapsirakas; kiintyvä, kuuliainen, ohjattava ja työskentelyhaluinen. Olemuksesta kuvastuu alkukantaisuus; käytös on itsevarmaa, lujahermoista ja pelotonta. Rottweiler tarkkailee ympäristöään hyvin valppaasti.

PÄÄ:

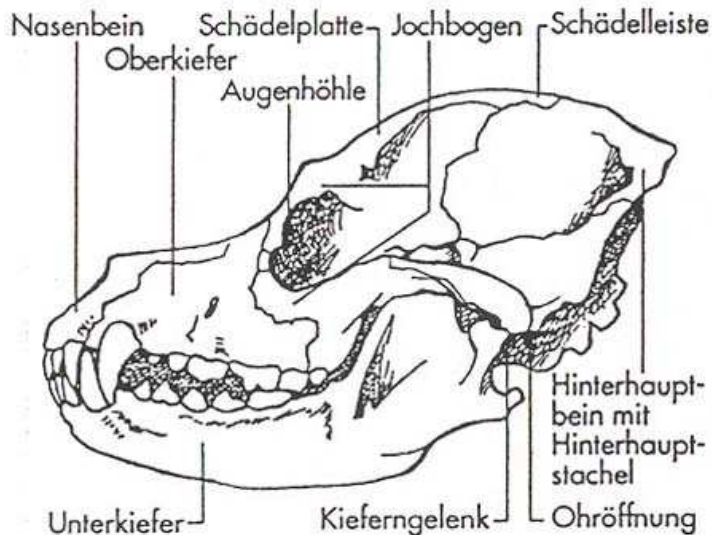
KALLO-OSA: Päälaki on keskipitkä. Kallo on korvien välistä leveä, otsalinja sivulta katsottuna jonkin verran kaareva. Niskakyhmy on hyvin kehittynyt, mutta ei voimakkaasti erottuva.

OTSAPENGER: Korostunut.

KIRSU: Hyvin muodostunut, mieluummin leveä kuin pyöreä ja väriltään aina musta; sieraimet ovat suhteellisen suuret.

KUONO-OSA: Ei saa vaikuttaa pitkältä eikä lyhyeltä suhteessa kalloon. Kuononselkä on suora, tyvestä leveä ja kaventuu vain hieman kohti kirsua.

HUULET: Mustat ja suupieliä myöten tiiviit. Ikenet ovat mahdollisimman tummat.

Uroksen ja nartun päät. Rottweilerin pään tulee olla riittävän voimakas kokonaisuudessaan, leveä kallo-osa ja myös kuono-osaltaan riittävän pitkä ja voimakas; ei liian lyhyt, ei kapea eikä kiilamainen. Päässäkin tulee näkyä selvä sukupuolileima. Korvien tulee olla keskikokoiset ja kolmiomaiset; oikeaan kohtaan kiinnittyneet ja oikea-asentoiset, poskia myötäilevät; ei liian korkealle eikä liian alas kiinnittyneet; ei haja-asentoiset eikä veltot. Silmien tulee olla mantelinmuotoiset, keskikokoiset ja syvän ruskeat. Pyöreät, ulkonevat tai liian syvälle sijoittuneet silmät ovat virheitä. Huulten tulee olla tiiviit ja pigmentin musta. Löysät suupielet ja roikkuvat huulet ovat virheitä.

LEUAT / HAMPAAT / PURENTA: Leuat ovat voimakkaat ja leveät. Voimakas ja täydellinen leikkaava purenta (42 hammasta), yläetuhampaat ovat tiiviisti aläetuhampaiden edessä.

Rottweilerin purennasta ja hampaista toivotaan aina mainintaa arvostelussa ja näin ollen koiran hampaat tulee voida tarkastaa kehässä. Hampaiden näyttämistä kannattaa siis harjoitella. Mikäli koira ei salli, että hampaat tarkastetaan, eikä tuomari ole voinut tarkastaa koiran purentaa ja hampaiden lukumäärää, saa koira joko EVAn tai NOLLAN riippuen siitä miten se käyttäytyy. Purennan ja hampaiden arvostelu on tärkeä osa rottweilerin arvostelua, eikä purentavirheitä ja hammaspuutoksia voi sivuuttaa.

Hammaspuutosten arvostelussa toivotaan kuitenkin hieman rotumääritelmästä poiketen, että noudatetaan periaatetta, missä yhden hampaan puuttuminen pudottaa laatuarvosteluluokan aina

yhdellä jne. Ala- ylä- ja ristipurenta ovat ehdottomasti hylkääviä virheitä (NOLLA). Tasapurenta ei ole hylkäävä virhe, mutta pudottaa yhden laatuarvosteluluokan.

Samalla kun purentaa ja hampaita tarkastetaan, tarkastetaan myös huulien ja ikenien pigmentti. Jos koiralla on huomiota herättävä ja ilmettä häiritsevä pigmentin puute, saattaa muilta osin erinomainen yksilö jäädä ilman SA:ta. Laatuarvosteluokkaa voidaan myös pudottaa, riippuen kokonaisuudesta.

Normaalipurenta

Tasapurenta

Alapurenta

Yläpurenta

POSKET: Poskikaaret ovat erottuvat.

SILMÄT: Keskikokoiset, mantelinmuotoiset ja syvänruskeat. Silmäluomet ovat tiiviit.

KORVAT: Keskisuuret, riippuvat, kolmiomaiset, etäällä toisistaan ja ylös kiinnittyneet. Eteen

suuntautuneiden, hyvin poskia myötäilevien korvien ansiosta kallo vaikuttaa todellista leveämmältä.

KAULA:

Voimakas, kohtuullisen pitkä, lihaksikas ja kuiva, ei löysää kurkunalus- eikä kaulanahkaa; niskalinja on hieman kaareva.

RUNKO

SELKÄ: Suora, voimakas ja kiinteä.

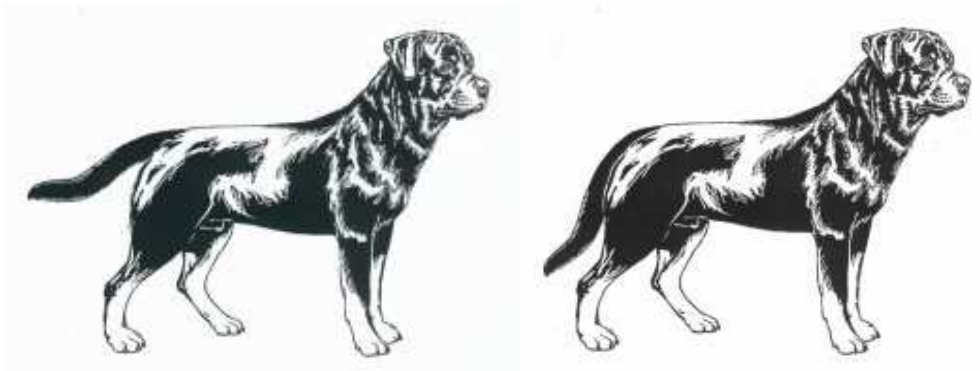
LANNE: Lyhyt, voimakas ja syvä.

LANTIO: Leveä, keskipitkä, hieman pyöristynyt, ei suora eikä hyvin viisto.

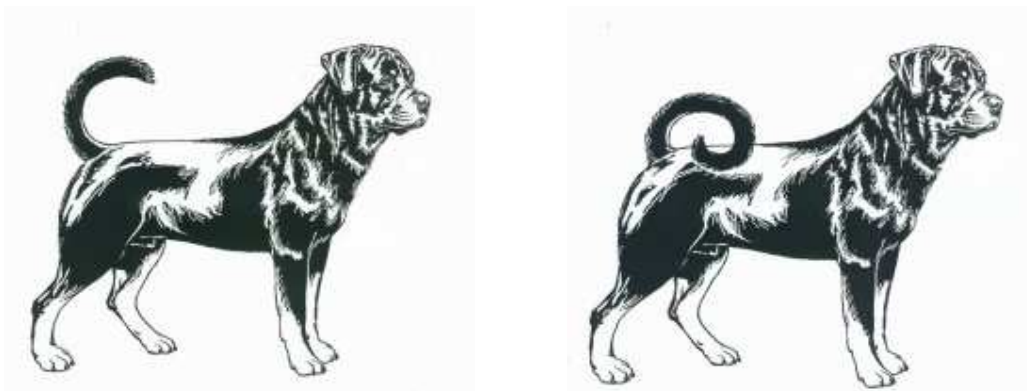
RINTAKEHÄ: Tilava, leveä ja syvä (n. 50 % säkäkorkeudesta), hyvin kehittynyt eturinta ja selvästi kaareutuneet kylkiluut.

ALALINJA JA VATSA: Vatsalinja ei ole ylösvetäytynyt.

HÄNTÄ: Luonnollinen, vaakasuorasti selkälínjan jatkeena; riippuva koiran ollessa levossa.

Normaali häntä. Luonnollinen; vaakasuorasti selkälínjan jatkeena koiran ollessa kiinnostunut ja riippuva koiran ollessa levossa.

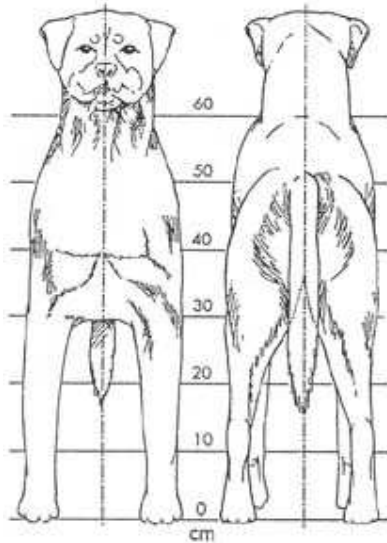

Häntä kääntyy selän päälle koiran ollessa iloinen ja aktiivisen odottavainen.

Häntä on hieman kiertynyt. Mikäli häntä kiertyy löysästi heti rungon sivulle tulisi pudottaa laatuarvostelun luokkaa yhdellä.

Hännän arvostelussa eletään ylimenokautta ja on toivottavaa, ettei aivan niin ankaraa arvostelua noudateta kuin mitä rotumääritelmä ehdottaa. Tärkeintä häntää arvosteltaessa on hännän kiinnityskohta ja hännän lähtötapa. Pienet poikkeamat ihanteesta eivät toivottavasti aiheuta laatuarvostelussa muutoksia ja mikäli koira on erinomainen tyyppiltään eikä sillä ole muita mainittavia virheitä, voi sille antaa SA:n. Laatuarvosteluluokkaa voidaan myös pudottaa, riippuen kokonaisuudesta. Koira ei myöskään tulisi hylätä (nolla) pienten hännän asentovirheiden takia. Selvä häntämutka on hylkäävä virhe.

RAAJAT

ETURAAJAT:

YLEISVAIKUTELMA: Eturaajat ovat edestä katsottuna suorat, eivät ahdasasentoiset.

LAVAT: Taakse sijoittuneet; kulmaus vaakatasoon nähden on noin 45°.

OLKAVARRET: Tiiviisti rungonmyötäiset.

KYYNÄRVARRET: Voimakkaat, lihaksikkaat ja sivulta katsottuna suorat.

VÄLIKÄMMENET: Hieman joustavat ja voimakkaat, eivät pystyt.

KÄPÄLÄT: Pyöreät; varpaat ovat kaareutuneet ja tiiviisti yhdessä. Päkiät ovat lujat; kynnet lyhyet, mustat ja vahvat.

TAKARAAJAT:

YLEISVAIKUTELMA: Takaraajat ovat takaa katsottuna suorat, eivät ahdasasentoiset. Koiran seistessä vapaasti reiden ja lonkkaluun välinen kulma sekä polvi- ja kinnerkulmat ovat tylpät.

REIDET: Kohtuullisen pitkät, leveät ja lihaksikkaat.

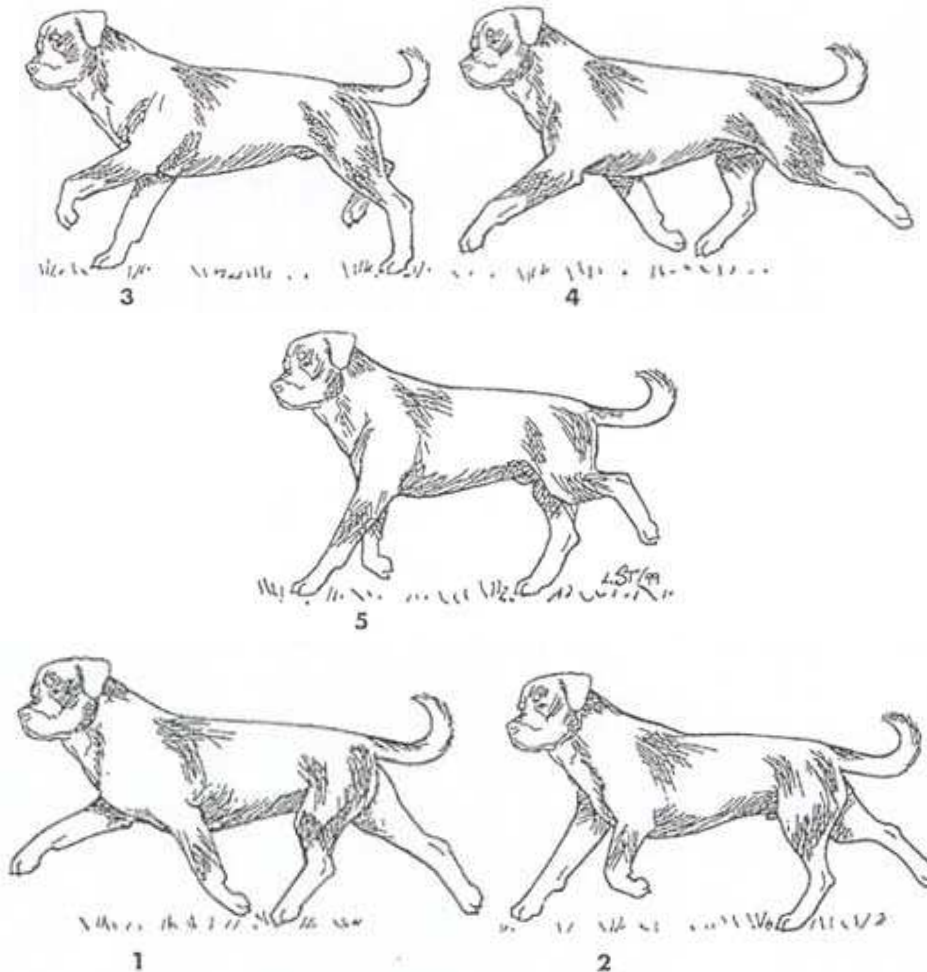
SÄÄRET: Pitkät, voimakkaat, leveälihaksiset ja jänteikkäät.

KINTEREET: Voimakkaat ja hyvin kulmautuneet, eivät jäykät.

KÄPÄLÄT: Hieman etukäpäliä pitemmät, varpaat ovat voimakkaat, kaareutuneet ja tiiviisti yhdessä.

LIIKKEET:

Rottweiler on ravaaja. Koiran liikkuessa selkä pysyy kiinteänä ja suhteellisen vakaana. Liikunta on tasapainoista, vakaata, voimakasta ja vaivatonta; hyvä askelpituus.

NAHKA:

Pään nahka on kauttaaltaan tiiviisti pinnanmyötäinen; koiran ollessa erityisen tarkkaavainen voi muodostua vähäisiä otsaryppyjä.

KARVAPEITE

KARVA: Kaksinkertainen karvapeite muodostuu peitinkarvasta ja aluskarvasta, jota ei saa näkyä peitinkarvan alta. Peitinkarva on keskipitkää, karheaa, tiheää ja pinnanmyötäistä. Reisien takaosassa karva on hieman pitempää.

VÄRI: Musta, jossa selvärajaiset syvän punaruskeat merkit poskissa, kuonossa, kurkussa, rinnassa, raajoissa, silmien yläpuolella ja hännän tyven alla.

KOKO JA PAINO

SÄKÄKORKEUS:

Urokset 61 - 68 cm.

61 - 62 cm pieni
63 - 64 cm keskikokoinen
65 - 66 cm suuri (oikea korkeus)
67 - 68 cm hyvin suuri

Nartut 56 - 63 cm.

56 - 57 cm pieni
58 - 59 cm keskikokoinen
60 - 61 cm suuri (oikea korkeus)
62 - 63 cm hyvin suuri

PAINO: Urokset noin 50 kg, nartut noin 42 kg.

VIRHEET:

Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen.

Yleisvaikutelma: keveys, ilmavuus tai korkearaajaisuus; kevyt luusto ja heikko lihaksisto.

Pää: ajokoiramainen, kapea, kevyt, liian lyhyt, pitkä tai karkea; litteä otsa (puuttuva tai liian vähäinen otsapenger).

Kuono: pitkä tai suippo; kyömy, kovera tai laskeva kuononselkä, halkinainen, vaalea tai täplikkäs kirsu.

Huulet: löysät, vaaleanpunaiset tai täplikkäät; avoimet suupielet.

Leuat: kapea alaleuka.

Posket: voimakkaasti ulkonevat.

Purenta: tasapurenta.

Korvat: liian alas kiinnittyneet, raskaat, pitkät, veltot, taakse taittuneet, haja-asentoiset tai epäsymmetriset.

Silmät: vaaleat, syvällä sijaitsevat, liian suuret tai pyöreät; löysät silmäluomet.

Kaula: liian pitkä, ohut tai heikkolihasinen; löysä kaulanahka tai riippuva kurkunalusnahka.

Runko: liian pitkä, liian lyhyt tai kapea.

Selkä: liian pitkä, heikko, notko tai köyry.

Lantio: luisu, liian lyhyt, liian suora tai liian pitkä.

Rintakehä: litteäkyllinen tai tynnyrimäinen; selvästi ylös vetäytynyt vatsalinja.

Häntä: liian ylös tai liian alas kiinnittynyt.

Eturaajat: ahdasasentoiset tai käyrät; pystyt lavat, väärasentoiset kyynärpäät, liian pitkä, lyhyt tai pysty olkavarsi; heikko tai pysty välikämmen; hajavarpaat, liian litteät, liian kaarevat tai surkastuneet varpaat; vaaleat kynnet.

Takaraajat: litteät reidet, ahtaat kintereet, pihtikinttuisuus ja länkisäärisyys; liikaa tai liian vähän kulmautuneet nivelet; kannukset.

- mahdolliset kannukset merkitään arvosteluissa vain tiedoksi, ei vaikuta arvosanaan.

Nahka: rypyyinen pään nahka.

Karvanlaatu: pehmeä, liian lyhyt, pitkä tai laineikas karvapeite, puuttuva aluskarva.

Värit: epäpuhtaat värit, epäselvästi rajautuneet tai liian suuret värimerkit.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

(* FCI on yleiskokouksessaan Meksikossa 1999 hyväksynyt PKU:n ehdotuksen lisätä kaikkiin rotumääritelmiin seuraava maininta: "a dog showing any sign of aggressiveness or physical abnormality must not be qualified". Kyseisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin Portugalin Portossa pidetyssä yleiskokouksessa kesäkuussa 2001. Tämä tulkinta löytyy yleisvaikutelman alta.

Yleisvaikutelma: selvästi väärä sukupuolileima (narttumainen uros tai päinvastoin).
(* "Vihaisuus ja sairaalloiset piirteet ovat hylkääviä virheitä."

Luonne: rauhattomuus, arkuus, pelkurimaisuus, paukkuarkuus, hyökkävyys, liioiteltu epäluuloisuus ja hermostuneisuus.

Silmät: sisä- tai ulkokierteiset silmäluomet (entropium tai ektropium), keltaiset tai keskenään eriväriset silmät.

Purenta: ylä-, ala- tai ristipurenta, puuttuva etu-, kulma-, väli- tai poskihammas.
Hammaspuutosten arvostelussa toivotaan kuitenkin hieman rotumääritelmästä poiketen, että noudatetaan periaatetta, missä yhden hampaan puuttuminen pudottaa laatuarvosteluluokan aina yhdellä jne. Ala- ylä- ja ristipurenta ovat ehdottomasti hylkääviä virheitä (NOLLA). Tasapurenta ei ole hylkäävä virhe, mutta pudottaa yhden laatuarvosteluluokan.

Häntä: häntämutka, kiertynyt tai voimakkaasti selkälinjasta sivulle kääntyvä häntä.
Hännän arvostelussa eletään ylimenokautta ja on toivottavaa ettei aivan niin ankaraa arvostelua noudateta kuin mitä rotumääritelmä ehdottaa. Pienet poikkeamat ihanteesta eivät toivottavasti aiheuta laatuarvostelussa muutoksia; Koira ei myöskään tulisi hylätä (nolla) pienten hännän asentovirheiden takia. Selvä häntämutka on hylkäävä virhe.

Karvapeite: selvästi pitkä tai laineikas karva.

Väri: rotumääritelmästä poikkeava värytys, valkoiset läiskät.
Valkoisten merkkien kohdalla toivotaan myös noudatettavan hieman lievempää arvostelua kuin mitä rotumääritelmässä sanotaan. Huomattavan suuret, selvästi erottuvat valkoiset läiskät ovat aina hylkääviä virheitä. Pienet selkeät valkeat täplät tai juovat (korkeintaan pikkurillin pään kokoiset) eivät ole hylkääviä virheitä ja mikäli koira on erinomainen tyypiltään eikä sillä ole muita mainittavia virheitä, voi sille antaa SA:n. Muutama hajanainen valkea karva ei aiheuta muutoksia laatuarvosteluun, mutta niistä toivotaan mainintaa arvostelussa.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

ROTUMÄÄRITELMÄN TULKINTAAN LIITTYVIÄ OHJEITA

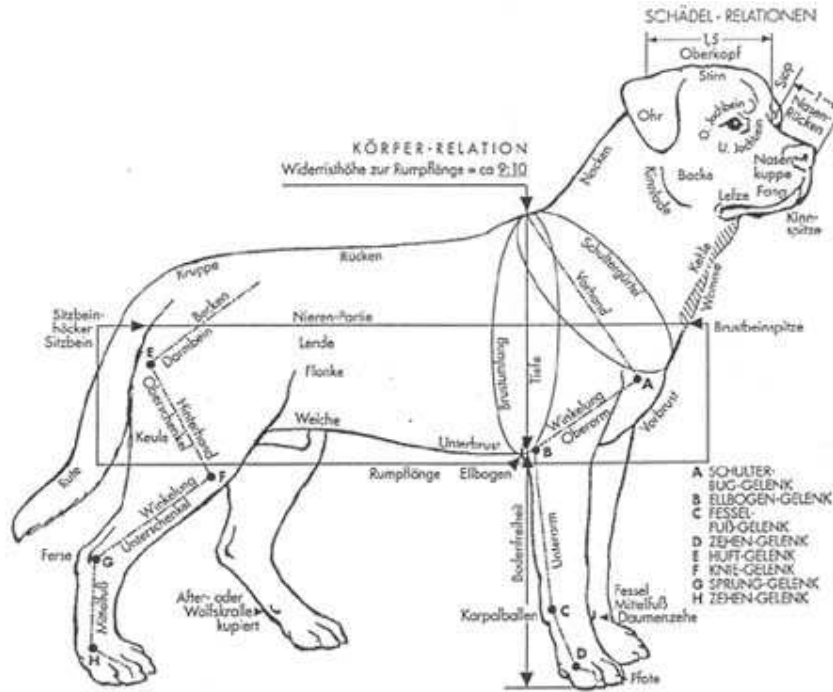
Rottweilerin rotumääritelmästä ei saksalaisella rotujärjestöllä (ADRK:lla) eikä SRY:llä ole kirjallista tulkintaa. Adolf Pienkossin kirjassa Rottweiler ja J.A.U. Yrjölän ja Elvi Tikan kirjassa Ystävämme Rottweiler on rotumääritelmää käsittelevissä luvuissa myös sen tulkinnasta.

Alla esitetyt haja-tulkinnat on esitetty ulkomuototuomareiden täydennyskoulutuspäivillä helmikuussa 1986 ja tammikuussa 1992 sekä ROTTWEILER-lehdessä:

ROTUMÄÄRITELMÄ kuvaa aina urosta, ja kun rottweiler kuuluu rotuihin, joissa uroksella ja

nartulla on selkeästi toisistaan erottuva sukupuolileima, näkyy tämä myös eräiltä osin rotumääritelmän tulkinnassa.

RUNGON MITTASUHTEET: Rottweilerilla on ravaajalle tyypillinen rakenne. Rotumääritelmän mukaan "rungon pituus rintalastasta istuinluuhun saa ylittää säkäkorkeuden enintään 15 %:lla." Rottweiler-uroksen on oltava 10-15 % korkeuttaan pitempi, nartun vähintään 15 %.

Rottweilerin tulee olla rungoltaan tyypillinen ravaaja, siis hieman korkeuttaan pidempi. Se ei saa olla liian pitkä (uroksella on ihanne rintalastasta istuinluun kärkeen mitattuna noin 10% säkäkorkeutta pidempi, korkeintaan 15%; narttu voi olla hieman pidempi). Rottweiler ei myöskään saa olla liian lyhyt ja muistuttaa neliömäisiä rotuja.

LIIKUNTA: Selvä pitkin askelin tapahtuva ravi, ei hiipivää, ei kevyttä, ei löysää, ei epätasällistä

ETURAAJAT: Lapaluiden kulmaus vaakasuoraan tasoon nähden 45 astetta, lavan ja olkavarren kulmaus 115 astetta.

TAKARAAJAT: Lonkkaluun kulmaus vaakasuoraan tasoon nähden 20-30 astetta.

RUNKO: Ylä- ja alinaja vaakasuorat, nuorilla koirilla alinaja saa nousta vielä ylös, narttujen lanneosa pitempi kuin urosten. Rintakehä enemmän pyöreä kuin ovaali, ei kuitenkaan tynnyrimäinen.

PÄÄ: kallo-osan ja kuono-osan välinen mittasuhte 1,5-1 (kuono) ---- 60 % (kallo) - 40 % (kuono)

ROTTWEILERIN LUONTEEN ROTUMÄÄRITELMÄ JA SEN TULKINTA

Rotumääritelmä määrittelee rottweilerin luonteen: Pohjimmiltaan ystävällinen, rauhallinen ja lapsirakas; kiintyvä, kuuliainen, ohjattava ja työhaluinen. Olemuksesta näkyy alkukantaisuus; käytös itsevarmaa, lujahermoista ja pelotonta. Tarkkailee ympäristöä hyvin valppaasti.

Hylkäävinä virheinä rotumääritelmässä on luettelo: arkuus, säikkyys, pelkurimaisuus, paukkuarkuus, hyökkäävyys, liioiteltu epäluuloisuus ja hermostuneisuus.

Luonteen rotumääritelmän tulkinta

(päivitetty 26.4.2003)

Luonteen rotumääritelmää SRY on tulkinut SKL-FKK:n hyväksymän LUONNETESTIN arvosteluperusteiden mukaisesti. Luonnetestin eri ominaisuuksille, jotka testissä arvioidaan numeroarvoin +3:sta -3:een, ja joihin liittyy arvoa kuvaava arvostelu (erittäin suuri, suuri, kohtuullinen, jne.), SRY on arvioinut rottweilerin luonnetta kuvaavat arvot seuraavasti:

TOIMINTAKYKY on luonteenominaisuus, jonka avulla koira kykenee toimimaan oikealla tavalla ilman ulkoista pakkoa, todellisten vaaratilanteiden tai luuloteltujen vaaravaikutusten keskellä joutumatta pelon valtaan, keskeyttämättä toimintaansa.

I Toimintakyky kerroin 15

+3 erittäin suuri

+2 suuri

TERÄVYYS on koiran taipumus reagoida vihamielisesti odottamattoman ärsykkeen sattuessa.

II Terävyys kerroin 1

+3 kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua

+1 pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua

PUOLUSTUSHALU on perinnöllinen ominaisuus asettua vaaratilanteessa puolustamaan ohjaajaansa ja itseään.

III Puolustushalu kerroin 1

+3 kohtuullinen, hillitty

TAISTELUHALU on perinnöllinen taipumus nauttia taistelemisesta itsestään, leukojen ja lihasten käytöstä.

IV Taisteluhalu kerroin 10

+3 suuri

HERMORAKENTEELLA tarkoitetaan koiran synnynnäistä vahva- tai heikkohermoisuutta, joka ilmenee kun koira syystä tai toisesta joutuu voimakkaaseen, vaihtelevaan sisäiseen jännitystilaan.

V Hermorakenne kerroin 35

+3 rauhallinen ja varma

+2 suhteellisen rauhallinen

TEMPERAMENTTI on kyky nopeasti reagoida ja järjestäytyneesti kohdata ympäristöärsyksiä samoin kuin kyky nopeasti sopeutua muuttuneisiin tilanteisiin.

VI Temperamentti kerroin 15

+2 kohtuullisen vilkas

Myös temperamentin kohdassa vilkas +3 on piirteitä suoraan rottweilerin rotumääritelmästä, "Rottweiler tarkkailee ympäristöään hyvin valppaasti". Väärinkäsitysten välttämiseksi vilkasta ei kuitenkaan pidetä virallisena tavoitteena, koska sana vilkas puhekielessä mielletään muuksi, mitä se luonnetestissä tarkoittaa.

KOVUDELLE tarkoitetaan sitä, miten koira antaa epämiellyttävän tuntuisten järkytysten vaikuttaa vastaiseen toimintaansa.

VII Kovuus kerroin 8

+3 kohtuullisen kova

LUOKSEPÄÄSTÄVYYS on koiran suhtautumista vieraaseen henkilöön

VIII Luoksepäästävyys kerroin 15

+3 hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin

+2 luoksepäästävä, hieman pidättyväinen

LAUKAUSPELOTTOMUUS testataan 9 mm paukkupanoksin terävyyskokeen jälkeen koiran ollessa kytkettynä seinään tai koiran puuhastellessa ohjaajan kanssa. Puuhailu on yleensä liikkumista ohjaajan kanssa tähän tarkoitukseen varatulla alueella, maaperän haistelua, leikkimistä ohjaajan kanssa tms.

Laukauspelottomuus

+ laukausvarma

++ laukauskokematon

MH-LUONTEEN KUVAUS JA ROTTWEILERIN ROTUPROFIILI

Testi on tarkoitettu nuorille koirille, alaikäraja on 12 kk:ta ja suositeltu yläikäraja on 2 vuotta. Ruotsissa jalostukseen käytettäville yksilöille luonnetesti on pakollinen. Testissä koiraa ei hyväksytä tai hylätä, vaan sen tarkoituksena on kuvata koiran luonne mahdollisimman objektiivisesti. Mitta-asteikko testissä on yhdestä viiteen jokaisessa osiossa, siten että 1 vastaa pientä ja 5 suurta reaktiota tai toimintaa. Reaktion voimakkuus vaihtelee osioittain, toisissa on toivotumpaa pienempi reaktio, kun taas toisissa osioissa on toivottavaa suuri reagointi. Eri roduille on olemassa ”ihanne” luonneprofiili.

Testin osiot lyhyesti:

1. Kontakti

Koira kiertää omistajansa kanssa väkijoukon ja saa tutustua ihmisiin. Tämän jälkeen tervehditään testin johtaja, joka ottaa koiran yrittäen houkutellessa koiran pois omistajan luota. Johtajan palattua omistajan luo hän tutkii koiraa ja tarkastaa hampaat. Osioissa katsotaan koiran reaktioita vieraiden ihmisten kanssa. Koiran tulisi olla yhteistyökykyinen vieraiden kanssa, ei varautunut eikä liian mielitelevä.

2. Leikki 1

Testin johtaja leikkii koiran kanssa rätillä, jota heitellään omistajan ja testin johtajan välillä. Koira on leikin ajan vapaana ja osiossa katsotaan kuinka innokkaasti koira leikkii rätin kanssa. Samoin katsotaan kuinka voimakkaasti koira haluaa voittaa rätin itselleen ja kuinka koira tarraa rättiin kiinni.

3. Saalistus

Koiran annetaan jahdata saalista eli rättiä, jota vedetään maata pitkin siksakkia. Osiossa katsotaan koiran lähtönopeutta ja takaa-ajo halukkuutta saaliin perään. Samoin kuinka koira reagoi saaliin luona ja kuinka se ottaa saaliista kiinni.

4. Aktiviteettitaso

Tässä osiossa omistaja seisoo koiran kanssa 3 minuuttia paikallaan. Tämän ajan tarkkaillaan kuinka koira käyttäytyy, kun mitään ei tapahdu.

5. Etäleikki

Osiossa n. 40 metrin päässä koirasta kaapuun pukeutunut avustaja, ensin liikkuu uhkaavan oudosti ja sitten houkuttelee koiraa leikkiin heittämällä rättiä. Tämän jälkeen avustaja katoaa näkyvistä ja koira päästetään etsimään häntä. Avustaja on ottanut kaavun pois ja koiran löytäessä hänet ryhtyy leikkimään koiran kanssa rätillä. Osiossa katsotaan kuinka koira tarkkailee avustajaa, miten innokkaasti se lähtee etsimään avustajan ja kuinka innokkaasti ryhtyy leikkimään avustajan kanssa.

6. Yllättäminen

Osiossa yllätetään koira sen kävellessä omistajan kanssa pingottamalla haalarit nopeasti koiran eteen. Koiran tulee sekä reagoida, että palautua tilanteesta. Sen tulee haluta tutkia haalareita heti kun uhka ja säikähdys menee ohi. Haalareiden ohi kävellään useampi kerta, jotta koira saa mahdollisuuden haistella ja tutkia niitä. Osiossa tarkastellaan koiran rohkeutta ja kykyä palautua yllättävästä tilanteesta.

7. Ääniherkkyys

Osiossa aiheutetaan yllättävää meteliä, vetämällä kettinkiä aaltopellin yli. Tällöin tarkkaillaan koiran reaktion voimakkuutta ja kuinka nopeasti se palautuu metelistä.

8. Kummitus

Osiossa kaksi kummituksiksi pukeutunutta avustajaa lähestyvät koiraa. Kummitukset liikkuvat hitaasti noin neljän metrin päähän koirasta, jonka jälkeen kääntyvät pois päin koirasta ja se päästetään tutustumaan kummituksiin. Tuulen tulee puhaltaa koirasta pois päin, jotta se ei vainuusi kummitusten olevan ihmisiä. Osiossa tarkastellaan koiran uteliaisuutta ja reaktioita sen ollessa uhattuna.

Kuinka koira haluaa puolustaa itseään ja omistajaansa, sekä sen rohkeutta mennä kummitusten luokse.

9. Leikki 2.

Osiossa houkutellaan koiraa leikkiin kuten kakkososiossa. Tällöin tarkkaillaan kuinka henkinen kuormittaminen on vaikuttanut koiran kykyyn vapautua.

10. Laukaustesti

Osiossa ammutaan neljä laukausta 20 metrin päästä. Kaksi ensimmäistä laukausta ammutaan koiran leikkiessä omistajansa kanssa ja toiset molempien ollessa paikoillaan. Koira ei saisi pelätä laukauksia. Omistaja voi valita testataanko tätä osiota lainkaan.

Alla rottweilerin rotuprofiili MH-kuvaukseen:

	1	2	3	4	5
1a. KONTAKTI Tervehtiminen	Torjuu kontaktia, murisee tai yrittää purra	Välttää kontaktia, väistää	Hyväksyy kontaktin vastaamalla siihen, ei väistä	Ottaa itse kontaktia tai vastaa siihen	Mielistelevä kontaktinotossa, hyppi, vinkuu, haukkuu, jne.
1b. KONTAKTI Yhteistyö	Ei lähdän vieraan ihmisen mukaan / Ei kokeilla	Lähtee mukaan haluttomasti	Lähtee mukaan, mutta ei ole kiinnostunut T.J:sta	Lähtee mukaan halukkaasti, kiinnostuu T.J:sta	Lähtee mukaan hyvin innokkaasti, erittäin kiinnostunut T.J:sta
1c. KONTAKTI Käsittely	Torjuu murisemalla ja/tai yrittää purra	Väistää tai hakee tukea ohjaajasta	Hyväksyy käsittelyn	Hyväksyy ja ottaa kontaktia	Hyväksyy ja vastaa liioitellulla kontaktilla
2a. LEIKKI 1 Leikkihalu	Ei leiki - ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikki - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikki - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen	Leikki - aloittaa erittäin nopeasti ja on hyvin aktiivinen
2b. LEIKKI 1 Tarttuminen	Ei tartu esineeseen	Ei tartu, nuuski esinettä	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla	Tarttuu heti, nappaa esineen vauhdista
2c. LEIKKI 1 Puruote ja taisteluhalu	Ei tartu esineeseen	Tarttuu viiveellä - irrottaa/pitää, ei vedä vastaan	Tarttuu, vetää vastaan, mutta irrottaa ja tarttuu uudestaan/Korjalle otetta	Tarttuu heti koko suulla, vetää vastaan kunnes T.J irrottaa	Tarttuu heti koko suulla, vetää tempoo, ravistaa - kunnes T.J irrottaa
3a. TAKAA-AJO	Ei aloita	Aloittaa, mutta keskeyttää	Aloittaa etenemisen hitaasti, voi lisätä vauhtia, seuraa koko matkan saalista	Aloittaa kovalla vauhdilla päämäärähakuisesti, pysähtyy saaliille	Aloittaa heti kovalla vauhdilla juosten saaliin ohi, voi kääntyä saaliille
3b. TARTTUMINEN	Ei kiinnostu saaliista/ Ei juokse perään	Ei tartu, nuuski saalista	Tarttuu saaliiseen epäroiden tai viiveellä	Tarttuu heti saaliiseen, mutta irrottaa	Tarttuu heti saaliiseen, pitää sitä suussaan vähintään 3 sekuntia
4. AKTIVITEETTITASO	Tarkkailematon, kiinnostumaton, passiivinen	Tarkkaileväinen, rauhallinen, voi istua, seistä tai maata	Tarkkaileväinen ja enimmäkseen rauhallinen, yksittäisiä toimintoja	Tarkkaileväinen, toiminnot tai rauhattomuus lisäänty vähitellen	Toiminnot vaihtelevat nopeasti osion aikana/ Rauhaton koko ajan
5a. ETÄLEIKKI Kiinnostus	Ei kiinnostu avustajasta	Tarkkailee avustajaa, välillä taukoja	Kiinnostunut avustajasta, seuraa ilman taukoja	Kiinnostunut avustajasta, yksittäisiä lähtöryityksiä	Erittäin kiinnostunut avustajasta, toistuvia lähtöryityksiä
5b. ETÄLEIKKI Uhka/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleitä osion ensimmäisessä osassa	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleitä osion ensimmäisessä ja toisessa osassa	Osoittaa useampia uhkauseleitä osion ensimmäisessä osassa	Osoittaa useampia uhkauseleitä osion ensimmäisessä ja toisessa osassa.
5c. ETÄLEIKKI Utelaisuus	Ei saavu avustajan luo	Saapuu linjalle aktiivisen avustajan luo	Saapuu piilossa olevan puhuvan avustajan luo	Saapuu avustajan luo epäroiden tai viiveellä	Saapuu avustajan luo suoraan ilman apua
5d. ETÄLEIKKI Leikkihalu	Ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikki - voi tarttua varovasti, mutta ei vedä	Tarttuu, vetää vastaan, voi irrottaa ja tarttua uudelleen	Tarttuu, vetää vastaan, ei irrota
5e. ETÄLEIKKI Yhteistyö	Ei osoita kiinnostusta	Kiinnostuu, mutta keskeyttää	On kiinnostunut leikkivästä avustajasta	Kiinnostunut leikkivästä sekä passiivisesta avustajasta	Houkuttelee myös passiivista avustajaa leikkimään
6a. YLLÄTYS Pelko	Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti	Kyykistyy ja pysähtyy	Väistää kääntämättä pois katsetaan haalarista	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä
6b. YLLÄTYS Puolustus/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja hyökkäyksiä, voi purra
6c. YLLÄTYS Utelaisuus	Menee haalarin luo, kun se on laskettu maahan/ Ei mene ollenkaan	Menee haalarin luo, kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koiraa	Menee haalarin luo, kun ohjaaja seisoo sen edessä	Menee haalarin luo, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin	Menee haalarin luo ilman ohjaajan apua
6d. YLLÄTYS Jäijellejäävä pelko	Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihtelua tai väistämistä	Pieni niaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niaus tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
6e. YLLÄTYS Jäijellejäävä kiinnostus	Ei osoita kiinnostusta haalariin	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria väh. kahdella ohituskerralla	Puree haalaria tai leikki sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree haalaria tai leikki sen kanssa väh. kahdella ohituskerralla
7a. ÄÄNIHERKKYYS Pelko	Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti	Kyykistyy ja pysähtyy	Väistää kääntämättä pois katsetaan	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä
7b. ÄÄNIHERKKYYS Utelaisuus	Ei mene katsomaan	Menee räminälaitteen luo kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koiraa	Menee räminälaitteen luo kun ohjaaja seisoo sen vieressä	Menee räminälaitteen luo kun ohjaaja on edennyt puoliväliin	Menee räminälaitteen luo ilman apua
7c. ÄÄNIHERKKYYS Jäijellejäävä pelko	Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihteluita tai väistämistä	Pieni niaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niaus tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
7d. ÄÄNIHERKKYYS Jäijellejäävä kiinnostus	Ei osoita kiinnostusta räminälaitetta kohtaan	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta väh. kahdella ohituskerralla	Puree laitetta tai leikki sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree laitetta tai leikki sen kanssa väh. kahdella ohituskerralla
8a. AAVEET Puolustus/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä yksittäisiä uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa uhkauseleitä ja useampia hyökkäyksiä
8b. AAVEET Tarkkaavaisuus	Yksittäisiä vilkaisuja, ja sen jälkeen ei kiinnostusta/ Ei kiinnostu lainkaan	Katselee aaveita silloin tällöin	Tarkkailee aaveita, pitää taukoja, kumpeakin puolet ajasta tai koko ajan toista	Tarkkailee aaveita, lyhyitä taukoja	Tarkkailee molempia aaveita koko osion ajan
8c. AAVEET Pelko	On ohjaajan edessä tai sivulla	On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, pientä välimatkaa	On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, vaihtelee paan ja kontrolliin välillä	On enimmäkseen ohjaajan takana, vaihtelee paan ja kontrolliin välillä	Peruuttaa enemmän kuin taluttimen mitan tai lähtee paikalta / Pakenee
8d. AAVEET Utelaisuus	Menee katsomaan, kun ohjaaja on ottanut avustajalta hupun pois / Ei mene ajoissa	Menee katsomaan, kun ohjaaja puhuu avustajan kanssa ja houkuttelee koiraa	Menee katsomaan, kun ohjaaja seisoo avustajan vieressä	Menee katsomaan, kun ohjaaja on edennyt puoleenväliin	Menee katsomaan ilman apua
8e. AAVEET Kontaktinotto aaveeseen	Torjuu kontaktia/ Ei mene ajoissa	Hyväksyy avustajan tarjoaman kontaktin, mutta ei vastaa siihen	Vastaa avustajan tarjoamaan kontaktiin	Ottaa itse kontaktia avustajaan	Innostunutta kontaktinottoa avustajaan, esim. hyppi tai vinkuu
9a. LEIKKI 2 Leikkihalu	Ei leiki - ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikki - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikki - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen	Leikki - aloittaa erittäin nopeasti ja on hyvin aktiivinen
9b. LEIKKI 2 Tarttuminen	Ei tartu esineeseen	Ei tartu, nuuski esinettä	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla	Tarttuu heti, nappaa esineen vauhdista
10. AMPUMINEN	Ei häiriintynyt, havaitsee nopeasti ja sen jälkeen täysin välinpitämätön	Häiritsevyys lisääntyy leikin/passiivisuuden aikana, sen jälkeen välinpitämätön	Kiinnostuu laukauksista, yleisöstä trns, mutta palaa leikkiin/passiivisuuteen	Keskeyttää leikin/passiivisuuden, lukkiutuu yleisöä, laukauksia trns kohden, ei palaa leikkiin/passiivisuuteen	Häiriintynyt, pelokas / Yrittää paeta / Ohjaaja luopuu ampumisesta

ROTTWEILERIN LUONNETESTIPISTEET OSA-ALUEITTAIN

(Vihreä osuus on toivottu ominaisuus)

		2009 (89)	2008 (100)	2007 (143)	2006 (142)	2005 (98)
I toimintakyky	+3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	+2	19,10%	26,00%	23,10%	22,50%	18,40%
	+1	55,10%	49,00%	51,70%	55,00%	61,20%
	-1	25,80%	21,00%	20,30%	16,20%	20,40%
	-2	0,00%	2,00%	1,40%	6,30%	0,00%
	-3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
II terävyys	+3	30,30%	36,00%	33,60%	45,10%	35,70%
	+2	4,50%	4,00%	4,90%	9,90%	8,20%
	+1	65,20%	57,00%	57,30%	43,60%	56,10%
	-1	0,00%	0,00%	0,70%	1,40%	0,00%
	-2	0,00%	1,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	-3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
III puolustushalu	+3	52,80%	44,00%	59,40%	59,90%	58,20%
	+2	7,90%	14,00%	10,50%	9,90%	7,10%
	+1	28,10%	31,00%	23,80%	23,90%	27,60%
	-1	10,10%	8,00%	2,80%	3,50%	6,10%
	-2	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,10%
	-3	1,10%	1,00%	0,00%	2,80%	1,00%
IV taistelutahto	+3	25,80%	29,00%	23,80%	35,30%	33,70%
	+2	58,40%	52,00%	62,90%	56,30%	52,00%
	+1	0,00%	2,00%	3,50%	2,10%	4,00%
	-1	14,60%	15,00%	5,60%	5,60%	9,20%
	-2	1,10%	0,00%	0,70%	0,70%	1,00%
	-3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V hermorakenne	+3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	+2	16,90%	13,00%	14,70%	18,30%	6,10%
	+1	80,90%	81,00%	77,60%	76,80%	90,80%
	-1	2,20%	4,00%	4,20%	4,20%	3,10%
	-2	0,00%	0,00%	0,00%	0,70%	0,00%
	-3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI temperamentti	+3	45,00%	36,00%	36,40%	39,50%	41,80%
	+2	38,20%	43,00%	37,00%	38,70%	30,60%
	+1	15,70%	18,00%	22,40%	21,80%	26,60%
	-1	xx	xx	xx	0,00%	1,00%
	-1b	1,10%	0,00%	0,70%	xx	xx
	-2	0,00%	1,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	-3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VII kovuus	+3	22,50%	28,00%	28,70%	26,10%	27,50%
	+2	0,00%	1,00%	0,00%	0,70%	0,00%
	+1	69,70%	64,00%	56,60%	65,50%	63,30%
	-1	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	-2	7,80%	5,00%	11,20%	7,70%	9,20%
	-3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

		2009 (89)	2008 (100)	2007 (143)	2006 (142)	2005 (98)
VIII luoksepäästävyys	+3	73,00%	73,00%	75,50%	82,40%	86,80%
	+2	xx	xx	xx	13,40%	10,20%
	+2a	14,70%	16,00%	14,00%	xx	xx
	+2b	9,00%	5,00%	5,60%	xx	xx
	+1	2,20%	0,00%	0,00%	1,40%	2,00%
	-1	1,10%	4,00%	1,40%	2,10%	1,00%
	-2	0,00%	0,00%	0,00%	0,70%	0,00%
	-3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IX laukaus	+++	79,80%	85,00%	82,50%	0,00%	2,00%
	++	14,60%	12,00%	12,60%	1,40%	7,10%
	+	3,40%	0,00%	1,40%	98,60%	89,90%
	-	2,20%	1,00%	0,00%	0,00%	1,10%
	--	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	---	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Keskeytetty		0,00%	2% (2kpl)	3,5% (5kpl)	0,00%	0,00%

LIITE 5

ROTTWEILERIN MH-KUVAUS TULOKSET OSA-ALUEITTAIN
(Vihreä on toivottu ominaisuus, punainen ei toivottu ominaisuus)

		2009 (22)	2008 (22)			2009 (22)	2008 (22)			2009 (22)	2008 (22)
1a	1	0,00%	0,00%	5a	1	0,00%	0,00%	7a	1	27,20%	27,30%
	2	4,50%	0,00%		2	0,00%	4,50%		2	27,20%	18,20%
	3	0,00%	4,50%		3	54,50%	54,50%		3	32,00%	50,00%
	4	91,00%	91,00%		4	27,00%	36,50%		4	0,00%	0,00%
	5	0,00%	4,50%		5	14,00%	4,50%		5	9,10%	4,50%
1b	1	4,50%	0,00%	5b	1	82,00%	86,00%	7b	1	0,00%	0,00%
	2	4,50%	0,00%		2	13,50%	14,00%		2	9,00%	23,00%
	3	59,00%	50,00%		3	0,00%	0,00%		3	0,00%	9,00%
	4	27,50%	50,00%		4	0,00%	0,00%		4	14,00%	4,50%
	5	0,00%	0,00%		5	0,00%	0,00%		5	72,50%	63,50%
1c	1	13,60%	4,50%	5c	1	36,00%	27,30%	7c	1	82,00%	77,00%
	2	13,60%	23,00%		2	23,00%	18,20%		2	0,00%	23,00%
	3	50,10%	54,50%		3	4,50%	4,50%		3	9,00%	0,00%
	4	9,10%	18,00%		4	14,00%	18,00%		4	4,50%	0,00%
	5	9,10%	0,00%		5	18,00%	32,00%		5	0,00%	0,00%
2a	1	4,50%	0,00%	5d	1	41,00%	32,00%	7d	1	41,00%	59,00%
	2	0,00%	4,50%		2	18,00%	9,00%		2	18,00%	36,50%
	3	4,50%	27,50%		3	0,00%	4,50%		3	36,50%	4,50%
	4	82,00%	54,50%		4	4,50%	18,20%		4	0,00%	0,00%
	5	9,00%	13,50%		5	32,00%	36,30%		5	0,00%	0,00%
2b	1	9,00%	0,00%	5e	1	50,00%	32,00%	8a	1	22,70%	50,00%
	2	0,00%	0,00%		2	14%	0,00%		2	27,30%	36,50%
	3	41,00%	41,00%		3	27,00%	50,00%		3	36,50%	9,00%
	4	13,50%	50,00%		4	4,50%	0,00%		4	9,00%	4,50%
	5	32,00%	9,00%		5	0,00%	18,00%		5	0,00%	0,00%
2c	1	9,00%	4,50%	6a	1	27,30%	36,50%	8b	1	0,00%	0,00%
	2	0,00%	0,00%		2	27,30%	4,50%		2	0,00%	4,50%
	3	41,00%	50,00%		3	27,30%	41,00%		3	27,30%	0,00%
	4	18,00%	27,30%		4	9,10%	18,00%		4	45,50%	54,50%
	5	27,50%	18,20%		5	4,50%	0,00%		5	22,70%	41,00%
3a	1	18,00%	4,50%	6b	1	68,00%	95,50%	8c	1	18,00%	36,00%
	2	4,50%	4,50%		2	23,00%	4,50%		2	4,50%	13,50%
	3	9,00%	4,50%		3	0,00%	0,00%		3	9,10%	13,50%
	4	64,00%	86,50%		4	4,50%	0,00%		4	27,30%	13,50%
	5	0,00%	0,00%		5	0,00%	0,00%		5	36,60%	22,50%
3a	1	18,00%	23,00%	6c	1	9,00%	9,00%	8d	1	14,00%	18,00%
	2	9,00%	0,00%		2	22,70%	18,00%		2	9,00%	18,00%
	3	4,50%	9,00%		3	32,10%	27,50%		3	22,50%	4,50%
	4	64,00%	63,50%		4	22,70%	9,00%		4	18,00%	27,50%
	5	0,00%	4,50%		5	9,00%	36,50%		5	32,00%	32,00%
3b	1	23,00%	18,20%	6d	1	54,50%	68,00%	8e	1	0,00%	23,00%
	2	32,00%	18,20%		2	13,70%	14,00%		2	0,00%	0,00%
	3	27,00%	22,80%		3	9,10%	4,50%		3	0,00%	4,50%
	4	4,50%	9,00%		4	13,70%	9,00%		4	91,00%	72,50%
	5	9,00%	31,80%		5	4,50%	4,50%		5	4,50%	0,00%
3b	1	27,50%	31,80%	6e	1	36,00%	27,00%	9a	1	0,00%	0,00%
	2	9,00%	0,00%		2	23,00%	32,00%		2	4,50%	4,50%
	3	9,00%	9,00%		3	32,00%	41,00%		3	9,00%	45,50%
	4	13,50%	13,70%		4	0,00%	0,00%		4	82,00%	45,50%
	5	36,50%	45,50%		5	4,50%	0,00%		5	0,00%	4,50%
4	1	0,00%	0,00%	9b	1	4,50%	4,50%	10	1	64,00%	82,00%
	2	36,50%	45,50%		2	0,00%	0,00%		2	18,00%	4,50%
	3	50,00%	23,00%		3	36,30%	73,00%		3	9,00%	9,00%
	4	4,50%	23,00%		4	22,70%	18,00%		4	4,50%	4,50%
	5	4,50%	4,50%		5	32,00%	4,50%		5	0,00%	0,00%
keskeytetty		4,50%	0,00%								

LIITE 6

SRYn AIEMMAT TOIMENPITEET

1 Yhdistys

1.1 Neuvonta

SRY:n toimihenkilöt ovat aina tarjonneet neuvoja ja opastusta puhelimitse sitä haluaville. 1998-2008 SRY:ssa on ollut tarjolla erityinen neuvontapuhelin rottweilerin omistajille ja rottweilerin hankkimista harkitseville. Neuvontapuhelimen numero on julkaistu jokaisessa Rottweiler-lehdessä, sekä SRY:n Internet-sivustolla. Vuoden 2009 alussa neuvontapuhelimesta luovuttiin ja yhteystiedot julkaistaan nyt Rottweiler-lehdessä sekä SRY:n Internet-sivulla.

1.2 Jalostusneuvonta

Jalostusneuvonnan tarkoituksena on ohjata, opastaa ja jakaa tietoa, ei niinkään määrätä jalostusvalinnoista. Jalostusneuvonta on tarkoitettu etenkin aloittelevien kasvattajien avuksi.

SRY:ssä toimi aiemmin viisi jalostusneuvojaa. Vuodesta 2010 jalostusneuvonta toteutetaan pääsääntöisesti e-mail pohjaisesti. Jalostustoimikunta on vastuussa kyselyihin vastaamisesta ja toimikunta käyttää tarpeen vaatiessa avuksi lupautuneita jalostustoimikunnan ulkopuolisia konsultteja.

1.3 Omistajakurssit

Koirien ei-toivottu käytös johtuu usein omistajan tietämättömyydestä ja kokemattomuudesta. Tästä syystä SRY aloitti vuonna 2001 omistajakurssit ja teki tarkoitukseen sopivan kurssimateriaalin. Materiaali on päivitetty vuonna 2009 vastaamaan nyky-yhteiskunnan vaatimuksia koiran pidon suhteen. Tähän materiaaliin pohjautuen koulutetaan uusia rottweilerin omistajia ja rottweilerin hankintaa harkitsevia. Kurssilla käydään läpi mm. rodun historiaa, anatomiaa, tyypillisiä sairauksia, ikävaiheita, johtajuutta, käyttäytymistä, ruokintaa, luonnetta, harrastamista, terveydenhoitoa, viettirakennetta ja oppimisteorioita. Kurseja järjestävät alaostot, kerhot ja kasvattajat. SRY osallistuu kurssien kuluihin. Kurseja järjestetään vuosittain noin 10–15 eri puolilla Suomea.

1.4 Pentuvälitys

SRY ylläpitää pentulistaa Rottweiler-lehdessä ja SRY:n Internet-sivustolla. Pentuvälittäjältä saa tietoa välityksessä olevista yhdistelmistä, opastusta pennun hankintaan sekä rottweilerin kanssa elämiseen. Pentuvälitys välittää tarvittaessa myös aikuisia, uutta kotia etsiviä rottweilereita.

1.5 Maalimieskoulutus

Koulutus- ja koetoimikunnan alaisuudessa toimii maalimiestyöryhmä, joka kouluttaa rottweilerin ominaisuuksiin perehtyneitä suojelumaalimiehiä järjestämällä mm. koulutusleirejä. Koulutuksen tarkoituksena on, että sen suorittaneet henkilöt osallistuisivat myös SPKL:n maalimieskoulutukseen.

Tämän koulutuksen tueksi on myös luotu rahoitusjärjestelmä vuonna 2007. Tukijärjestelmän kulku on seuraava:

Maalimieskoulutuksen tukeminen

Kaikki leirit:

1. vuosi kaikki maksavat itse (-> sitoutuneisuus ja kiinnostus)
2. vuosi maksetaan leirimaksu kuittia vastaan, mikäli siirtyy eteenpäin
3. vuosi maksetaan leirin ilmoittautumismaksu suoraan

1.6 Sitoumuskasvattaja

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön vapaaehtoinen sitoumuskasvattaja sopimus (Lähde 21). Sopimus edellyttää että kasvattaja sitoutuu kasvatustoiminnassaan noudattamaan SRY:n laatimaa rottweilerin jalostuksen tavoiteohjelmaa. Sitoumuksessa on myös erilaisia ehtoja koskien mm. jäsenyyksiä, sääntöjä, määräyksiä, poikkeuslupapentueita, pentujen rekisteröintiä ja koiran kauppaa. Lisäksi kasvattajan on osallistuttava SRY:n kasvattajapäiville vähintään kolmen vuoden välein.

Sitoumus on luotu tukemaan niiden kasvattajien kasvatustyötä jotka sitoutuvat noudattamaan SRY:n jalostuksen tavoiteohjelmaa, jonka tavoitteena on säilyttää rotumääritelmän mukainen, yhteiskuntakelpoinen harrastus- ja perhekoira.

Sitoumuskasvattajia on tällä hetkellä 14. Lista sitoumuskasvattajista julkaistaan sekä SRY:n nettisivuilla, että Rottweiler lehdessä.

2 Populaation kokonaistilanne ja rakenne

2.1 Uroslista

SRY on julkaissut uroslistaa vuoteen 2008 asti, jonka tarkoituksena oli auttaa kasvattajia, sekä tuoda esille sellaisia mahdollisesti potentiaalisia uroksia, jotka muuten saattaisivat jäädä huomaamatta. Listan kriteereinä olivat:

- Ikä 2 - 8 vuotta
- Lonkkakuvaustulos A - C
- Kyynärkuvaustulos 0 tai 1
- Silmät terveet
- Jalostustarkastuslausunto hyväksytty tai hyväksytty varauksin. Lausunnon puuttuessa riittää näyttelystä saatu laatuarvosana HYVÄ (entinen 2) vähintään nuortenluokasta (NUO, AVO, VAL, KÄY).
- Jälkeläismäärä alle 60 (uros poistuu listalta kun kiintiö on täynnä)
- Uros, jonka jälkeläiskiintiö on nostettu 100:aan, pääsee takaisin listalle omistajan pyynnöstä.

Vuoden 2009 alusta uroslistasta on luovuttu, koska tarkemmat tiedot löytyvät Suomen Kennelliiton jalostustietokannasta. Luonnetesti ja MH-kuvauksien tulokset sekä ulkomuodontarkastukset löytyvät SRY:n omilta Internet sivuilta www.rottwweiler.fi.

2.2 Peräkammarin pojat -katselmus

SRY järjesti Peräkammarin pojat -katselmuksen syyskuussa 2005. Katselmukseen osallistui 14 urosta. Katselmusten tarkoituksena oli löytää jalostusyksilöitä, jotka muutoin saattaisivat jäädä huomioimatta. Katselmus erosi koiranäyttelyistä ja ulkomuodontarkastuksista siten, että sen suorittivat kaksi rodun erikoistuomaria yhdessä. Omistaja sai katselmuksesta kirjallisen lausunnon. Katselmuksen lopuksi tuomarit kertoivat ja perustelivat arvionsa koiran ulkomuodollisista

vahvuuksista ja heikkouksista mahdollisen jalostuskäytön kannalta. Katselmuksen tulokset julkaistiin Rottweiler-lehdessä.

2.3 Tilastot

Tilasto- ja tulosjulkaisu

SRY on julkaissut aiempina vuosina tilasto- ja tulosjulkaisun, joka on sisältänyt mm. rekisteröinnit, terveystutkimustulokset, koetulokset, luonnetestitulokset, näyttelyarvostelut ja jälkeläistilastot. Julkaisun painosmäärä on ollut noin 100 kappaletta. Julkaisun saivat maksutta jalostusneuvojat, ulkomuodontarkastajat ja jalostustoimikunnan jäsenet sekä sen tekemiseen osallistuneet. Nykyisin käytetään Suomen Kennelliiton tietokantaa, lisäksi SRY julkaisee omilla Internet sivuillaan www.rotweiler.fi luonnetestit ja MH-tulokset sekä ulkomuodontarkastukset.

3 Luonne ja käyttöominaisuudet

3.1 Luonnetesti

SRY on käyttänyt Suomen Kennelliiton hyväksymää ja Suomen Palveluskoiraliiton järjestämää Luonnetestiä rottweilerin luonteen seurantaan.

SRY on määritellyt rottweilerille tavoiteltavan luonteen rotumääritelmän pohjautuen tähän testiin.

3.2 Palveluskoirakokeet

SRY on käyttänyt Suomen Palveluskoiraliiton järjestämiä palveluskoirakokeita rottweilerin käyttöominaisuuksien seurantaan.

3.3 VIK-koe

SRY otti käyttöön 1.5.08 alkaen ZTP-tyyppisen rottweilerin VIK-kokeen.

VIK-kokeessa on ensin tottelevaisuusosa, sen jälkeen suojeleosa, joka pitää sisällään piilosta hyökkäyksen sekä liikkuvan maalimiehen hyökkäyksen torjumisen. Ennen VIK-koetta tehdään kaikille jalostustarkastus ulkomuodon osalta.

Tuomareina kokeissa on käytetty Rottweilereiden ZTP-kokeen arvosteluoikeudet omaavia ulkomaisia tuomareita. Tarkoituksena on perehdyttää arvioimiseen myös kotimaisia, suojelekokeen arvosteluoikeudet omaavia, tuomareita. Kotimaisilta tuomareilta edellytetään lisäksi riittävää perehtyneisyyttä rotuun.

VIK-kokeen tarkoituksena on edesauttaa riittävien vietti- ja käyttöominaisuuksien säilymistä kannassa. Kokeen avulla pyritään arvioimaan näitä ominaisuuksia; rohkeutta, kovuutta ja taistelutahtoa. Tarkoituksena on myös vaikuttaa rodunomaisen ja työkykyisen rakenteen säilymiseen.

VIK-kokeita on tähän mennessä järjestetty yhden kerra-n. VIK-kokeen hyväksytysti suorittaneita koiria on tällä hetkellä kolme.

3.4 AD-koe

AD eli kestävyyskokeen on SRY ottanut käyttöön vuonna 2008.

Kokeessa koiraa juoksetaan kolmessa osassa yhteensä 20 km ja juoksuosioiden jälkeen on vielä pieni tottelevaisuusosa.

SRY kouluttaa AD-kokeeseen tuomarit. Tällä hetkellä tuomareita on kaksi, kumpikin toimii myös palveluskoiralajien koetuomarina.

Kokeella on tarkoitus edesauttaa riittävien käyttöominaisuuksien ja terveen rakenteen säilymistä kannassa. Tarkoituksena on tuoda myös esille kannassa mahdollisesti esiintyviä heikkouksia rakenteen ja terveyden osalta.

AD-koe ei ole Suomen Kennelliiton virallinen koe. Kokeen järjestäjänä toimii Suomen Rottweileryhdistys ry, sen alaosastot ja kerhot. SRY on laatinut erilliset ohjeet kokeen järjestämisestä. Koe tulee järjestää sellaisissa olosuhteissa, ettei ilman lämpötila kohoaa yli +22 C -asteen. Mikäli lämpötila kohoaa yli +22 asteen, tulee tuomarin keskeyttää koe. Kesäaikaan koe kannattaa järjestää joko aikaisin aamulla tai myöhään illalla. AD-koe tulee järjestää niin, että koira ei voi joutua alttiiksi kivulle, tuskalle tai kohtuuttomalle rasitukselle. Järjestävällä seuralla tulee olla päivystävän eläinlääkärin yhteystiedot

3.5 MH-kuvaus

SRY on järjestänyt MH-kuvauksia kolme kertaa ennen sen viralliseksi testimuodoksi tuloa. Virallinen MH-tuloksia Rottweilereilla on 44 ja tulokset on julkaistu rottweiler lehdessä.

Vuoden 2011 alusta voimaan tulevassa PEVISAssa on suoritettu MH-kuvaus (vaihtoehtoisesti luonnetesti) yhtenä vaatimuksena jalostuskoirille. Keskeytettyä testiä ei katsota suoritetuksi.

Tällä pyritään vaikuttamaan siihen, että liian arat ja avoimen agressiiviset yksilöt karsiutuisivat pois jalostuskäytöstä.

3.6 Käytöskartoitus

SRY toteutti yhteistyössä Helsingin Yliopiston kanssa käytöskartoituksen rottweilerille. Kyselylomake suunniteltiin ja vastaukset kerättiin vuoden 2009 aikana. Kyselyyn vastattiin 582 koiran osalta.

Yliopiston tutkijat tekevät kartoituksen vastausten pohjalta erilaisia yhteenvetoja vuoden 2010 aikana.

4 Terveys

4.1 Pevisa-ohjelmat

1994–1995

Rottweilereilla on ollut Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma (PEVISA-ohjelma) voimassa vuodesta 1994. Tällöin asetettiin pentujen rekisteröinnin edellytykseksi vanhempien lonkkanivel-, kyynärnivel- ja silmätutkimuslausunnot. Silmätutkimuslausunto ei saanut olla 12 kk vanhempi.

1996–2000

Vuoden 1996 alusta pentujen rekisteröinnin edellytyksenä oli vanhempien lonkkanivel-, kyynärnivel- ja silmätutkimuslausunnot. Silmätutkimuslausunto ei saanut olla 10 kk vanhempi.

2001–2005

Vuoden 2001 alusta silmätutkimusväli muutettiin 24 kuukauteen, sillä useampaan kertaan tarkastettujen koirien tulokset olivat pysyneet muuttumattomina yli 90 %:sesti. Lonkka- ja kyynärnivellausuntojen osalta PEVISA-ohjelma pysyi muuttumattomana, mutta PEVISA-ohjelmaan liitettiin populaatiogeneettinen rajoitus, jonka mukaan uroksella ei rekisteröintihetkellä saa olla yli 80 rekisteröityä pentua, kuitenkin viimeinen sallittu pentue voidaan rekisteröidä kokonaisuudessaan.

2006- 2010

Vuoden 2006 alusta voimaan astui PEVISA-ohjelma, jonka mukaan yksittäisellä uroksella tai nartulla ei rekisteröintihetkellä saa olla yli 60 rekisteröityä pentua, kuitenkin viimeinen sallittu pentue voidaan rekisteröidä kokonaisuudessaan. Lonkkanivel-, kyynärnivel- ja silmätutkimuslausuntojen osalta ohjelma säilyi ennallaan. SRY esitti SKL:lle PEVISA-ohjelmanomuksessaan myös kriteerit, joilla koiran jälkeläiskiintiö voidaan nostaa sataan (100) jälkeläiseen. SKL ei PEVISA-ohjelmien yhtenäisyysseikkojen vuoksi kirjannut näitä poikkeuslupakriteerejä rottweilerin PEVISA-ohjelmaan, vaan velvoitti SRY:n toimimaan PEVISA-ohjelmakokousten päätösten mukaisesti puoltaessaan iintiön nostamista. Kiintiön nostamiselle vaadittavat kriteerit ovat:

- Jalostukseen käytettävät yksilöt on luonnetestattu tai testattu muulla Suomen Kennelliiton hyväksymällä virallisella luonteen ominaisuuksia mittaavalla testillä tai niillä on II-tulos palveluskoirakokeen avoimesta luokasta.
- Jälkeläisistä vähintään viisikymmentä prosenttia (50 %) on lonkka- ja kyynärkuvattu sekä silmätarkastettu.
- Jälkeläisistä vähintään kaksikymmentäviisi prosenttia (25 %) on luonnetestattu tai testattu muulla Suomen Kennelliiton hyväksymällä luonteen ominaisuuksia mittaavalla testillä tai niillä on II-tulos palveluskoirakokeen avoimesta luokasta.
- Tutkimustuloksille ei aseteta raja-arvoja.
- Mainittujen ehtojen täytyessä voidaan rotujärjestöltä hakea puolta poikkeusluvalle.

Viimeinen sallittu pentue voidaan rekisteröidä kokonaisuudessaan.

PEVISA-ohjelman ja jalostuksen tavoiteohjelman taustat

Vuonna 1993 SRY kiinnitti jalostuksen tavoiteohjelmassaan huomiota urosten käyttöön. Tällöin haluttiin tuoda jäsenistön ja erityisesti kasvattajien ja urostenomistajien tietoisuuteen toivomus, että yksittäinen uros ei saisi tuottaa elinaikanaan enempää kuin 2 % sukupolvensa rekisteröinneistä. Vuodesta 1992 lähtien on SRY:n julkaisuissa (Rottweiler-lehdissä ja Tilasto- ja tulosjulkaisuissa) käsitelty muutamien yksilöiden liiallisesta jalostuskäytöstä aiheutuvia ongelmia sekä esitetty asiaan liittyviä tilastoja. Verrattaessa 90-luvulla tapahtunutta kolmen eniten jälkeläisiä tuottaneen uroksen käyttöä suosituimpien rotujen kesken, rottweilerit erottuivat selvästi, ja valitettavaan suuntaan. Vuonna 1997 eniten rekisteröidyn rodun (Suomen ajokoiraa, 3930 rekisteröintiä) kohdalla kolmen eniten käytetyn uroksen pentujen yhteenlaskettu % -osuus 90-luvun rekisteröintikeskiarvosta oli alle 10 %, toisena olevan rodun (saksanpaimenkoira, 2699 rekisteröintiä) vastaava % -osuus oli 35%. Rottweilereilla luku oli yli 70 %. Lisäksi oli jo konkreettinen ja varoittava esimerkki 80-luvulla tapahtuneesta yksittäisen rottweiler-uroksen liiallisesta jalostuskäytöstä: tämän uroksen kaikkien jälkeläisten määrä oli aikanaan 25 % keskimääräisestä vuosittaisesta rekisteröintimäärästä. Nyt

jälkeenpäin sekä sen jälkeläisten että jälkeläisten jälkeläisten pennuista noin 20 %:lla on diagnosoitu Katarakta-silmäsairaus. Tämän kaltaisten yllätysten ei haluttu uusiutuvan.

SKL-FKK:n hallitus teki kokouksessaan 13. kesäkuuta 2000 historiallisen päätöksen, sillä millekään muulle rodulle ei oltu aikaisemmin populaatiogeneettisin perustein myönnetty rajoitusta PEVISA-ohjelmaan. Tällä toimenpiteellä niin SKL-FKK kuin SRY:kin uskovat, että rottweiler-rodun jalostuspohjan valtaisa yksipuolistuminen saadaan pysäytettyä. Uskotaan myös, että ainakin pitkäjänteisestä ja vastuuntuntoisesta kasvatustyöstä kiinnostuneet rottweiler-kasvattajat kiinnittävät jalostusyksilöiden valinnassa huomiota muiden kriteerien lisäksi myös suomalaisen rottweilerkannan geneettisen perimän monipuolisuuteen. Näin jalostuksessa tarvittavat valintamahdollisuudet olisivat taattuina myös tulevien sukupolvien kasvattajille.

Vuonna 2006 astui voimaan PEVISA-ohjelma, jossa aiempi 80 pennun jälkeläiskiinti laskettiin 60 pentuun. Mikäli yksilöllä on kiintiö täynnä, voi SRY anoa kiintiön nostamista sataan jos ko. yksilön jälkeläisistä on riittävä osuus tutkittuja. Tällä pyritään saamaan riittävästi jälkeläisnäyttöä ennen kuin yksittäisen koiran jälkeläismäärä pääsee nousemaan niin suureksi, että sen mahdollisesti periyttämät ongelmat leviävät kannassa liiaksi.

2011-

Suomen Rottweileryhdistyksen sääntömääräisessä kevätkokouksessa 29.3.2009 hyväksyttiin hallituksen esitys yksinkertaisella enemmistöllä. Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta hyväksyi ehdotuksen 1.1.2011 voimaan tulevaksi Pevisaksi

Suomen Rottweileryhdistys – Finlands Rottweilerförening r.y. esittää Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben r.y:lle, että rottweilerin rekisteröinnissä noudatettavia ehtoja ovat:

PEVISA 2011-2015

- Lonkat A-C, kuvaus tulee olla suoritettu astutushetkellä
- Kyynärpäät 0-1, kuvaus tulee olla suoritettu astutushetkellä
- Jos koiralla on todettu perinnöllinen Katarakta, GRD, TRD, PRA, PHTVL/PHPV sairauden asteet 2-6, entropium ta ektropium, ei koiran jälkeläisiä rekisteröidä. Jos koiralla on todettu MRD, on se paritettava RD:n suhteen terveen koiran kanssa.
- Silmäpeilauksen tulee olla voimassa astutushetkellä
- Alaikäraja terveystutkimuksille 12kk
- Silmätarkastus voimassa 24kk
- Koirien tulee astutushetkellä olla täyttänyt 24 kk.
- Pentueen vanhemmilla pitää olla astutushetkellä luonnetestitulokset tai MH-kuvaus. Keskeytettyjä suorituksia ei hyväksytä
- Yksittäisen nartun tai uroksen rekisteröityjen jälkeläisten määrä sen elinaikana saa olla korkeintaan kuusikymmentä (60). Viimeinen sallittu pentue voidaan rekisteröidä kokonaisuudessaan.

KIINTIÖN NOSTAMINEN

Kiintiön nostamista 100 jälkeläiseen voi anoa kun seuraavat kriteerit täyttyvät:

- Jälkeläisistä vähintään viisikymmentä prosenttia (50%) on lonkka- ja kyynärkuvattu sekä silmätarkastettu.

- Jälkeläisistä vähintään kaksikymmentäviisi prosenttia (25%) on luonnetestattu tai tehty MH-kuvaus.
- Tutkimustuloksille ei aseteta raja-arvoja
- Viimeinen pentue voidaan rekisteröidä kokonaisuudessaan.

POIKKEUSLUPAKÄYTÄNTÖ

Yhdistelmää kohden voi hakea vain yhden poikkeusluvan.

Ulkomaisten koirien kohdalta poikkeuslupakäytäntö säilyy entisellään.

- Lonkat A-C, Kyynärpäät 0-1, Poikkeuslupa myönnetään puuttuvan silmäpeilauksen, luonnetestin tai muun Suomen Kennelliiton hyväksymän virallisella luonteen ominaisuuksia mittaavan testin puuttumisen takia.

Kotimaiset koirat

- Poikkeusluvan käsittelyaika on 3kk.
- Poikkeuslupaa voidaan hakea koiralle, jolla on
 - yksi seuraavista vioista HD D tai ED 2 siten, että jalostuspartnerin tulee olla näiltä osin terve (HD A / ED 0).
 - Koira on täyttänyt 7 vuotta PEVISAn voimaantullessa eikä sitä ole luonnetestattu tai tehty MH-kuvausta.
- Kasvattajan täytyy anoa poikkeuslupaa kirjallisesti perusteluineen ja liitteineen.
- Toimikunta käyttää päätöksenteossaan jalostustietokantaa ja SRY:lle toimitettuja tietoja. Tulevan yhdistelmän laskennalliset indexit huomioidaan, sekä koiran mahdolliset meriitit. Koiran ja/tai sen sisarusten aiempi jälkeläisnäyttö huomioidaan.
- Kasvattajan on mahdollista saada poikkeuslupa enintään 3 vuoden välein.

4.2 Jalostussuosituks

Vaikka PEVISA-ohjelmassa ei pakollisille tutkimuksille ole asetettu raja-arvoja, niin SRY on päättänyt ja julkaissut seuraavat jalostussuosituks (Lähde 13):

- lonkkakuvaustulos A – C
- kyynärkuvaustulos 0 tai 1
- silmät terveet

Nämä ovat voimassa vuoden 2010 loppuun asti.

Vuodesta 2011 alkaen on SRYn Hallitus hyväksynyt seuraavat jalostussuosituks:

- Ulkomuodontarkastus / ADRKn ZTP: tuloksella hyväksyty / hyväksyty varauksin
- Rotuprofiilin puitteissa hyväksytysti suoritettu luonnetta mittaava testi:
- Saadakseen SRY:n hyväksytyksi tulkitseman luonnetestituloksen, täytyy koiran saada vähintään +75 pistettä. Lisäksi hermorakenteesta, terävyydestä ja luoksepäästävydestä tulee

saada vähintään arvosana +1. Myös laukaisupelottomuudesta pitää saada + -arvosana, tai

- Täyttääkseen SRY:n jalostussuosituksen, MH kuvauksen osalta, ei koiralla saa olla merkintöjä kohdissa 1a/1 ja 2, 1c/1,6b/5, 6d/5, 7c/5, 8a/5 ja 10/4 ja 5
- Yhdistelmän sukusiitosprosentti pienempi kuin 6,25 (4 sukupolven yli laskettuna).

4.3 Sairauskartoitus

Ensimmäinen sairauskartoituskysely on tehty 80-luvun loppupuolella. Tuolloin Rottweiler-lehdessä julkaistiin lomake, jolla jäsenistön toivottiin ilmoittavan koiriensa sairauksista. Kysely ei saavuttanut suurta suosiota. Kysely aloitettiin uudelleen vuonna 2000. Vuoden 2005 loppuun mennessä vastauksia on saatu kaikkiaan noin 500 kappaletta. Vuonna 2008 julkaistiin uusi terveystarkoituskysely. Vuoteen 2010 mennessä vastauksia on saatu 85 kpl

Vuonna 2003 suoritettiin eläinlääkäreille suunnattu kysely rottweilerien sairauskäyntien määristä ja syistä. Vastauksia saatiin noin 40 kappaletta.

SRY aloitti vuoden 2006 alusta sydäntutkimusprojektin, jonka tarkoituksena on ollut kartoittaa syitä rottweilereiden äkillisiin kuolemiin. Yhdistys jatkaa edelleen projektia. Mikäli "terve" aikaisemmin oireilematon alle 6 vuotias rottweiler kuolee äkillisesti ilman selvää syytä, yhdistys maksaa patologin tutkimuksen.

Tähän mennessä olemme saaneet noin 10 patologinvastausta, joista yhdellä todettiin hypertrofinen kardiomyopatia, yhden koiran kuolinsyy ei liittynyt sydänperäisiin sairauksiin ja muilla äkillinen sydänperäinen verenkiertohäiriö/ sydänpysähdys.

SRY on osallistunut geenitutkimukseen vuodesta 2007 alkaen. Yhdistys on osallistunut geeninäytteenottojen järjestämiseen geeninäytteiden keräämiseksi, tarvittavien koirien etsintään geeninäytteenottoa varten, jotta saadaan terve ja sairas sisarpari tutkimukseen mukaan, ja geenitutkimuksesta tiedottamiseen jotta yhdistyksen jäsenet osallistuvat projektiin. Geenilöydöt mahdollistaisivat DNA-testit roduille perinnöllisten sairauksien vastustamiseksi.

Perinnöllinen Katarakta

Rottweilereiden osalta harmaakaihiprojekti on aktiivisesti käynnissä ja etenee jatkuvasti. Tähän mennessä 19 geeninäytettä on toimitettu projektiin harmaakaihia sairastavasta koirasta. Tämä näytemäärä on hyvä alku kaihitutkimukseen, mutta edelleen tarvitaan lisää näytteitä. Muiden rotujen osalta tehtyjen analyysien perusteella tämä näytemäärä ei vielä riitä harmaakaihigeenin paikantamiseksi.

Töpöhäntäisyys

Töpöhäntätutkimuksessa töpöhäntäisyyteen on paikannettu geenivirhe, joka aiheuttaa töpöhäntäisyyden usealla eri rodulla. Rottweilereilla tämä geenivirhe ei kuitenkaan selitä töpöhäntäisyyttä. Tähän tutkimukseen kerätään edelleen lisää näytteitä, jotta myös rottweilereilla voitaisiin töpöhäntäisyyden aiheuttava geeni tunnistaa.

Epilepsia

Rottweiler populaatiossa on jonkin verran epilepsiaa, joka on hyvin ikävä sairaus. Epilepsia on koirien yleisin hermostosairaus. Se voi johtua perinnöllisistä ja ei-perinnöllisistä syistä. Perinnöllistä epilepsiaa esiintyy lähes joka rodussa.

Terveet vanhuks

Vanhemmilla koirilla todennäköisyys sairastua perinnölliseen sairauteen on pienempi kuin nuoremmilla rodun edustajilla. Tämän takia terveiden vanhusten näytteet ovat tutkimukselle erittäin

arvokkaita, sillä niitä voidaan hyödyntää missä tahansa projektissa.

4.4 Pitkäikäisyys

Vuosina 2007–2009 on SRY:llä ollut projekti Rottweilereiden pitkäikäisyyden kartoittamiseksi. Projektin keston aikana oli tarkoitus saada tieto mahdollisimman monen, vanhana vielä tervettä elämää viettävän Rottweilerin tiedot.

Projektiin ilmoitettiin noin 135 Rottweilerin tiedot. Tarkka kriteeri mukaan otettaville koirille oli vähintään kymmenen vuoden ikä tutkimushetkellä. Koiralla ei myöskään saanut olla jatkuvia oireita, lääkityksiä tai hoitoja, mukaanlukien erikoisruokavaliot.

Projektin tarkoituksena oli kartoittaa kannan tilaa terveyden ja pitkäikäisyyden suhteen. Projektiin lähdettiin, koska suuri osa harrastajista ja kasvattajista kantaa jatkuvaa huolta Rottweilerekannan terveydestä. Ajatuksena oli, että pitkä ja oireeton elämä on varmasti kiistaton mittari ko. yksilön terveydestä.

Tutkimuksen otos oli liian suppea, jotta siitä oltaisiin voitu tehdä koko kantaa koskevia johtopäätöksiä. Tämän vuoksi materiaalia ei ole lähdetty tulkitsemaan tai tilastoimaan tarkemmin.

Pitkäikäisten koirien tiedot on koottu taulukkoon, jossa on kunkin koiran kohdalla linkitys kennelliiton tietokantaan. Tällä tavoin on ajateltu tietojen parhaiten palvelevan jäsenistöä.

5 Ulkomuoto

5.1 Ulkomuodon tarkastukset

SRY:ssä toimii tällä hetkellä noin 10 SRY:n kouluttamaa ulkomuodontarkastajaa, joilla on pitkä kokemus rottweilereista ja niiden ulkomuodon arvioimisesta. Ulkomuodontarkastuksen suorittaa kaksi tarkastajaa yhdessä. Rodun erikoistuomari voi tehdä tarkastuksen yksin.

Ulkomuodontarkastuksia järjestetään erilaisten tapahtumien yhteydessä tai omina ulkomuodontarkastus tilaisuuksina. Koiran omistajalle ulkomuodontarkastus on maksuton, SRY vastaa tarkastajien kuluista.

Alaosastot ja rottweiler-kerhot saavat toimintamäärärahaa ulkomuodontarkastusten järjestämisestä. Vuosittain tarkastetaan noin 100 rottweilera.

Kennelliiton hyväksymä PEVISA 2011-2015

Pentueen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkka- ja kyynärnivellausunto sekä astutushetkellä voimassa oleva silmätarkastuslausunto. Silmätarkastuslausunto ei astutushetkellä saa olla 24 kk vanhempi.

Rekisteröinnin raja-arvona on lonkkaniveldysplasian aste C ja kyynärniveldysplasian aste 1. Jos koiralla on todettu perinnöllinen katarakta, GRD, TRD, PRA, PHTVL/PHPV-sairausten asteet 2-6, entropium tai ektropium, ei koiran jälkeläisiä rekisteröidä. Jos koiralla on todettu MRD, on se paritettava RD:n suhteen terveen koiran kanssa.

Pentueen vanhemmilla pitää lisäksi astutushetkellä olla luonnetestitulokset tai MH-kuvaus. Keskeytettyjä suorituksia ei hyväksytä.

Yksittäisen nartun tai uroksen rekisteröityjen jälkeläisten määrä sen elinaikana saa olla korkeintaan kuusikymmentä (60). Viimeinen sallittu pentue voidaan rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Ohjelma on voimassa 1.1.2011–31.12.2012 ja jatkuu 31.12.2015 saakka sillä ehdolla, että rodulla on vuoden 2012 lopussa päivitetty ja hyväksytty JTO.

Toimikunta huomauttaa, että koska ohjelma on selvästi aiempaa rajoittavampi, se edellyttää tarkkaa seurantaa. Lisäksi rotujärjestön on yhdessä Kennelliiton luonnetyöryhmän kanssa vuoden 2010 loppuun mennessä tehtävä luonteen ihanneprofiili, joka sisällytetään JTO:hon.

Lonkkakuvauksen alaikä on Lonkkanivelen kasvuhäiriöohjeen mukaisesti 12 kk.

Silmätarkastuksen suorittamiselle ei aseteta alaikäraja, vaan toimikunta katsoo, että Perinnöllisten silmänsairauksien ohjeeseen vuonna 2011 tuleva lisäehto on riittävä.

Rotujärjestön on seurattava PEVISA-ohjelman vaikutusta ja rodun kehitystä päivittämällä JTO-ohjelma asianmukaisesti ja toimitettava uusi JTO-esitys jalostustieteelliselle toimikunnalle ennen seuraavan PEVISA-ohjelman vahvistamista.

Rotujärjestöä muistutetaan siitä, että PEVISA-säännön mukaan rotujärjestön tulee tiedottaa jäsenistölleen hyväksytystä rotukohtaisesta PEVISA-ohjelmasta mahdollisimman nopeasti, tehokkaasti ja kattavasti. Hyväksytty ohjelma tulee julkaista rotujärjestön tai rotua harrastavan yhdistyksen julkaisussa ja mahdollisesti myös internetsivuilla, jossa ohjelman tulisi olla pysyvästi nähtävillä. Hyväksytty ohjelma tulee toimittaa postitse yhdistyksen jäsenelle sitä pyydettyä.

Lisäksi toimikunta hyväksyy rottweilerille seuraavan rotukohtaisen erityisehdon, joka tulee voimaan 1.1.2011: Koiran tulee astutushetkellä olla täyttänyt 24 kuukautta.